MODA

INDICATII PENTRU IARNA CARE VINE

1) şi 3) Anita Page şi Maureen O'Sullivan poartă mantouri de postav suplu, garnisite cu vulpe.

2) Acest costum sport pe care-l exhibează Madge Evans e compus din trei piese: o jupă de postav, o bluză încheiată la gât de înodarea unui şal şi o jachetă-bolero din „peau de Suéde", în culoarea vinului roşu, nuanţă extrem de modernă în sezonul acesta.

4) Joan Marsh poartă un mantou de o linie foarte sveltă din „poney" maron. Linia gâtului e pusă în evidenţă de originala înodare a şalului lansată de „Ascot", iar toca în formă de turban e confecţionată din aceeaş blană.

CINEMATOGRAFUL, această gigantică industrie de emoţii estetice, a înţeles încă dela primii săi paşi, covârşitoarea importanţă a contrastelor şi-şi brodează realizările pe o infinită jonglerie de îmbinări ale unor elemente în fond mereu aceleaşi: luminos şi întunecat, strălucitor şi mat. Această tactică a sa se remarcă mai cu seamă în trucurile prin care-şi valorifică materialul fealbă al mantoului. V'am atras atenţia asupra acestui menin. Priviţi numai fotografiile noastre şi veţi constata dela prima ochire, că cele patru vedete blonde ale M-G-M-ului, poartă culori închise, ce le evidenţiază luminozitatea pielei şi a părului, în timp ce căpşorul întunecat al brunetei realizează un efect picant, răsărind din gulerul bogat de vulpe fapt, pentrucă vestmântul este fondul pe care personalitatea noastră se reliefează sau se şterge după cum posedăm mai mult sau mai puţin acest simţ al contrastelor. Vă veţi feri totuş de durităţi, de îndrăsneli ce bruschează ochiul într'o pretenţie de eleganţă, impregnată de vulgar.

CE CALITĂŢI TREBUE SĂ INTRUNEASCĂ O FEMEE PENTRU A DEVENI STAR IN 1933

Există o modă ce guvernează evoluând mereu, nu numai în liniile îmbrăcămintei, ale pieptănăturilor şi automobilelor dar chiar în standardurile de frumuseţe umană şi mai cu seamă în domeniul vedetelor cinematografice. Aţi văzut doar cum tipul de „femee madonă", delicată şi mlădie ca o iederă, a făcut loc „garçonei" care a fost la rândul ei eclipsată de femeea exotică şi misterioasă. Ce calităţi fizice, ce trăsături caracteristice, va trebui să posede cineva în 1933, pentru a deveni vedetă?

SUB obsesia acestei întrebări am întreprins o anchetă printre acei cari vor selecţiona acest material uman — câţiva din cei mai proeminenţi regisori ai Hollywoodului.

ERNST LUBITSCH care a ajuns să se bucure de un renume mondial prin succesul pe care l-a repurtat cu relevarea lui Chevalier, răspunde cu caracteristica-i emfază:

Helen Hayes

Marlene Dietrich, vedeta de azi şi de mâine.

— „Femeea care se va afirma mâine pe ecran, trebue să posede o „personalitate fotografică", trebue să aibă magnetism, farmec şi putere de seducţie, într'un cuvânt, să-şi impresioneze profund publicul. Dar această „personalitate fotografică" e o însuşire înnăscută, ea nu se poate creea, oricâtă bunăvoinţă ar avea cineva şi oricâte eforturi s'ar face în acest sens.

Pentru 1933 ecranul reclamă actriţe, nu păpuşi şi pe zi ce trece, ne dăm tot mai mult seama că numai o femee dotată cu un talent innăscut poate deveni o bună actriţă. Experienţa şi o regie bună nu pot face altceva decât să stârnească flacăra dintr'o scântee existentă.

Rutina scenică se impune cred, în primul plan şi cu cât va căpăta mai multă, înainte de a veni la Hollywood, cu atât mai mari vor fi şansele celei ce tinde să se releve în cinematograf. Am şi început să preferăm fetelor tinere, pe femeile mature, nu pentrucă acestea ar fi mai vrâstnice ci pentrucă ne vin cu experienţa vieţei.

PERSONALITATEA E TOTUL

Frumuseţea nu e chiar atât de importantă, pe cât s'ar crede. Puţine din marile noastre vedete au fost frumoase. Dar fiecare din ele a avut personalitate, farmec şi magnetism. Un fizic atracţios nu depinde numaidecât de frumuseţe. Vedetele de mâine *trebue* să fie inteligente dar n'au nevoe de prea multă cultură. O educaţie universitară ar fi mai curând un inconvenient.

„Ambiţia şi dragostea de muncă sunt două necesităţi vitale. Fata care tinde să ajungă o mare actriţă trebue să studieze arta cinematografică, să se cizeleze

Sari Maritza, o nouă vedetă lansată de Chaplin.

fără preget. Exigențele ecranului au devenit atât de mari, încât vedeta care nu sacrifică plăcerea pe altarul muncii, nu durează mult; ea nu se poate ține în pas cu celelalte elemente mai ambițioase. Cariera îi cere sacrificiul vieței sale private, trebue deci să fie dotată cu multă putere de voință.

„Ecranul reflectă gustul publicului. Nu mai avem ce face cu manechinul sentimental de acum cincisprezece ani și nici cu garçonna descreerată. Ne place acum tipul fetei naturale, fără urmă de afectare, care e destul de inteligentă pentru a-și croi singură un drum în viață. Helen Hayes este prototipul noului ideal cinematografic. Această actriță nu e frumoasă, dar e dotată în schimb cu farmec, inteligență și rafinament, are experiență scenică și un mare talent natural".

Să comparăm acum părerile lui Lubitsch cu ale lui SAM WOOD, unul dintre regisorii veterani, care a făcut multe relevări de senzație, cea mai recentă fiind a Joanei Crawford.

„Personalitatea" ne spune acest domn „a fost întotdeauna și va fi și în 1933 — unica însușire care va ridica o actriță la rangul de „star". Jocul de scenă e cu mult mai puțin important. Ați avut ocazia să vedeți că marile actrițe au devenit foarte rar „staruri", iar cele mai populare „staruri" s'au dovedit în teatru actrițe inferioare.

Pentru vedeta din 1933, frumusețea feței are mult mai multă importanță decât frumusețea trupului, întrucât cu ajutorul cătorva trucuri de croitorie și fotografie, se pot disimula foarte bine, disproporțiile unui corp, dar, oricât de dibaci ar fi maquilleur-ul și operatorul, defectele prea evidente ale figurei, nu pot scăpa nevăzute, atunci când se iau „prim-planuri".

Inteligența obicinuită, normală, e de primă necesitate; cultura în sine e aproape lipsită de valoare. Cred totuș că fosta studentă e mai bine echilibrată, are încredere în sine și capacitatea de a gândi cu repeziciune și claritate.

Blondele au mai multe șanse decât brunetele, pur și simplu pentrucă fondul scenelor e mai întotdeauna întunecat, ceeace le reliefează — și natural, femeea de înălțime mijlocie care poate apărea în avantaj alături de orice actor, e preferată celei neobicinuit de înalte sau neobicinuit de scurte.

TREBUE SĂ AIBE JOC

CLARENCE BROWN, regisorul căruia Greta Garbo îi datorează o mare parte din fenomenalul său succes, declară:

„Ecranul cere acum protagoniștilor săi, mai multe eforturi decât oricând. Acum câțiva ani, frumusețea era pentru starurile femenine un capital indispensabil și mai constitue încă un avantaj, dar cade în al doilea plan.

Femeea care se va releva în 1933 *trebue* să fie o bună actriță, să-și *simtă* rolurile și să-și piardă identitatea, oridecâteori creează un caracter.

Trebue să posede o inteligență instinctivă și bine șlefuită de contactul cu viața. Fetele care trăiesc prea adăpostite, prea ferite de lume, suferă o sumedenie de influențe și încercările lor sunt astfel în mare parte îngreunate. Presupunând că toate celelalte însușiri ar

Janet Gaynor și Charles Farrell, unul din cele mai inteligente cupluri ale ecranului american.

fi echivalente, mă aştept la mai mult dela o fostă „dansatoare cu taxă" decât dela absolventa unei şcoli superioare. Dând piept cu viaţa, fata ajunge să cunoască, profund. reacţiile emotive.

„Experienţa — de preferinţă o experienţă scenică — constitue o necesitate vitală. Jocul de scenă a devenit atât de important, încât Hollywooodul utilizează acum mai mult decât oricând femei mature. Am prefera totuş tineretul, cu condiţia ca acest tineret să ne vie cu experienţa necesară. După părerea mea, nouăsprezece ani e vârsta ideală pentru lansarea unei stele. Atunci, fata a pierdut stângăcia adolescenţei şi a dobândit o oarecare profunzime emotivă, dar e încă maleabilă.

TREBUE SĂ FIE NATURALĂ.

CAROL LAEMMLE jr. regisorul care şi-a dobândit un renume mondial prin filmul „Pe frontul de Vest nimic nou!", spune următoarele:

„Nu ne trebue o actriţă consumată şi totuş, fata care tinde să se releve la Hollywood, are nevoie de puţină rutină, trebue să ştie bine ce vrea şi să aibe posibilitatea concentrării.

„Inteligenţa e acum însuşirea cea mai de preţ. Ne aflăm în plină modă a filmelor realiste şi publicul cere tipuri cât mai vii, cât mai sincere. Astăzi, pentru a reuşi, actriţa trebue să fie naturală, de o ambiţie onestă, de o inteligenţă viguroasă şi să posede un fizic atrăgător. Trebue să-şi iubească arta din toată inima şi să nu pună în prim plan faima sau banul. Moralmente trebue să fie bine echilibrată, să aibă încredere în sine şi să posede o personalitate magnetică. Toate aceste calităţi trebuesc însă încununate de un considerabil talent natural. Se dă cred, prea multă importanţă laturei technice a jocului. Publicul de astăzi urăşte „căutatul" şi afectăriie.

„Frumuseţea şi în special un corp frumos, constituesc fără îndoială un avantaj imens şi cu cât va fi mai feminină, cu atât mai multe şanse de relevare va avea o protagonistă la Hollywood".

* * *

ALFRED SANTELL care regisează pe Janet Gaynor şi pe Charles Farrell în „Tess of the Storm Country" a stat câteva minute pe gânduri mai înainte de a face următoarele definiţii.

„In 1933, vedeta va fi dotată cu un talent natural, desvoltat printr'un studiu inteligent. Personalitatea e o însuşire esenţială dar se poate forma. Cred că puţină experienţă scenică poate fi de mare folos, cu condiţia să nu imprime caracterului exageraţii supărătoare. Naturaleţa stă acum în primul plan şi va mai sta încă multă vreme de-aci încolo.

„Frumuseţea joacă un rol important, dar sex-appeal-ul reclamă mai curând un trup armonios, şi mi-a fost dat să văd adesea că femei ce îmbinau un trup frumos cu o figură aproape urâtă, erau cu mult mai atracţioase, decât acele care posedau o frumuseţe fără cusur din ambele puncte de vedere. Tinereţea a fost şi va fi intotdeauna un element extrem de căutat la Hollywood iar inteligenţa e indispensabilă.

„Şi acum, nu pentrucă s'a întâmplat s'o regizez, dar pentru că sunt convins că e o ilustrare perfectă, citez pe Janet Gaynor ca ideal al vedetei de mâine. Ea a venit la Hollywood pentru că vroia să joace şi a pornit pe calea celebrităţii, muncind şi studiând fără preget, cizelându-se mereu, până la definitiva afirmare a încântătoarei sale personalităţi, până la totala realizare a marelui său talent".

* * *

Acestea sunt în rezumat verdictele celor mai proeminenţi regisori cinematografici. Ei împreună cu colegii şi producătorii lor, vor selecţiona starurile de mâine.

Dar aţi observat ce diferenţă de opinii? Există însă câteva puncte asupra cărora toţi sunt de acord şi aceste puncte merită să fie luate în consideraţie de orice fată, care visează să devină vedetă de cinema.

Şi aş vrea să văd cine n'ar dori acest lucru, mai ales după marele concurs de asemănări, pe care l-a lansat „Realitatea Ilustrată" de acord cu marea casă cinegrafică americană „Metro-Goldwin-Mayer".

JAMES GRAY

Cel mai bun diseur - Cea mai bună diseuză

Concursul „Realitatea Ilustrată"-„His Master's Voice"

„Realitatea Ilustrată" păstrează în arhivele ei — drept curiozitate — câteva mii de scrisori primite dela diverse persoane, din cele mai variate colţuri ale ţării, scrisori prin care se cer sfaturi asupra modului cum poate ajunge cineva vedetă, artist sau măcar figurant în cinematograf.

Printre alte multe drumuri spre glorie, averi şi celebritate, pe care le-a netezit „Realitatea Ilustrată" cititorilor ei, înscriem şi marele concurs vocal organizat împreună cu mondiala casă muzicală „HIS MASTER'S VOICE", graţie căruia vom alege din marea mulţime a anonimilor sau a celor mai mult sau mai puţin consacraţi, pe

Cel mai bun diseur — cea mai bună diseusă ai României

Ce prilej poate fi mai nimerit, pentruca cineva să se afirme pe terenul artistic, ajungând prin aceasta la glorie, avere şi celebritate, prin plăci de gramofon de mare succes, prin cinematograf sau pe scenă, decât prin participarea la acest grandios concurs?

Concursul va avea loc în Bucureşti, în a doua jumătate a lunei Ianuarie 1933, sub egida unui juriu din care vor face parte personalităţile cele mai de seamă ale vieţii muzicale şi intelectuale româneşti şi în asistenţa publicului, într'o mare sală de spectacol, care se va anunţa ulterior.

Concurenţii şi concurentele se vor produce cu acompaniament muzical, atât în faţa publicului, cât şi la microfon, după care juriul va decide asupra alegerii.

Cei doi aleşi vor primi câte un premiu de

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar, cari le vor fi înmânaţi pe loc, câte un angajament în condiţiuni strălucite, pe termen de un an, la cunoscuta casă muzicală „His Master's Voice", unde li se va imprima vocea, câteva călătorii de primul rang la Viena, Berlin şi Paris, speciale pentru aceste imprimări, gloria şi averea mult visată, precum şi drumul deschis către scenă şi cinematograf.

In afară de acestea, cei doui aleşi vor mai putea obţine — la cerere — câte un angajament bine retribuit, în localurile selecte ale Capitalei.

Bucăţile ce se vor executa — obligatoriu — în faţa juriului, le vom anunţa în numărul nostru viitor, iar pe lângă acestea, candidaţii vor trebui să mai cânte şi alte bucăţi muzicale, — moderne desigur, — la alegere, arii ce se găsesc imprimate pe plăcile „HIS MASTER'S VOICE".

Amănuntele complete ale acestui concurs, le vom publica în numărul viitor.

Imprimările „R. C. A."

Cum se va desfăşura concursul „Realitatea Ilustrată"-R. C. A. Premii în bani şi aparate de radio.

In seria concursurilor muzicale, dotate cu mari premii, pe care le organizează revista noastră, trebue menţionat ca senzaţional, marele concurs „Realitatea Ilustrată"—„R. C. A.".

El constă din următoarele:

In toată ţara se vor instala aparate speciale de înregistrat „R. C. A." pe plăci de gramofon „Victor", cea mai senzaţională invenţie a secolului. Este deajuns să vorbeşti în faţa unui microfon, până la completarea plăcii, — care are un preţ minim — şi imediat îţi poţi auzi vocea, clar şi perfect desluşit, ca şi cum ai vorbi a doua oară. Iţi poţi înregistra vocea cântând, sau să execuţi muzică la vioară, execuţiuni de bucăţi muzicale la instrumente neobicinuite, declamaţii, imitaţiuni, etc.

Cititorii noştri cari vor să participe la concurs, se vor înscrie ulterior imprimărilor, menţionând categoria la care vor să ia parte, precum şi numărul de plăci cu care vor să concureze, la redacţia revistei „Realitatea Ilustrată" str. Const. Mile 7.

Aparatele „R. C. A." şi plăcile „Victor se găsesc instalate până acum în:

BRAŞOV: Magazinul „Electra" str. Carol 22.

BUCUREŞTI: R. C. A. Calea Victoriei 106, et. I.

CLUJ: Magazinul „Construcţio" Piaţa Unirii32.

CRAIOVA: Magazinul „La Harpa" Krasnianski.

CERNAUŢI: Magazinul „Automotorul" str. Iancu Flondor 35.

GALAŢI: Magazinul „Autoturism", str. Mare 2.

PLOEŞTI: Magazinul „Radio-Lumina" Pasagiul Cooperativa.

TIMIŞOARA: Magazinul Kecskeméty, str. Telbisz.

CONSTANŢA: Magazinul Limbidi, str. Carol 33.

Concursul este dotat cu mari premii în bani, şi cu o serie de aparate de radio „R. C. A.", numai ele în valoare de lei 40.000.

Bon de reducere

Pentru înregistrarea vocei pe plăcile „Victor" la concursul „Realitatea Ilustrată" — „R. C. A".

X-O
ROMANUL VIITORULUI
Leone Talmantini

8)

Din glasul prietenei, Sonia înțelese că Olivia ținea să rămână singură cu inginerul Xavier. In privirile ei mari albastre țâșni ura, ca două vârfuri de stilet. Dar surâsul candid, cald, al ochilor de cafea, cu gene lungi, al Oliviei, îi spuse: „Tot nu crezi în mine?"

Și Sonia salutând ușor pe Xaxier, se îndreptă spre marele Iran, cu amândouă mâinile întinse, cu degetele cărora mariannul negru nu știu ce să facă...

— Degetele se sărută, îi șopti dansatoarea, dar nu-i mai dete răgaz și deschizând ușa biuroului se îndreptă spre ascensorul oblic din fundul sălii.

Iran, luând o privire de incuviințare de la Xavier, o urmă.

Când rămaseră singuri, chipul surâzător al lui Xavier se 'ncruntă. Fără nici o asprime în glas, dar destul de apăsat ca ideea să-și păstreze hotărîrea, cu care fusese gândită, zise:

— Iți mulțumesc pentru cinstea prezenței dumitale, domnișoară Olivia. Dar ce caută la inginerul Mariannei, membru în Comitetul Politic, fiica președintelui Pi? Este o neprevedere gravă. Nu trebue să fi bănuită, domnișoară Olivia, de nici o părtniire. Iți închipui oare că inginerul Whitt, în mânile căruia se află o experiență hotărâtoare, nu știe unde ești acum?.. Să punem toată această întâmplare pe socoteala prietenei dumitale Sonia — și tot ce poți face mai bine e să părăsești numaidecât Marianna.

Olivia nemișcată, deși un fior de furie și rușine începu să-i cutremure ființa, surâse și apucă brusc mâna lui Xavier:

— O! Nu te teme, domnule inginer! N'am venit să te compromit și nici mie să-mi fac vreun rău. Ar fi trebui să gândești mai curând că nu vreo curiozitate ușuratică m'a adus aci. Dar n'ai avut de unde să mă cunoști, ca să-ți dai seama că nu sunt mai prejos de gândul dumitale. Mă prețuesc și eu îndeajuns domnule Xavier, deși am în vine câteva picături de sânge cald de mariannă — tocmai pentru puținul preț pe care-l pun pe mine însămi și pentru conștiința că e mai de preț idealul, pe care am fost lăsată să-l slujesc.

Xavier întrebă rece:

— Atunci ai venit să iscodești?

Olivia răspunse:

— Știi bine că nu e nevoe. In acest moment nu la dumneata se află soarta lumii, ci la altul. Și tot ce se petrece în Marianna, Cap Verde și Ceylan, văzut și nevăzut, se știe precis la Hawai. Cred că, spre deosebire de ceilalți ingineri, tata îți va fi spus (pentrucă avea mai multă încredere în dumneata) și marea taină a președenției: că oricare din Orașe, la un singur semn luminos ce pune în mișcare supapele de siguranță, poate fi otrăvit cu fosgen sau invadat de apele Oceanului, în câteva minute. Nu sunt aceste semne, acum, în mâna mea?... N'am nevoe să spionez, inginer Xavier!... La Președenție se știe tot.

Șeful Mariannei privi lucid în umbra genelor Oliviei.

— Nu-mi rămâne decât se cred — împotriva execrabilei păreri pe care o am de nesimțirea mea — că... plac fiicei Președintelui, stăpâna de azi. E adevărat?... întrebă glumind inginerul Mariannei, ca să înlăture o discuție prea serioasă și pe care o provocase însuși fără nici o nevoe.

— O! Nu!... Asta nu!... râse Olivia cu poftă, arătând dinți de fildeș și scuturând, în bluza-i galbenă, două naramze nevăzute.

Și Olivia gândi: Deobicei oamenii glumeți și ironici sunt și sentimentali.

Apoi foarte serioasă:

— Domnule Xavier, venind aci în Marianna, n'am urmărit să vânez nici glume ironice și nici măcar un compliment grațios, am fost condusă de-o ideie mult mai însemnată.

Xavie tăcea, în adăstare.

Olivia urmă, silindu-se a înnăbuși un suspini care-i îngreuia respirația:

— Spre a nu părtini pe nimeni din Comitetul Politic și mai cu seamă pentru a sluji cum se cuvine gândul tatălui meu, am nevoe să fiu deplin lămurită.

— Cu ce-ți pot fi de folos? întrebă Xavier de-a dreptul. Toată Mariana, toate birourile de aci îți stau la dispoziție.

Olivia gândi o clipă și ridicând privirile zise tot atât de hotărâtă.

— Lămuririle, inginer Xavier, de care ași avea nevoe, te privesc pe dumneata.

Cu ochi și mai mari, după o clipă de tăcere, șeful Mariannei mărturisi:

— Nu pricep. Trebue să dau explicații asupra vieții mele intime? asupra convingerilor mele politice, sau ideilor mele științifice?... Cred că nimeni nu mă poate sili. Nu m'a întrebat niciodată asupra acestor preocupări strict personale, care poate sunt nimicuri, nici președintele Pi...

— Dar dacă te'ntreabă fata lui?... zise Olivia.

— Nu văd de ce... La ce i-ar folosi și de ce i-ar place?...

Olivia se apropie și mai mult de Xavier și întinzând mâna-i măslinie șopti:

— Vreau să fim prieteni, Xavier. Vreau să-mi arăți aceiaș încredere ca tatălui meu. Mărturisește-mi că fără știrea nimănui urmărești, ca și tata, o experiență științifică. Știu că'n odăile dumitale de lucru nu are voe să intre nimeni că de vreme îndelungată Iran singur supraveghează activitatea Mariannei. N'ai venit să vezi pe tata în ultimul ceas al vieții lui. Tata te aștepta. N'ai voit să ceri ca cercetările în privința *gazului 8* să fie duse de-o Comisie, sau să ți se încredințeze întâi dumitale — de ce, Xavier, de ce?...

Inginerul tăcea. In mânuța lui albă și rece ținea degetele lungi, fierbinți, ale Oliviei.

Glasul ei murmura acum ca o șoaptă de ispită:

— Inseamnă pentru dumneata atât de puțin locul tatei, dreptul de-a supraveghia Omenirea?... Aveai putința să înlături pe Whitt— dece n'ai voit?... Nu sunt decât o mariannă, știi, și n'am decât o parte din noblețea sufletului din Hawai. Dar sunt fiica Președintelui, Xavier, și s'a înâmplat să fiu și cea mai bună dănțuitoare a Orașelor. Dreptul de a mă avea pe mine, nu te-a neliniștit și iritat de loc?... N'ai presimțit că toate acestea la un loc ar putea face din mine o bucurie, o plăcere deosebită?... Cine ești dumneata, Xavier?

— Un om, Olivia, răspunse tot în șoaptă inginerul Mariannei.

Apoi tăcu.

Duse'ncet la buze, după ce le privi o clipă, degetele ei palide acum de culoarea bobului crud de cafea și zise:

— N'am nimic de ascuns, Olivia. Ne'nțelegerea mea cu Whitt în privința direcției viitoare a eforturilor Omenirii, spre altă Constela-

ție sau către inima Pământului, a fost atunci o simplă enervare, pricinuită de dumneata.

— De mine?... zise fata arătându-se între sânii mici, cu un deget prelung.

— Era o dovadă că atunci țineam la dumneata, care ești prețul victoriei. Dar a fost o amețeală și o rătăcire de câteva minute, din care precum ai băgat de seamă, mi-am revenit numai decât la adevărata fire. In Hawai nu mai calc. Ce mă privesc pe mine destinele Omenirii?

— Nici destinul meu, Xavier? scânci glasul Oliviei.

—O, desigur, dac'ar ține de mine! Dar destinul dumitale, Olivia ține de altcineva decât de preferința cui-va, nu?... Destinul meu e *să privesc*. Atât. Eu sunt tot în ochi, precum alții sunt în vârful degetelor de la mâini, și picioare, ca dumneata, în nări ca Filister, în nervi ca Santio, în urechi ca Aligator, în viscere ca doctorul Harvester, în inteligență energică și sfredelitoare, ca Whitt. Voluptatea mea e *să văd* și cred că în epoca terestră, când Soarele colora lumea, aș fi fost poet sau pictor. In Orașele submarine nu există culori și ochii noștri s'au mărit, pentrucă ne amenință întunericul. Dar eu tot văd. *Privesc* — cât mai pot, cât se mai poate.

Tăcu o clipă, apoi reluă:

— Țin să te lămuresc deplin, Olivia, astfel ca inginerul din Marianna să nu te mai neliniștească de loc, că misterul bănuit e inexistent și că de la mine nu se poate aștepta mai nimic. Mi se pare că s'au ivit unele semne de teroare în Orașe: s'ar fi sinucis inginerul din Cap Verde, Manido, doctorul Harvester studiază la bolnavi coborârea formelor vieții spre amibă și decrepitudinea protoplasmei, anunță nașteri după trei luni de sarcină și scăderea longevității...

— Nu crezi de loc în aceste semne, inginer Xavier?... zise Olivia. Tata credea. E gândul care l-a ucis înainte de vreme.

— Și dac'aș crede, ce-ar fi, domnișoară Olivia?... Ducerea vieții mai departe nu mă interesează, dacă e fără zări și fără culori. Dealtfel lumea începe și sfârșește cu fiecare din noi. Pentru mine, înainte de-a mă ivi în viață lumea nu exista și va înceta să existe pentru mine, după moartea mea. Vrei să intri o clipă în odăile mele?... Te vei încredința cu ce priveliști îmi încânt ochii, cu ce lucruri de nimic îmi pierd vremea.

Și apucând mâna Oliviei, o trase către sine. Olivia înmărmurise. Acum se temea de acest om cu suflet atât de înstrăinat că nu se mai simte decât pe sine, ca sălbatecul din cavernele terestre înarmat cu toporul de silex — Xavier a izbutit după milioane de ani de viață, laolaltă cu alți oameni, să se rupă iar de Omenire și să fie singur. Cine e acest om cu sufletul mai păros ca trupul lui Iran, și ce urmărește?

— Nu, nu vreau... șopti Olivia înspăimântată, cașicum omul cu mănuța albă și privirile mari albastre ca de azur înghețate, o ademenia în peșteră ancestrală, s'o asasineze.

Xavier surâse.

Olivia se lăsă dusă...

Se pomeni într'o odae cu pereții de oglinzi. Făpturile lor mișcătoare se resfrânseră la nesfârșit într'un spațiu iluzoriu, care se înmulția cu sine însuși în adâncime, scăzându-și pe nesimțite celelalte două dimensiuni — până la un punct în care ei înșiși, amândoi, se topiau.

— Aceastǎ priveliște, zise Xavier, e numai o minciună a spațiului. Oglinzile mele sunt de fapt mult mai cuminți și înțelepte. Ele ascund un adevăr care nu se vede la lumină. Să sting lumina?

— Nu, nu, mi-e frică de întuneric, murmură Olivia. Inginerul Mariannei deschise ușa următoare.

Pretutindeni tuburi de oțel de diferite grosimi fugeau ca șerpi încordați voind să scape în mare, în sus, dincolo de plafond.

— Sunt ocheanele mele, Olivia, zise aproape cu duioșie inginerul. Și privind cu încredere în chipul uimit al fiicei prezidentului, inginerul își trecu mănuța albă, a dezmierdare pe luciul oțelului celui mai apropiat.

— O! Dar, ai și mobile antice în această odae cu ocheane. La ce folosește divanul?

— Pentru dormit.

— Dumneata dormi?... întrebă Olivia uimită.

— Da, câteodată. Știu, e un viciu rușinos al multor mariani. Dar când vei voi vreodată să vezi cel mai frumos spectacol, să-mi îngădui să te adorm câteva minute. Nu știu dacă viața terestră era într'adevăr de invidiat și dacă oamenii submarini nu trăesc mult mai rațional, scăpati de nesfârșite chinuri, scutiți de numeroase crime... Dar visele oamenilor tereștri — ce răsplată! ce biruință! ce creație!... Această fantasmagorie fără pereche în care se puteau citi misterele toate și toată povestea vieții omenești de la ivirea întâii conștiințe, noi, oamenii submarini n'o mai cunoaștem și n'o mai putem vedea... Vei voi să visezi vreodată?

Olivia tăcu, gânditoare. Apoi șopti:

— Mi-e frică.

Și după o clipă:

— Tot voi încerca! Dar nu singură, Xavier... In aceste tuburi mari, păstrezi vise?... O! Cred că tubul acela abia poate fi cuprins în brațe...

Xavier privi tubul de-o grosime uriașă pe care Olivia încerca acum să-l îmbrățișeze. El trecu mai departe, spre câteva tuburi foarte subțiri. Dar Olivia îl rechemă:

— Xavier!

Și zise hotărîtă:

— Arată-mi visele pe care le păstrezi în tubul acesta mare!

Xavier surâse și desprinzând o cască de telefon dintr'o casetă, o potrivi pe urechile mici ale Oliviei; făcu legătura cu tubul mare. Apoi mânuind cu luare aminte doi condensatori gradați milimetric, zise:

— Acest tub nu ascunde nici un vis, Olivia. Dar el are puterea să întoarcă din celelalte constelații, printr'o logodnă a vibrațiilor lui cu vibrațiile ajunse până acolo, sgomotele vieții terestre, aproape de la începuturile ei.

Auzi?

Și Xavier fixă condensatorii.

— O! Xavier!... Se aud rostogoliri de bolovani uriași, strigăte de durere, sfichiuiri de bice, răcnete, oftaturi și plânsete prelungi — iar rostogoliri de bolovani, grăi abia silabisind, Olvia, cu ochii închiși ca să audă mai bine.

Și deschizând pleoapele, întrebă:

— Ce e asta? Nu se poate vedea?...

— Sunt tânguirile robilor bătuți cu biciul, care înhămați la lespezi, ridică Piramidele egiptene. Nu, nu se poate vedea nimic. Imaginile au trecut dincolo mult de constelațiile până unde poate bate unda mea culegătoare, să le aducă înapoi. Dar sunetul e mai leneș ca lumina și deși au fost deatunci câteva milioane de mii de ani, îl mai pot întoarce de unde a ajuns. Culeg însă imaginile — destul de palide acum — din epoca oceanică... Vezi ceva?... O! Iartă-mă!... Să potrivesc ecranul...

Și inginerul Xavier deschizând o ușiță în tub, trase o măsuță dinăuntru pe care se eșafodau trei oglinzi în trei planuri, iar din mijlocul lor — și mai în afară — un ecran de mărimea batistei

— Ce e asta? murmură Olivia și se aplecă spre ecran. Colivii mari de bambu înșirate deasupra unui Ocean. Suprafețe uriașe reflectând lumini puternice In colivii, oameni Xavier! Oameni cari seamănă cu noi....

— Da, sunt atlantizii, ființe superioare, pe care i-au înnecat plugarii revoltați, rămași pe Continente...

— Nu! Nu vreau să mai văd! srigă Olivia și întorcând capul închise ochii.

Xavier scoase Oliviei casca depe urechi. O duse doi pași între tuburi și se opri în fața celui mai subțire. Potrivi oglinzile și scoase în afară ecranul.

— O priveliște ceva mai aproape de noi, domnișoară Olivia... Valurile Oceanului Pacific.

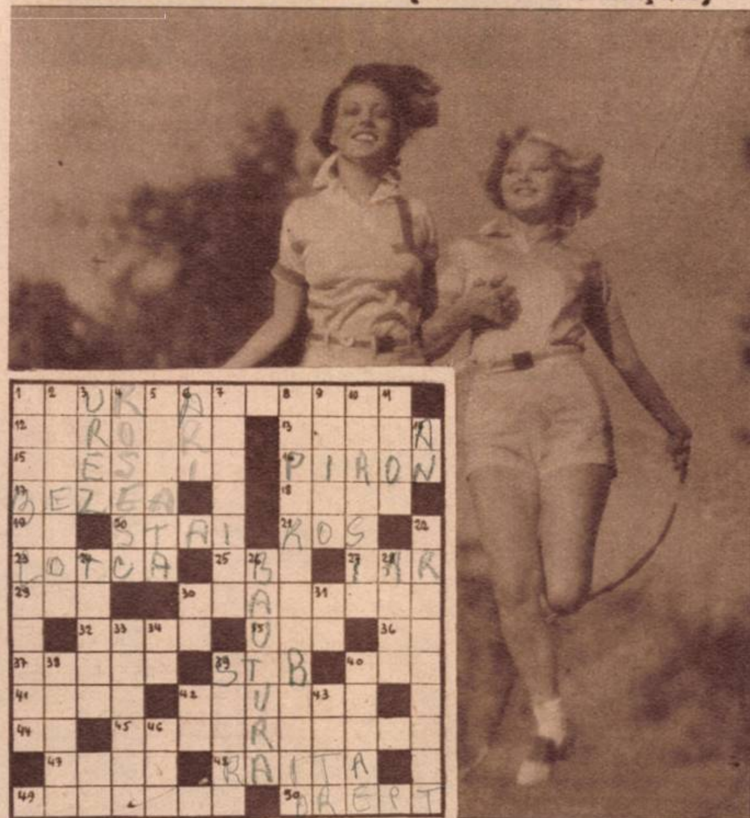
Pe mica pânză călătoriau, în aceiaș direcție, încet, trise, abia ridicându-se de la suprafață, valuri scurt înspumate. Se opriau o clipă ca spre a prinde răsuflet și porniau iar, în călătoria lor melancolică mută și nesfârșită.

(Va urma)

Peurile realităţii

Concursul nostru pe luna Noembrie

Problema VIII (cuvinte incrucişate)

ORIZONTAL: 1) Sbenguială. 12) Groază. 13) Miss România 1930. 15) Scriitoraş român. 16) Cuiu. 17) Pa! 18) *Existam...* de faţă. 19) Două litere din *Viena*. 20) Stop! 21) Culoarea rougeului. 23) Barcă de pescari. 25) Articulat ar fi al d-lui... Stere. 27) Din nou. 29) Râu în Asia. 30) Sălbatice (fig.). 32) Indiferentă (fig.). 35) Specie de papagal. 36) Gust. 37) Face curte idolului (!). 39) Societatea tramvaielor bucureştene. 40) Pronume. 41) A fugi. 42) Familie domnitoare engleză. 44) Pronume. 45) Imposibil. 47) Poet român. 48) Tur. 49) Reflectez. 50) Intins.

VERTICAL: 1) Imobilizate. 2) Vrând-nevrând!! 3) Felicit. 4) Capăt culoare în obraji. 5) cu o anumită dată. 6) Sapi. 7) Este convexă sau concavă. 8) Neturburat. 9) Oraş. 11) Umezeală. 12) Ţară antică. 14) Colecţie de patru anotimpuri. 22) Recomandat. 24) Regiune în Elveţia. 26) Pileală. 28) Pândeşti. 30) Prepoziţie. 31) Zeu. 33) Furii. 34) Conjuncţie. 38)... şi rece! 39) Pasăre. 40) Pătură. 42) Interjecţie. 43) Drum. 46) Cedez, în faţa insistenţelor vinovatei.

MARCUS

Problema IX (Perspicacitate)

Cate persoane se află în faţa acestui afiş?

Problema X (Metagramă)

Cu „c" şi cu „p" vă apăr de fiarele sălbatice, iar cu „d", de frig! (Cu „m" aţi păţit-o!).

MARIANA

Nouile noastre premii

Deslegătorilor din numerele 301, 302, 303 şi 304 li se va oferi, prin tragere la sorţi, următoarele premii:

PREMIUL I-iu: 1500 lei în numerar.

PREMIUL II-lea: Două sticle cu şampanie.

PREMIUL III-lea: Un litru de apă de Colonia.

PREMIUL IV-lea: O pereche de ciorapi „Ady".

PREMIUL V-lea: O cravată elegantă.

Vom mai acorda, de asemenea, şi cinci volume literare din Editura „Adevărul".

HAZURI

PUNCT DE VEDERE

— „Văzută din profil, logodnica d-tale pare să aibe o gură enormă".

— „Vi se pare... Partea cealaltă e mai mică".

LA TRIBUNAL

Judecătorul. — Unchiul dv şi-a păstrat conştiinţa până în ultimul moment?

Moştenitorul.— Intâi să citim testamentul, domnule judecător!

GINERELE

Mama soacră se vaită că şi-a muşcat limba şi se teme să nu-i se întâmple ceva, mai târziu.

— Fii liniştită, mamă soacră, o asigură iubitul ei ginere, că dacă ţi-ai fi muşcat-o rău, sângele d-tale te-ar fi otrăvit la moment.

BON Nr. 6
de participare la concursul muzical
„Realitatea Ilustrată"
„Columbia"
Păstraţi aceste bonuri şi trimiteţi-l împreună, la sfârşitul concursului

CUPON DE JOCURI
No. 304
Numele şi pronumele ....
Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — Director Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul" S. A.

Jos: *Din fotografiile pe care le-am publicat succesiv, cititorii noștri cunosc desigur pe aviatoarea Amy Johnson, — celebră prin raidul Londra-Sidney și înapoi, pe care l-a întreprins singură. Acum vrea să bată recordul soțului ei, aviatorul Mollison, sburând fără escală dela Londra la Capetown.*

ULTIMELE ACTUALITĂȚI

Stânga: *Aviatorii Botez și Manolescu, cari au câștigat anul acesta cupa Bibescu au fost sărbătoriți la aeroclubul regal al României. D. Valentin Bibescu, președintele F. A. I. și donatorul cupei, a arătat în cuvinte elogioase meritul celor doi ași ai aviației noastre, a căror performanță îi clasează în rândurile celor mai buni aviatori ai Europei. In fotografia noastră, cei doi sărbătoriți, la aeroclubul regal.*

Jos: *In urma sângeroaselor evenimente petrecute la Geneva, orașul este păzit de armată. In clișeul nostru, un detașament pe o stradă a reședinței Ligii Națiunilor.*

Jos: *Un grup de ofițeri, câștigători ai premiilor oferite de Revista Infanteriei, la recentul concurs de tragere la țintă.* Dr. jos: *Gerhart Hauptmann — care a împlinit 70 ani, — vorbind la microfon, la sărbătorirea aniversării, organizată de municipalitatea Berlinului.*

REALITATEA ilustrată

ANUL VI. Nr. 305
1 DECEMBRIE 1932
10 LEI

ORFANUL

(Leila Hyams dela „M. G. M." hrănind cu biberonul un pui de leu)

Dâmbovița
Apa Morții

DÂMBOVIȚA este nu numai o apă a Morții, fiindcă pe malurile ei zac și pe unda ei curg la vale stârvuri de orătănii și de mici animale domestice. S'au aglomerat însă pe malurile ei cele mai macabre edificii ale Morții, — abatorul, morga... Dar Dâmbovița este și o apă a proectelor moarte...

Să explicăm...

Marele proect al construcției noului palat al Senatului, în piața cu acelaș nume, — a fost realizat numai în ce privește temelia.

Dar nu știați poate că la un moment dat, era să se ridice pe malurile Dâmboviței palatul și catedrala ortodoxiei. Dâmbovița poartă însă ghinion. Și localul propriu al Operei, tot pe malul ei trebuia să se ridice.

Nici unul din aceste proecte, nu s'au realizat...

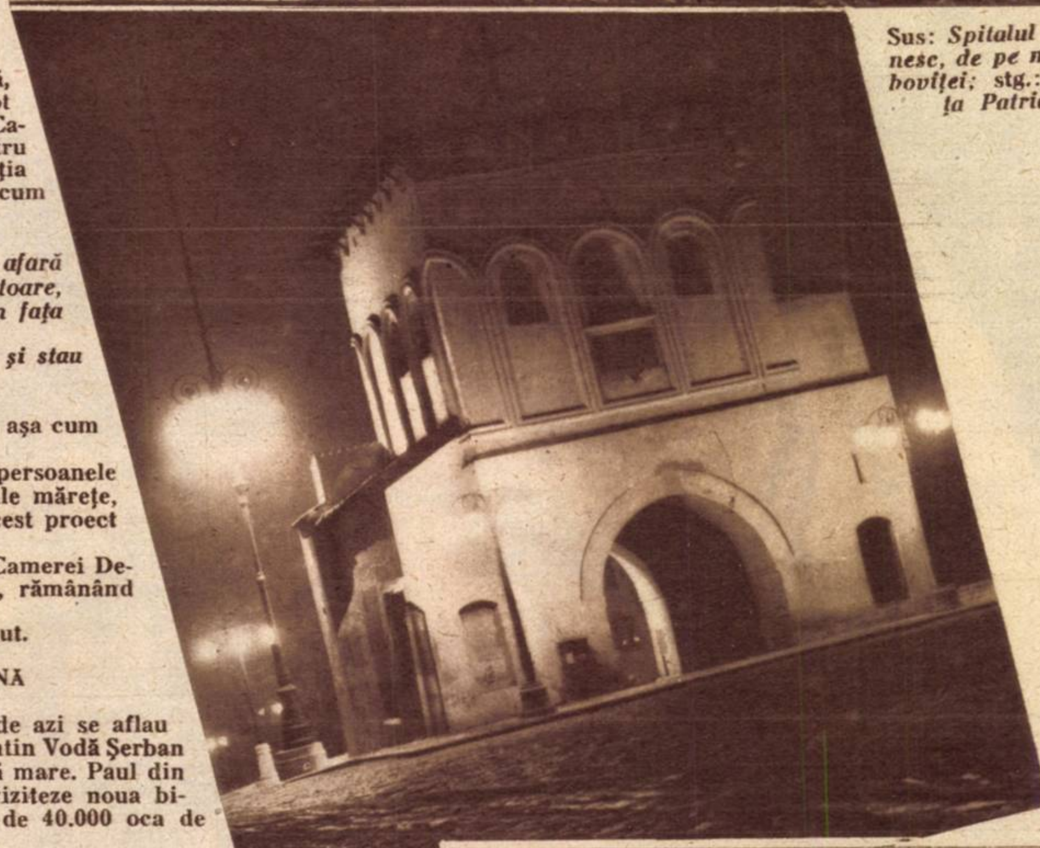
Dâmbovița e apa proectelor moarte...

CATEDRALA INEXISTENTĂ

In București nu există o mare catedrală, în care să asiste, la slujba de sărbători, tot norodul. Dar aceasta este o lipsă veche a Capitalei. Intr'adevăr, revista literară pentru familie „VATRA", care apărea sub direcția lui Coșbuc, Caragiale și Slavici, scria acum câteva decenii, următoarele:

„Bucureștii, orașul mare, sgomotos și afară din cale de întins, n'au o biserică încăpătoare, în care mii de oameni să se poată aduna în fața altarului...

...Ei se înghesuiesc prin bisericile mici și stau în fumul lumânărilor"...

Sus: *Spitalul Brâncovenesc, de pe malul Dâmboviței;* stg.: *Clopotnița Patriarhiei.*

Nici până azi Capitala nu are o biserică, așa cum ar fi dorit *„Vatra"*.

Totuși acum câțiva ani, au început și persoanele oficiale să aibe preocuparea unei Catedrale mărețe, și se credea, până la venirea crizei, că acest proect va fi în curând realizat.

Actuala biserică mitropolitană din fața Camerei Deputaților, își va pierde orice importanță, rămânând o relicvă istorică.

Mare însă i-a fost însemnătatea în trecut.

PE COLINA MITROPOLITANĂ

Până după 1650, pe colina Mitropoliei de azi se aflau viile domnești. După 1650 se hotărî Constantin Vodă Șerban și Doamna sa Bălașa, să ridice aci biserică mare. Paul din Aleppo, venit cu Patriarhul Macarie să viziteze noua biserică, spune că învelitoarea ei trece de 40.000 oca de plumb. Avea 4 turnuri și 12 coloane...

Mihnea III târnosește la 1658 noua biserică. Toți bucureștenii veniseră pe colină să asiste la strălucita ceremonie. Patriarhul Macarie făcu cu moaștele dela Sf. Ecaterina, înconjurul bisericii, Domnul lipi chipurile evangheliștilor în colțurile mesei sfinte, iar afară începu veselia poporului.

După târnosire, biserica fu ridicată la rangul de Mitropolie a țării, iar primul mitropolit ce păstori aci, a fost Ștefan I.

La 1668 fu ales mitropolit Teodosie, când începu procesul intentat de egumenul mănăstirii lui Pană Vistierul, pentru a obținea pământurile Mitropoliei.

La 1787 Mitropolia avea 122 de moșii, 149 de proprietăți mai mici, 8 vii, 4 mori, 20 schituri etc. Comori neprețuite a posedat Mitropolia. Din cele 9 mitre, unele erau de o oca de aur, alta avea 310 mărgăritare... Erau 38 de cruci cu diamante, cărți bătute în pietre scumpe și alte daruri domnești și boerești.

Mitropolia dobândi un astfel de prestigiu, încât nici Turcii nu au cutezat s'o jefuiască. Călugării erau foarte învățați și din biblioteca vastă, unii mitropoliți greci ca Nectarie, au distrus numeroase documente.

In timpul războiului din 1769—1774, Generalul Solticov a adus Moaștele Sf. Dumitru din Basarabov.

Averile erau ferite în tainițe și în cule.

La Mitropolie s'au consfințit toate actele mari ale Neamului, anunțate poporului de către marele clopot, confundat acum cu însăș istoria neamului.

PROECTE... PROECTE...

In ultimii ani s'a proectat ridicarea a trei mari edificii: Catedrala ortodoxă, palatul Patriarhiei și palatul Operei. Primăria a oferit pentru aceste edificii terenuri pe dealul Mitropoliei, spre hale, la arsenal, la statuia Brătianu, unde se află actualul teren pentru palatul municipiului, etc.

Criza a oprit însă realizarea proectelor.

O comisiune s'a ocupat de aceste chestiuni, — o comisiune prezidată de însuși Patriarhul.

O parte din membri erau de părere ca palatul Patriarhal să se ridice tot acolo unde se află azi palatul mitropolitan, — pe dealul Mitropoliei. Ar urma ca palatul mitropolitan să fie amplificat. Pentru aceasta s'au făcut mai multe proecte. Unele prevăd extinderea actualului palat spre panta de Apus a dealului Patriarhiei, spre bulevardul Maria, pe locul plantat. Alte planuri încorporează terenurile halei Centrale. Spre Apus, spre biserica Sf. Nicolae, este loc deschis suficient.

In acest sens, viitorul palat s'ar fi întins dealungul bulevardului Maria, dominând această arteră. Noul palat urma să fie de trei ori mai înalt decât actualul şi de patru ori mai lung.

CAMERA DEPUTAŢILOR SE MUTĂ?...

In cazul însă când se admite acest plan, viitoarea catedrală ortodoxă nu se va putea ridica, din lipsă de teren, lângă palatul Patriarhiei; s'a emis atunci ideea, ca actuala Cameră a Deputaţilor să devină Palat Patriarhal, iar Adunarea Deputaţilor să se mute în alt local. Dar în acest caz, ar trebui să se construiască un nou palat al Camerei, — şi Statul nu e în stare să termine nici palatul Senatului, pentru care nu a făcut decât să acopere Dâmboviţa. In schimb, dacă actuala Cameră devine palat al Patriarhiei, noua catedrală s'ar putea ridica alături, tot pe dealul Patriarhiei, fie spre Apus, sau spre hale.

In această privinţă părintele Gala Galaction ne spunea:

— Este şi rămâne deapururi regretabil, că viitoarea catedrală nu poate să crească alături de viitorul palat patriarhal; Camera Deputaţilor ne-a răşluit un loc preţios, înfigând un pinten laic şi profan în colina sfântă mitropolitană.

Nu ştim câtă vreme va ţinea această amestecare pe dealul pe care am fi voit să-l avem în întregegime sacru. Din nefericire, invaziunea profanului a început de mult, întrucât nu numai sfatul obştesc, dar şi multe locuinţe particulare au început, deacum vre-o şasezeci şi mai bine de ani, să escaladeze colina Vaticană ortodoxă şi să ne strâmtoreze azi.

Probabil că multă vreme lucrurile vor fi fără leac. Cine ştie ce viitor îndepărtat va libera pe Laocoonul nostru hieratic, de îmbrăţişarea şerpilor profani, parlamentari şi neparlamentari...

Dr.: *Covoarele înşirate pe malurile apei Morţii;* Jos: *Grupe de şomeri, în faţa halelor centrale.*

LA SF. GHEORGHE SAU LA ARSENAL?

Desigur că locul ce s'ar fi cuvenit Catedralei ortodoxe, ar fi pe colina Patriarhiei. Spaţiul actual fiind restrâns, s'a pus întrebarea, în ce punct al Capitalei ar fi mai bine să se ridice noua Catedrală?

S'a emis printre altele ideea, ca această catedrală să se ridice în grădina Sf. Gheorghe, unde se află azi biserica Sf. Gheorghe Nou.

S'a replicat însă că acest cartier e prea negustoresc. Ar însemna ca noua catedrală să fie înconjurată numai de magazine şi prăvălii. De altă parte locul nu e spaţios şi catedrala ar părea înăbuşită de clădirile comerciale.

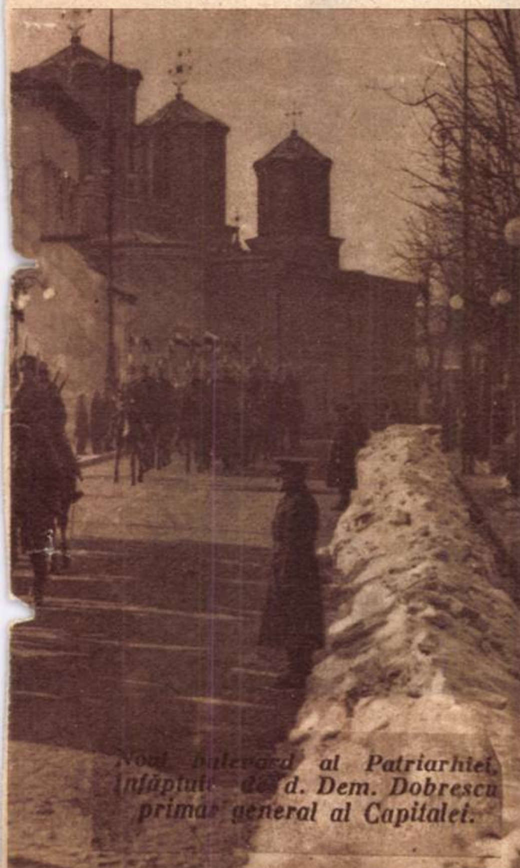
Trebue — spun unii — să se dea catedralei atmosfera ambiantă de ridicare deasupra celor lumeşti.

Or, pentru aceasta, locul cel mai potrivit ar fi o colină, o spinare de deal, de pe care catedrala să domineze simbolic întreg oraşul. Dacă pe dealul Patriarhiei nu se poate, atunci pe ce colină din Bucureşti, s'ar putea ridica acest edificiu?

Dealtfel este şi în tradiţie ridicarea de biserici pe dealuri. Astfel se află aşezate biserica Radu Vodă, biserica Mihaiu Vodă, Cuţitul de Argint... In locul căreia din aceste biserici, să ridicăm catedrala ortodoxiei româneşti?

Pe colina arsenalului sau în centru?

S'au emis atunci păreri, că dealul Arsenalului ar fi mai potrivit. Un argument în ajutorul acestei teme este că Arsenalul trebue mutat, în cazul când mai funcţionează aci, deoarece nu se poate concepe un arsenal în mijlocul oraşului. Intr'adevăr, oraşul crescând foarte repede, a înglobat în centrul său şi arsenalul armatei. De pe această colină, catedrala ar domina cu adevărat oraşul, ca un Sacre-Coeur al Parisului. Ar mai fi avantajul că aci nu ar trebui să se facă nici o expropriere, deoarece Statul ar clădi pe propriul său teren.

Noul bulevard al Patriarhiei, înfăptuit de d. Dem. Dobrescu primar general al Capitalei.

Dar nici la statuia Brătianu nu ar fi nevoe de exproprieri. Dacă s'ar ridica noua catedrală pe locul Municipiului, în faţa spitalului Colţei, colţ cu bulevardul, in faţa Universităţii, catedrala s'ar bucura de o perspectivă extraordinară, fiind între două pieţe vaste. Porţiunea din centru, din faţa Universităţii, ar deveni atunci de un aspect impunător, de mare oraş occidental.

Catedrala ar statornici acolo centrul oraşului...

Proecte mari, proecte moarte...

Deasemeni, poate că vor trece ani, pânăce vom vedea ridicându-se palatul Senatului.

Remarcăm totuş puternica tendinţă de a se împodobi oraşul cu mari edificii, care să-i dea aspectul de oraş civilizat. Şi Capitala noastră va avea desigur o înfăţişare măreaţă, când Catedrala, Palatul Patriarhal, Opera şi Senatul, se vor ridica în punctele principale ale oraşului. „Micul Paris" a vrut să crească mare, să aibe podoabele marilor metropole din Occident...

Dar criza mondială i-a ucis aceste visuri...

BANCO

Fotografia de mai sus reprezintă pe d-na Janina Olszewska, corespondenta ziarului „Nowini Codzienne" şi a altor reviste din Varşovia, care a pornit într'un raid pe jos dela punctul de frontiera polono-română Orăşeni până la Ierusalim, unde speră să ajungă peste cinci-şase luni.

JOHN BARRYMORE

WALLACE BEERY

LYONEL BARRYMORE

CONCURSUL de ASEMANARE

„Realitatea Ilustrată"-Metro-Goldwin

poate participa oricine fără deosebire de sex, rang social sau vârstă.

PREMII:

Numeroase călătorii la Bucureşti; 5 călătorii de primul rang la Paris: 5 excursiuni prin Franţa, Belgia, Spania.

GRETA GARBO

Concursul de asemănare lansat de „Realitatea Ilustrată" şi casa cinematografică „Metro-Goldwin-Mayer" a suscitat după cum era de aşteptat, un succes extraordinar în toate oraşele ţării, unde s'au organizat concursurile regionale, precum şi în Capitală. S'au primit nenumărate fotografii dela concurenţii cari vor să ia parte la această senzaţională întrecere de asemănări.

Intr'adevăr, care femee modernă nu are trăsături asemănătoare acelora ale celebrei suedeze Greta Garbo, — prototipul femeii fatale, — sau cu Joan Crawford, exuberanta sportivă a ecranului american?

Care intelectual n'are o cât de mică asemănare cu excelentul actor Lyonel Barrymore, care burghez nu seamănă oarecum cu Wallace Berry şi care „tip bine" nu are liniile particulare ale cuceritorului John Barrymore?

Iată dece câteva mii de oameni din toată ţara, aşteaptă cu nerăbdare concursurile regionale şi cel final din Capitală, care va da aleşilor posibilitatea să plece în mod absolut gratuit şi în cele mai bune condiţiuni la Paris, Bruxelles, Lyon, Ardennes, San Sebastian şi Madrid, unde vor fi oaspeţii „Societăţii Marilor Hoteluri Europene".

Iată condiţiunile extraordinarului nostru concurs de asemănări:

Cea mai importantă casă cinematografică americană, Metro-Goldwin-Mayer a turnat în studio-urile ei din Hollywood o versiune originală a senzaţionalului roman datorit doamnei Viky Baum, „Menschen im Hotel", intitulând filmul „GRAND HOTEL". Această bandă, — care va fi cel mai mare succes al actualei stagiuni cinematografice şi va fi prezentat în premieră la marile cinematografe CAPITOL şi ROXY, din Capitală, — este interpretată de cele mai cunoscute vedete ale ecranului american:

JOAN CRAWFORD

GRETA GARBO
JOAN CRAWFORD
LYONEL BARRYMORE
JOHN BARRYMORE
WALLACE BEERY

ale căror fotografii *pentru acest concurs*, le publicăm alăturat.

Cititorii noştri cari vor să participe la concursul de asemănări organizat de „Realitatea Ilustrată", vor lua parte la următoarele condiţiuni:

In fiecare mare oraş din ţară, concursul este organizat de cea mai importantă gazetă a localităţii, după cum urmează:

Arad: ziarul „Ştirea"; Bacău: „Curierul Bacăului"; Botoşani: „Informatorul"; Brăila: ziarul „Ancheta"; Chişinău: „Cuvântul Basarabiei"; Galaţi: „Acţiunea"; Iaşi: ziarul „Opinia"; Oradea: ziarul „Estilap"; P.-Neamţ: „Reformatorul"; Roman „Curentul Romanului"; Cernăuţi: „Allgemeine Zeitung"; Satu-Mare: „Szamos".

Deasemenea concursul va fi organizat şi în oraşele Braşov, Cluj, Constanţa, Ploeşti, Sibiu, Soroca, Timişoara, Târgovişte, Buzău, Călăraşi, Craiova, Focşani, Piteşti, Tg.-Mureş, T.-Severin, etc.

Afişe speciale anunţă deasemenea concursul nostru şi doritorii de a lua parte la el, îşi vor trimite fotografiile (una din faţă şi alta din profil) împreună cu cuponul de participare, fie ziarului respectiv, din localitatea în care locuesc, fie direct redacţiei „Realităţii Ilustrate" str. Const. Mille 5—7—9, — menţionând pe plic „pentru concursul de asemănări", — între 1 şi 15 Decembrie curent.

In fiecare oraş în care are loc concursul, se vor institui jurii compuse din personalităţi de e seamă ale vieţii artistice şi intelectuale din localitate, care vor examina fotografiile primite şi în faţa cărora candidaţii vor apărea în cadrul unei serbări organizate de ziarul respectiv, între 16 şi 18 Decembrie.

Juriul va alege la această serbare, persoanele care seamănă cel mai mult cu actorii susnumiţi, ale căror fotografii le publicăm aci, iar cei aleşi vor pleca la Bucureşti, unde vor rămânea câteva zile pe cheltuiala „Realităţii Ilustrate", locuind în hoteluri de primul rang şi luând masa la cele mai excelente restaurante ale Capitalei.

CONCURSUL FINAL, LA CARE VOR LUA PARTE TOŢI CANDIDAŢII DIN PROVINCIE, PRECUM ŞI CEI DIN CAPITALĂ, VA AVEA LOC INTRE 20 şi 23 DECEMBRIE, IN CADRUL UNEI SERATE DE GALĂ, INTR'O SALĂ CARE SE VA ANUNŢA ULTERIOR.

Alegerea va fi făcută de un juriu select, — din care fac parte personalităţi din tot ce are Capitala mai distins, în ceeace priveşte viaţa ei artistică şi intelectuală, — pe baza celei mai apropiate asemănări între candidaţi şi personagiile concursului, iar în cazuri de balotaj, se va alege candidatul cel mai apropiat de vârsta, şi greutatea actorului cu care seamănă.

FOTOGRAFIILE ALEŞILOR VOR FI PUBLICATE IN TOATE MARILE ZIARE ŞI REVISTE ALE ROMANIEI, IAR EI VOR FI PREZENTAŢI PUBLICULUI ATAT IN ACEEAŞ SEARĂ CAT ŞI PE SCENELE MARILOR CINEMATOGRAFE „CAPITOL" şi „ROXY", UNDE VA AVEA LOC PREMIERA DE GALĂ A FILMULUI „GRAND HOTEL", AL LUI „METRO-GOLDWIN".

CEI CINCI ALEŞI AI ACESTUI MARE CONCURS VOR PLECA DIN CAPITALĂ IN ZIUA DE 11 IANUARIE 1933, LA PARIS, UNDE VA AVEA LOC ULTIMA ALEGERE DINTRE TOŢI CANDIDAŢII EUROPENI, IN SALA DE RECEPŢII A FRUMOSULUI HOTEL „CLARIDGE", APARŢINAND SOCIETAŢII MARILOR HOTELURI EUROPENE.

Călătoria până la Paris se va face cu clasa II-a şi vagon de dormit, iar mesele pe parcurs se vor lua în vagonul restaurant.

Marile premii ale ultimei alegeri, sunt cinci călătorii de câte 21 de zile, în grup, oferită de „Societatea Marilor Hoteluri Europene" (Société de Grands Hotels Européens) dela Paris la Bruxelles (Hotel Palace), Ardennes (Chateau d'Ardennes), Lyon (Hotel Palace), Nisa (Hotel Negresco), Madrid (Hotel Ritz), San Sebastian (Hotel Continental) şi înapoi la Paris, având întreţinerea completă şi călătoria cu tren de lux, pe seama cunoscutei societăţi de mai sus.

Iar dacă aleşii acestui grandios concurs vor întruni pe lângă asemănarea cu cele cinci vedete, un talent asemănător talentelor acestora, vor putea obţinea şi câte un angajament strălucit, retribuit princiar la cea mai importantă casă de filme din America, „Metro Goldwin Mayer".

Sfătuim pe cititoarele şi pe cititorii noştri cari au o oarecare asemănare cu actorii ale căror fotografii le publicăm în aceste pagini, să nu scape prilejul de a se afirma prin această asemănare, care poate însemna pentru mulţi, norocul visat în viaţă.

Adresaţi-vă deci, pentru orice informaţiuni, ziarului care organizează concursul în localitatea dv. sau eventual direcţiunii „Realităţii Ilustrate", depunând totodată şi fotografiile respective, împreună cu câteva date personale asupra vârstei, adresei, calităţilor artistice pe care le întruniţi, înălţimei, etc.

Poate participa la acest concurs orice persoană care întruneşte condiţiunile de mai sus, fără să se ţie seamă de situaţia socială, vârstă sau stare civilă.

INSCRIEŢI-VĂ DECI CAT MAI CURAND POSIBIL LA EXTRAORDINARUL CONCURS DE ASEMANĂRI AL „REALITĂŢII ILUSTRATE" CEA MAI MARE COMPETIŢIUNE A ANULUI.

CUPON DE PARTICIPARE

Concurs internaţional de asemănări cu cele cinci vedete din „Grand-Hotel" film Metro-Goldwyn-Mayer.

A se anexa o fotografie din faţă şi una din profil

Semăn cu: **Greta Garbo, Wallace Berry, Joan Grawford, Lionel Barrymore, John Barrymore (a se tăia numele neutilizate) şi vreau să particip la concursul sus menţionat.**

Numele ....

Pronumele ....

Vârsta ....

Adresa ....

Data ....

Semnătura,

Recunosc casei Metro-Goldwyn-Mayer dreptul de a face uz, cum va crede de cuviinţă şi pentru publicitatea ce-i va părea utilă, de numele şi fotografia mea, fără ca eu să pot ridica vre-o reclamaţie, în această privinţă.

ETERNUL ZÂMBET

Un obicei lipsit de noimă

Ascunde-ţi clapele! a strigat într'o seară cineva din public, la Casino de Paris, cunoscutei actriţe franceze, Mistinguette.

Aceasta a înţeles imediat ce vrea să spună impulsivul spectator şi a fost atât de neplăcut impresionată, încât involuntar s'a conformat strigătului imperativ.

Buzele sale au fost văzute împreunându-se, acoperind dinţii şi ştergând zâmbetul mecanic pe care şi-l compusese la intrarea în scenă, pentru a-şi spune cupletul.

Asta n'a durat însă decât o clipă, căci aproape imediat străvechiul obiceiu scenic a pus iar stăpânire asupra ei, deschizându-i larg gura şi expunându-i întreaga dantură, până la terminarea numărului.

Parisul e un oraş al politeţei şi nu încurajează gesturile lipsite de manieră, dar acest strigăt a pus publicul pe gânduri, cu rezultatul că istoricii şi criticii de artă au decis aproape cu unanimitate, că explozia aceasta era îndreptăţită. Intr'adevăr, care este sensul acelui veşnic zâmbet pe care-l arborăm mai toţi ca pe o mască, în momentul când apărem în public? N'are nimeni nimic împotriva zâmbetului şi chiar a unui râs cât de larg cu condiţia ca acesta să fie o reacţie naturală, o mişcare spontană, perfect motivată de un incident comic.

Alarmaţi, savanţii au prins să urmărească această epidemie a zâmbetului, înapoi, dealungul secolelor, pentru a-i descoperi originea şi spre marea lor surpriză, au constatat că ea nu există decât de vre-o câteva decenii. Atât artiştii cât şi naturaliştii au arătat că acest etern zâmbet nu ţine nici de artă şi nici de natură. Obiceiul de a zâmbi în public la orice ocazie, a fost lansat de către primii fotografi, nişte mecanici cari n'aveau nici măcar cele mai simple noţiuni despre artă sau natură.

Mai înainte de a lua imaginea, vechiul fotograf — ca şi noul de altfel, — făcea în mod invariabil următoarea recomandaţie:

— *„Zâmbiţi, vă rog!"*

Ceeace era mai uşor de spus decât de făcut, căci în momentul când ajungea să imprime modelelor sale posturile-i favorite rigide şi nenaturale, femeile păreau nişte pălării turtite, iar bărbaţii aveau aerul că li se extrăseseră tocmai atunci dinţii în serie.

Câtăva vreme însă, bărbaţii şi femeile din lumea mare s'au opus acestor rânjete fotografice.

Ei ştiau că regii, generalii, politicienii şi alte personagii importante, ce trebuiau să se impună lumii nu apăreau cu feţe zâmbitoare în monezile, statuile şi portretele lor. Râsul era lăsat după ce a prins să se pieptene, să se îmbrace şi să se fardeze cu o egală lipsă de discreţie, era fatal să-şi arate şi dinţii înaintea obiectivului fotografic. Paginile mondene, ilustrate cu capete zâmbitoare, a răspândit printre femeile din toate celelalte straturi sociale, credinţa, că trebuia neapărat să râdă înaintea fotografului sau oridecâteori apăreau sub ochiul publicului. Curentul acesta a cuprins apoi actorul. Politicianul, râvnind şi el la popularitatea eroului cinematografic sau a idolului teatral, a început şi el să-şi arate dinţii şi astfel moda s'a generalizat. Prim-miniştrii îşi lărgesc gurile în surâsuri teatrale, imediat ce se văd înaintea fotografului şi când un om ca Mussolini îşi consideră activitatea cu destulă seriozitate, pentru a apărea serios în public, excepţia e aproape uimitoare. Nu există actor, mare sau mic, care să nu râdă înaintea obiectivului, ca şi cum pentru o figură în repaos, s'ar percepe vre-o supra-taxă.

Noul preşedinte Roosevelt în aşteptarea rezultatului alegerilor.

pe seama bufonilor şi copiilor.

Francezii dau vina acestei epidemii de surâsuri fără sens, pe americani, prima naţiune, — spun ei, — care a devenit mândră de danturile componenţilor ei, atunci când nu i-a mai chinuit nevralgiile. Dentistul american e încă o figură anecdotică în întreaga lume şi se crede că dela el a învăţat actriţa americană să se fotografieze, arătându-şi cât mai mult din dantură. Obiceiul s'a întins apoi de la actriţa americană la actriţa engleză, franceză şi de aci în restul lumei.

Pasul următor s'a făcut atunci când femeea de lume a început să maimuţărească actriţa şi când

Chiar bătrânul Mahatma Gandhi, lipsit aproape cu totul de dinţi, — omul care n'a putut fi convins să îmbrace un costum de haine europene şi purtând doar o bucată de pânză în jurul şalelor când a vizitat chiar pe regele George al Angliei, a imitat râsul fotografic exhibându-şi cei doi sau trei colţi cari-i mai rămăseseră în gură.

Iar aviatoarea Ruth Nichols, — care în sezonul trecut şi-a sfărâmat aeroplanul alegându-se cu serioase leziuni la coloana vertebrală şi, ruinându-şi şansele unui raid transatlantic, a oferit obiectivului un graţios surâs de pe patul de spital pe care se afla întinsă, ca şi cum catastrofa a cărei victimă fusese, i-ar fi produs o extraordinară plăcere.

Până în epoca fotografiei, lumea ştia că râsul dacă are vre-un sens, e o contractare temporară a muşchilor gurii, determinată de o emoţie trecătoare, iar zâmbetul permanent şi artificial, e condamnat de Shakespeare în următoarea frază:

„One may smile and smile and be a villain" (poţi zâmbi la infinit şi să fii totuş un ticălos).

Gwynplaine, eroul lui Victor Hugo din sguduitorul roman „Omul care râde", a fost condamnat din copilărie să străbată prin viaţă cu un râs perpetuu pe figură. El fusese fiul unui lord din epoca lui James II al Angliei şi din motive de stat fusese dat pe mâna „Comprachicos"-ilor un trib de ţigani, cari erau maeştri în desfigurări chirurgicale. Aceşti „Comprachicoşi" întinseră gura tânără a lui Gwynplaine şi-i remodelară figura în aşa fel, încât la sfârşitul operaţiei, avea aerul că se află în prada unei excesive veselii.

In zilele romantismului cititorii lui Victor Hugo cărsau şiroaie de lacrimi pe tragedia tânărului, condamnat să treacă prin viaţă rânjind ca o ghiată ruptă.

Eminentul critic francez Marcel Astruc s'a pronunţat definitiv din punct de vedere artistic asupra râsului într'un recent articol:

„Am fost acum câteva zile la Luvru, în salonul destinat şcoalei franceze din secolul al 16-lea şi cum priviam portretele acelea de o calitate artistică ne mai

egalată, m'am pomenit întrebându-mă:

„Ce anume dă atâta seninătate figurilor din această perioadă?

„Femeile apar cu bogatele lor podoabe reproduse de artist cu multă atenţie asupra detaliului dar fără afectare. Le vedem meditând, rugându-se sau în diferite alte momente din viaţa lor particulară. Ochiul e oval şi bine deschis, gura e mică, nasul adesea lung şi chiar cam gros, expresia figurei e totdeauna calmă. Ca şi femeile, bărbaţii au toţi în trăsăturile lor o intensitate vitală cu atât mai remarcabilă, cu cât figurile, în momentul când artistul le-a prins, erau mai întotdeauna în repaus.

„Oamenii din acea vreme, par să fi fost obicinuiţi cu o cugetare intensă şi serioasă ce le-de-

„Am luat poate această nouă concepţie din Natură? Nu. De căutăm aci, vedem că cele mai frumoase rase nu sunt cele mai frivole. Pieile-Roşii cari sunt o rasă de oameni într'adevăr frumoşi, râd foarte rar şi nu-şi arată dinţii decât când sunt flămânzi. Doar Negrii şi dintre aceştia, tipurile inferioare de sclavi de pe coasta africană — nu războinicul sălbatec al junglelor — râd mereu la orice ocazie şi chiar fără ocazie.

„America, ţara mecanicei dentistice e patria râsului considerat ca una din artele frumoase. Invazia, sau — dacă pot spune astfel — invazia dentară a traversat oceanul şi s'a stabilit printre noi. Trăim sub imperiul carnivor al danturilor provocătoare, pe care le găsim atât la

portretele şi constând din albul ochilor şi din strălucirea dinţilor descoperiţi?"

D-rul Astruc nu înţelege cum se face că tocmai în această epocă, a atâtor realizări geniale, omul poartă în genere pe faţă un râs fără sens, când această reacţie e după psihologi foarte naturală la copiii prinşi asupra unei pozne, la tinerele fete cu căpşoarele goale, la bărbaţii săraci cu duhul cari râd de ceea ce nu pot înţelege şi la cretinul care râde chiar fără motiv.

E. A.

Aviatoarea Ruth Nichols, râde graţios pe patul de suferinţă.

finia trăsăturile; pe când astăzi, multiplicitatea preocupărilor noastre şi lipsa gândurilor, ne imprimă pe figuri o încâlceală cu neputinţă de descifrat.

„Ce ne diferenţiază atât de profund de acei tineri nobili, de acele femei frumoase şi de neguţătorii cari sunt ascendenţii noştri? Privirile lor calme ce se fixează asupra noastră, când ne oprim înaintea lor şi gurile lor tăcute, închise, au aierul că ne judecă cu asprime, iar sentimentul de confuzie pe care-l încercăm în această confruntare, dovedeşte că ne simţim inferiori faţă de ei.

„Ne pare — şi zău nu ştiu pentru ce — că acest zâmbet sistematic dă figurilor noastre un soiu de farmec, o expresie de politeţă poate, care rezultă într'un soiu de uniformitate. Se pare că astăzi nu se mai concepe o frumuseţe fără cele treizeci şi două de bucăţele de os, de o albeaţă strălucitoare, expuse aierului, între buzele evidenţiate de rouge. De unde am luat această nouă concepţie estetică? Din artă? Nu, căci în toate şcolile de artă, figura umană e reprezentată cu expresia ei normală şi fără vre-o contracţie sau distorsiune, care să obosească ochiul. Priviţi operele marilor Botticelli, Leonardo da Vinci, ale francezului Latour şi ale faimoşilor protretişti englezi din secolul al 18-lea: toţi desemnează gurile în repaus, discret curbate în forma unui arc, iar nu căscate ca fereastra unei pivniţe.

reginele noastre de frumuseţe cât şi la puternicii zilei, — dela Mistinguette şi Maurice Chevalier la MacDonald şi Herriot.

„Să abandonăm deci această uniformitate de fizionomii şi să revenim cel puţin din acest punct de vedere, la vechiul principiu al diversităţii. Dacă standardizarea pare să dea rezultate excelente în fabricarea automobilelor şi a ceştilor de cafea, nu prea vedem ce avantaj s'ar putea realiza din reducerea tuturor figurilor omeneşti la acelaş tipar.

„Rămâne argumentul fizic. Conform canoanelor general acceptate de frumuseţe fizică, ochiul trebue să fie mare, în raport cu gura, care ar trebui să fie mică. Iată însă că expresia pe care vedetele noastre scenice şi cinematografice şi-o iau în mod automat, când pozează fotografului, le dilată gura la exces, le contractează obrajii în două mingii, le strânge ochii de parc'ar fi mioape şi le dă aparenţa unor piese de loton.

„Şi aşa, femei frumoase, dacă viaţa e o glumă atât de comică, încât nu vă puteţi menţinea trăsăturile calme, iar dvs. eminenţi oameni de stat dacă guvernaţi atât de bine lumea, încât nu vă puteţi ascunde satisfacţia când vedeţi fotograful, nu puteţi cel puţin să râdeţi mai discret când pozaţi înaintea obiectivului? Dar fotografii? Nu s'au plictisit oare de aceste trei puncte luminoase, aranjate întotdeauna în acelaş fel, plasate automatic într'un triunghiu în mai toate

Imprimările „R. C. A."

Cum se va desfăşura concursul „Realitatea Ilustrată" - R. C. A. Premii în bani şi aparate de radio.

În seria concursurilor muzicale, dotate cu mari premii, pe care le organizează revista noastră, trebue menţionat ca senzaţional, marele concurs „Realitatea Ilustrată"—„R. C. A.".

El constă din următoarele:

In toată ţara se vor instala aparate speciale de inregistrat „R. C. A." pe plăci de gramofon „Victor", cea mai senzaţională invenţie a secolului. Este deajuns să vorbeşti în faţa unui microfon, până la completarea plăcii, — care are un preţ minim — şi imediat îţi poţi auzi vocea, clar şi perfect desluşit, ca şi cum ai vorbi a doua oară. Iţi poţi înregistra vocea cântând, sau să execuţi muzică la vioară, execuţiuni de bucăţi muzicale la instrumente neobicinuite, declamaţii, imitaţiuni, etc.

Cititorii noştri cari vor să participe la concurs, se vor înscrie ulterior imprimărilor, menţionând categoria la care vor să ia parte, precum şi numărul de plăci cu care vor să concureze, la redacţia revistei „Realitatea Ilustrată" str. Const. Mile 7.

Aparatele „R. C. A." şi plăcile „Victor se găsesc instalate până acum în:

BRAŞOV: Magazinul „Electra" str. Carol 22.

BUCUREŞTI: R. C. A. Calea Victoriei 106, et. I.

CLUJ: Magazinul „Constructio" Piaţa Unirii, 32.

CRAIOVA: Magazinul „La Harpa" Krasnianski.

CERNAUŢI: Magazinul „Automotorul" str. Iancu Flondor 35.

GALAŢI: Magazinul „Autoturism", str. Mare 2.

PLOEŞTI: Magazinul „Radio-Lumina" Pasagiul Cooperativa.

TIMIŞOARA: Magazinul Kecskeméty, str. Telbisz.

CONSTANŢA: Magazinul Limbidi, str. Carol 33.

Concursul este dotat cu mari premii în bani, şi cu o serie de aparate de radio „R. C. A.", numai ele în valoare de lei 40.000.

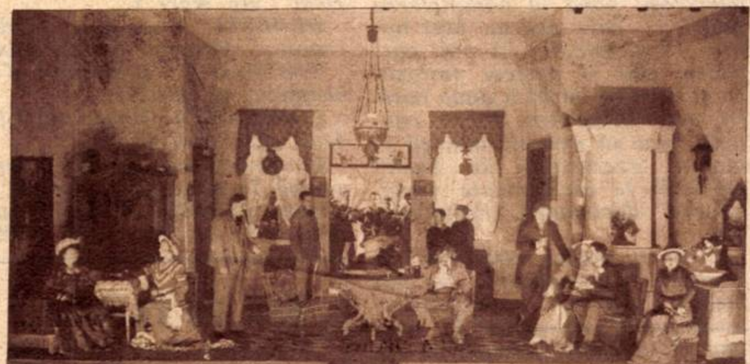
Bon de reducere

Pentru înregistrarea vocei pe plăcile „Victor" la concursul „Realit tea Ilustrată" — „R. C. A".

TEATRELE NOASTRE

Sus: *Tabloul actului I din* „Florăreasa" *de Shaw, care s'a jucat la teatrul „Ventura".*

Sus: *Actul al* doilea din „Şarpele Casei" şi jos: *actul I din „Titanic Vals" de d. Tudor* Muşatescu, *ambele montate cu deosebit succes la Teatrul Naţional.*

ŞOPÂRLE ASORTATE LA PANTOFII UNEI ELEGANTE

EXTRAVAGANTA care şi-ar face apariţia pe una din străzile principale ale Bucureştilor cu o pereche de şopârle domesticite, după ea, mulţimi curioase, reporteri şi fotografi s'ar îngrămădi în juru-i iar sergenţii ar avea mult de lucru cu menţinerea circulaţiei. Parisul e însă obicinuit cu asemenea arătări.

Astfel se explică cum s'a făcut că lumea de pe bulevarde n'a dat decât o fugitivă atenţie lui Miss Ilka Chase, o tânără new-yorkeză care a pornit să se plimbe pe străzile blazatei metropole cu o pereche de şopârle perfect asortate pielei din care era confecţionată încălţămintea sa.

Ar fi inexact să spunem că plimbarea d-rei Chase a trecut neremarcată, dar pur şi simplu n'a făcut senzaţie pentrucă oraşul acesta e obicinuit cu neobicinuitul şi neaşteptatul. Multe priviri s'au oprit asupra pantofilor şi asupra şopârlelor sale, al căror mers extrem de lent n'a permis tinerei femei să parcurgă cine ştie ce distanţă în cursul plimbărei sale.

Reptilele s'au dovedit surprinzător de bine domesticite, şi de calme, sgomotul circulaţiei şi ceilalţi pietoni neafectându-le câtuşi de puţin. Ele şi-au continuat neturburate plimbarea chiar atunci, când un câine curios s'a apropiat lătrându-le intrigat.

Trebuind să traverseze, stăpâna lor le-a apucat cu mâinile-i înmănuşate, şi micile creaturi nu s'au sbătut; din contră păreau s'o iubească mult mângâindu-i mâinile cu boturile.

O CONTESĂ, CROITOREASĂ

DEPRESIUNEA economică nu cruţă rang sau titlu. Contesa Iulia Palffy, care descinde dintr'una din cele mai vechi şi mai nobile familii ungare, fiică şi soţie de conte a făcut nu de mult această amară constatare şi şi-a înhămat patriciana voinţă în lupta cu un destin care devine pentru toată lumea din zi în zi mai greu.

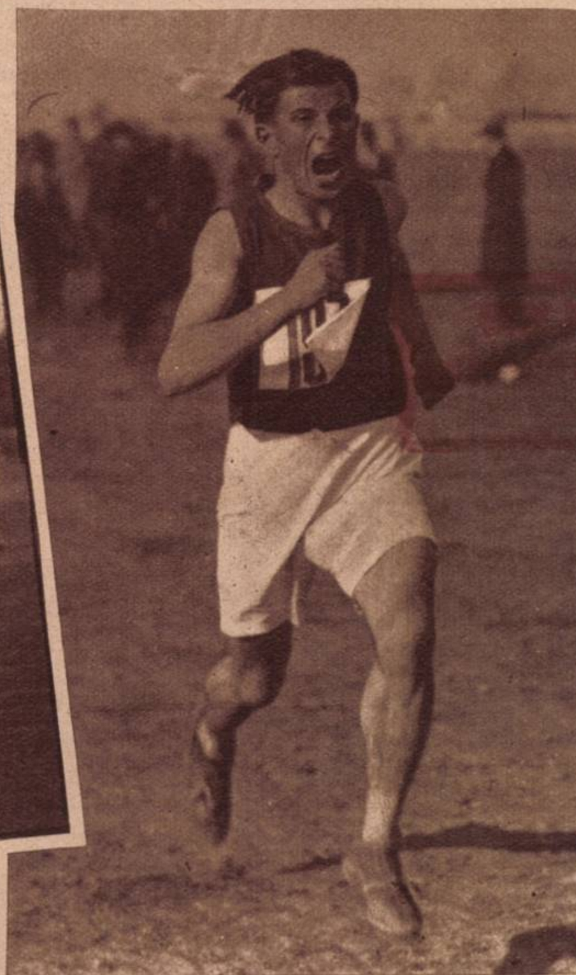
Ani la rând contesa s'a ocupat cu pasiune de modă, desemnându-şi ea singură cele mai originale dintre toaletele ei, şi a câştigat chiar un premiu pentru acest talent. Când a văzut că patrimoniul său s'a redus la zero a anunţat că va încerca să se întreţie singură atât pe sine cât şi pe alţi membri din familia sa, practicând croitoria.

A deschis astfel un magazin modest în Budapesta recurgând la reclamă ca orice alt negustor şi cu ajutorul a două croitorese avu curând pe manechine şi în vitrină câteva rochi drăguţe, de un gust distins. Ştia că multe femei din nobilime cărora mijloacele le mai permiteau să se ţie de modă, aveau să-i dea concursul dar nu s'a concentrat asupra acestor cliente şi cu admirabilu-i simţ practic a căutat să corespundă exigenţelor ambelor clase: femei cu mijloace modeste şi femei înlesnite aşa că afacerile sale merg cu mult mai bine decât ale multor negustori cari lucrează de ani de zile.

SPORT

Dreapta sus: *Echipa clubului „Sportul Studențesc", campioana României la rugby, după ce a înfrânt echipa „Tennis-Clubului".* Mijloc stg.: *O fază din match-ul „Sportul Studențesc"—„Tennis-Club"*; Mijloc dreapta: *MANEA, campionul național, câștigătorul marelui cross-country, care s'a alergat Duminica trecută.* Stânga: *o fază din cross.* Jos: *Odată cu primul îngheț, un grup de copii încearcă o „ghețușcă", pentru începerea antrenamentului de iarnă.*

CĂLĂTORI CLANDESTINI

CĂLĂTORII clandestini s'au născut odată cu ideea omului de a merge de ici-colo, altfel decât cu picioarele sale.

Astfel, deşteptul nostru strămoş a inventat pentru acest scop căruţa şi înhămând înaintea biciului animale docile, s'a dus acolo unde a vrut.

Copilul strămoşului, deştept şi el, s'a agăţat tăcut în codârlă şi s'a numit „călător clandestin", până când l-a descoperit vârful nemilos al biciului.

Au urmat apoi alte mijloace de locomoţie, până la vapor, tren şi înfine avem avioanele şi uriaşele zeppeline, cari au înălţat pe călătorul clandestin, sus, la câteva mii de metri, făcându-l totdeodată şi celebru, căci acolo unde a fost descoperit, în loc să fie pedepsit, a fost fotografiat, interviewat şi sărbătorit.

Ţara noastră e lipsită de zeppeline şi de avioane uriaşe în care să se poată ascunde călătorul clandestin. Are în schimb trenul, căruţa asta minunată, cu zeci de roate pe care fiecare aţi văzut-o alergând năprasnic, peste câmpiile deşarte, printre dealurile prăpăstioase, sau prin măruntaele munţilor scobiţi de întunericul fioros al tunelurilor.

Trenul este la noi cel mai practic mijloc de transport şi călătorul clandestin ştie aceasta; deaceea îl şi utilizează. Dar spre deosebire de clandestinul aerian, care e fotografiat şi sărbătorit, cel autohton, este tratat cu prea puţină amabilitate, ba chiar neplăcut câteodată.

N'aţi văzut niciodată, prin gări, câte un sdrenţăros, înşfăcat şi

Dr.: *Un tren de marfă, adeseaori cel mai practic mijloc de locomoţie pentru călătorii clandestini.*

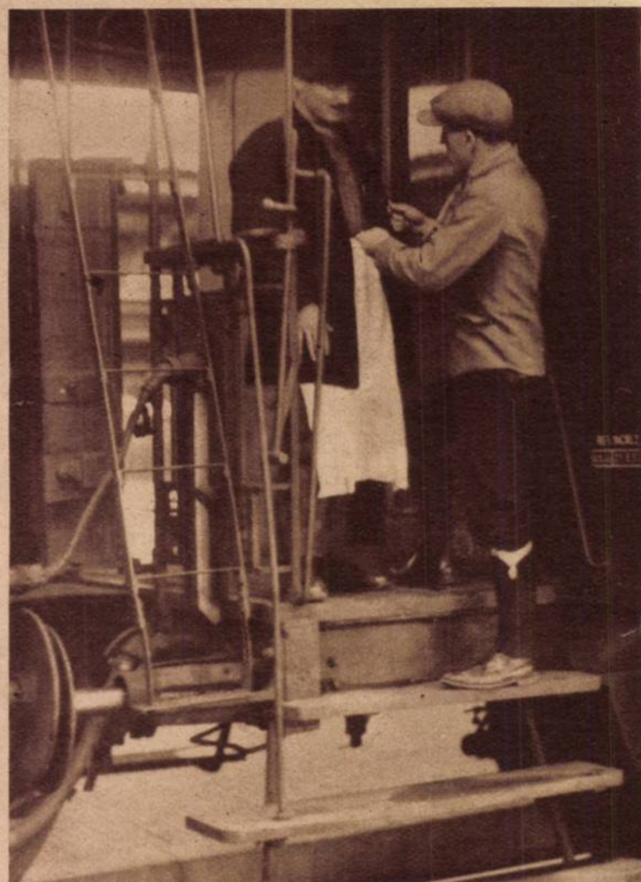
[illegible]: *Pe peronul gării. Batistele şi pălăriile flutură, la plecarea trenului.*

[illegible] un jurnal bisericesc şi cru[illegible] sfinţite.

– „Dă fiecare cât vrea".

– Un leu paharul de limonadă, [illegible] cineva? îi curmă vorba un [illegible] care i se instală hotărît, [illegible]

[illegible] *ocmeala cu „Nea Lache".*

dus dela spate de controlorul, care mai înainte vă ceruse biletul? Acela este călătorul clandestin. Eu l-am văzut de multe ori şi de fiecare dată m'am întrebat ce vor fi devenind aceştia, odată ajunşi în mâinile controlorilor nemiloşi.

CĂLĂTORIA

M'am întrebat până într'o zi, când hotărît să trec şi eu odată prin spaimele călătorului clandestin, m'am îmbrăcat aşa cum îi stă bine unui vagabond şi m'am suit într'unul din trenurile cari, nervoase, cu răbufneli şi sâsâituri scoase prin gâtlejul conductelor de aburi, aşteptau călătorii, pe peronul gării de Nord din Bucureşti.

Era trenul de Iaşi. Pleca la ora 4 şi 10 minute. M'am urcat bineînţeles în clasa a treia. Imbulzeală, strigăte, gălăgie şi lume multă; par'că toţi călătoriau ca mine, pe gratis.

Am cucerit un loc lângă un popă care râdea, cu ochii la pozele unei reviste humoristice.

Imbulzeala se mai potoli la un moment dat şi în vagon apăru un călugăr, care oferi

Pe limonagiul acesta par'că îl mai văzusem undeva, poate prin vre-o gară, condus „familiar" de guler. Am eşit după el. Oricum, aveam de gând să merg cât mai departe şi, aşa începătoi cum eram în felul acesta de a călători, aveam nevoe de puţină iniţiere.

— Măi nene, nu eşti mata cumva... încercai eu să intru în vorbă cu el.

— Lache limonagiul, completă el, ajutându-mi să-mi reamintesc cunoştinţa pe care i-o pretindeam.

— Aşa-i, aşa-i, uite nene Lache, ştii, eu vreau să merg la Iaşi „pe sub mână" că n'am „ghelzi" deajuns pentru bilet.

— Bun, îmi aprobă el, aşteaptă-mă aici! Şi plecă de lângă mine. După cinci minute se înapoie fără putina cu limonadă, având aerul unui călător obicinuit.

— S'a făcut. Vezi însă să nu mă faci de râs. I-am spus şefului că-l cunosc pe tată-tău. Dacă te-o întreba, spune-i că ne ştim dela bragageria lui Gumă depe Giuleşti. „Suflă" ceasu'n coa şi na un pol să ai „de gură" până acolo. Pe şef îl aranjez eu, îi dau ceasul şi-i mai iau poate şi doi poli.

PLECAREA

— Poftiţi în vagoane vă rog, invită călătorii, unul din conductori şi trenul se puse în mişcare.

Incepu fluturarea batistelor, chicotiri, strigăte: despărţirea.

— No, păi d'acu cu ghine Anuşco.

— Vivat şi nu uita de Pătru, Ianoşe.

— Să-mi scrii cum ajungi Mariţo, mai auzii pe altul.

— Bine, bine, făcu o dolofană, prin fereastră, peste capul meu.

— Au revoir, isbucni dela altă fereastră.

Incepură convorbirile călătorilor, huruitul roţilor şi deverul vânzătorilor ambulanţi.

— Uite, ăsta e podul Grant peste care treci spre câmpul Calimachi, acolo unde a fost omorîtă astă iarnă aia de a şi ciumpăţit-o ăla, informă un călător pe tovarăşul său de drum.

— Ţţ, ţţ, ţţ, făcu o grăsună de lângă mine înghiţind greu ca un nod rânjetul depe buzele-i lăbărţate.

Un vânzător începu:

— Domnilor, daţi-mi voe. Tot ce vă spun aici nu e înşelătorie, nu e descântec ci adevăr curat. Care dintre d-voastră are un dinte sau colţ stricat, îl poate scoate fără cleşte, fără sârmă şi fără durere, doar cu o picătură din medicamentul pe care îl am eu aici. Gratis domnilor, gratis.

I se oferiră multe guri, ca pe gratis şi micile colţuri cari bineînţeles că se mişcau mai dinainte, căzură sub tratamentul „doctorului". Cele care nu cedau, urmau să mai fie tratate încă odată, peste 24 ore, întrucât aveau desigur câte trei rădăcini. Şi fiecare cumpăra câte o sticluţă cu miraculoasa doctorie, care nu costa decât zece lei.

— Fraţilor, începu un invalid apărut în urma „doctorului", care din dvs. are bunăvoinţa să dea o mână de ajutor unui biet nenorocit fără o mână, cumpărând o ciocolată de astea mari şi bune? Cinci lei bucata fraţilor că eu nu bag mâna în buzunar şi nici nu înşel ca pungaşul ăla de v'a vândut oţet în sticle..., mâna mi-am pierdut-o la Mărăşeşti, fraţilor.

Mai trecură la rând o cântăreaţă, unul cu bomboane spirtoase şi un necunoscut care luă cu sine unul din pachetele preotului care moţăia obosit lângă mine.

— Auzi taică, începu acesta să se vaite, n'ai loc de pungaşi în tren. Iţi ia lucrul din mână; cale ferată mai e asta? Ruşine!!

— Ce e de vină calea ferată părinte? Trenul este al călătorului şi călătorul poate fi pungaş. Odată ce şi-a plătit biletul, ca mine

Sus: *„Aranjamentul" cu şeful trenului.*

Sus: *Pe scări, între tampoane.*

Dr. : *Pe acoperiş.*

sau ca Sfinţia Ta, s'a pus cot la cot cu fiecare din noi, filosofai eu, uitând de îmbrăcămintea în care eram şi de felul în care călătoriam.

— Biletele, vă rog! glăsui conductorul.

Intinse mâna şi spre mine şi-i făcui din sprâncene, aşa cum mă învăţase nenea Lache, limonagiul. Trecu înainte şi eşind îmi făcu semn să-l urmez.

— Tu eşti ăla cu ceasul de mi-l dete Lache?

— Mda.

— Bagă de seamă, la Ploeşti să te dai jos şi dacă vei vedea că pun mâna pe piept, să ştii că e controlorul în tren şi să te fereşti.

— Las'că ştiu, mă lăudai eu, ce, acum călătoresc întâia oară aşa?

Trecurăm de Ploeşti după ce m'am despărţit frăţeşte de nenea Lache, care rămânea pentrucă terminase limonada. Am văzut pe conductor punând speriat amândouă mâinile pe piept, poate spre a-mi arăta că sunt doi controlori.

Incepu noaptea, vegherea şi tremuratul, preţul cu care plătiam îndeajuns călătoria, în afară de ceasul dat.

Petrecui astfel pe scări, o oră, două, trecu Mizilul, Buzăul, Râmnicul şi controlorul tot nu începuse revizia. Doar felinarul conductorului şi sfatul său „încă niţel" îmi mai dădeau curaj şi linişte. Intr'un timp însă n'au mai putut răbda şi, învineţit de frig am intrat în aerul mirositor dar fără fum al vagonului.

REFUGIEREA PE ACOPERIŞURI

Uitasem de controlul care trebuia să apară dintr'un moment într'altul şi mă odihniam fericit pe, un colţ de bancă, când o mână precipitată prin uşa întredeschisă, se bălăbăni semnificativ de câteva ori. Doi din călătorii cari până atunci dăduseră semne vădite că stau ca pe ace, se mistuiră pe uşa cealaltă. Ii urmai, speriat poate mai mult decât ei. Unul se pierdu nu ştiu pe unde, pe celălalt însă l-am ajuns.

— Ce ne facem? îl întrebai eu, sigur fiind că mi-e confrate de „călătorie".

— Fii pe pace, hai sus.

Urcarăm scara şi ne întinserăm peste funinginea acoperişului.

Peste capul nostru vui fierăria unui pod pe care treceam. Dacă aş fi ridicat puţin creştetul, n'aş mai fi scris aceste rânduri. Simţiam par'că lovitura traverselor de fier şi m'am întins, făcându-mă una cu vagonul.

— A trecut, sbieră ca să-l aud, celălalt, care pândise la capul scării.

Coborirăm plini de fum şi de frică.

ARESTAREA

N'am avut însă nici de data aceasta linişte căci abia m'am aciuiat pe o bancă şi intră un domn care mirosia cât de colo a poliţist. Veni drept spre mine.

— Da m'neata?

— Da eu? mă nedumirii sculându-mă.

— Biletul. Căci până aci ai călătorit pe acoperiş. Eşti plin de funingine.

— Aă, păi,... n'am domnule, am spus eu, scăpat de grije şi mi-am aruncat privirea pe banca cealaltă, unde se aşezase confratele meu. Nu mai era acolo, se mistuise.

— Aha! Ştiam eu, vino după mine.

— Focşani, strigă un conductor afară.

— Treci înainte şi să n'o ştergi, că dormi la beciu.

M'am executat. Imi venisem în fire din frica care mă năpădise şi acum mă bucuram de ceeace trebuia să urmeze. I-am râs în nas.

— Las'c'o să te saturi tu de râs, derbedeule, îmi zise el înciudat şi drept răspuns, mă împinse cu un ghiont într'un birou, predându-mă unui impiegat bătrân, crunt la faţă.

— Ai bani pentru amendă? mă întrebă acesta cu un aer de judecător.

— N'am.

— Bogdane, fă-i inspecţie, se adresă el unui subaltern.

— N'are decât un pol, comunică acesta, după ce mă buzunărise bine.

— Şi un pieptene, mai explòră el ultimul buzunar.

— Cum te chiamă? începu iar impiegatul.

— Iancu Petre, da-mi zice Trică al Dobrii.

— De unde eşti?

— Din Bucureşti.

— De unde te-ai suit?

— Tocmai de-acasă.

— Cum de acasă?

— Din Bucureşti.

— Păi unde stai în Bucureşti?

— Să vezi mata, domnule impiegat, câte odată dorm la nea Iancu tinichigiul, că ştii, eu pricep meseria asta şi-i mai ajut, că n'are ucenic, dar de fapt stau la mătuşa Dobra şi deaia îmi zice al Dobrii.

— Cum, n'ai părinţi?

— Nu.

— Hm. Incurcată afacere. Cine o să-ţi plătească amenda ?

— Păi, eu cred că tot mătuşa Dobra, dacă o vrea.

— Semnează colea şi pune strada unde stă mătuşe-ta.

— Ghiţă, răcni el apoi printr'un oblon, ia-l p'ăsta şi du-l în magazie. Mâine o să-l trimitem la poliţie.

Am fost încuiat într'o magazie friguroasă, plină de saci cu porumb. Obosit, m'am cocoloşit într'un colţ.

— Aţipisem, când cheia scârţâi din nou în uşă.

— Ascultă mă, îmi zise nenea Ghiţă care intrase, cât îmi dai ca să te fac scăpat de-aici?

— Un pol, răsuflai eu, încălzit de ideea scăpării.

— „Să-l constatăm", întinse el mâna, şi după ce luă moneda „îmi făcu vânt".

Se luminase de ziuă. M'am repezit în restaurantul gării, pipăind buzunarul de sub cămaşă, unde câteva sute de lei, aşteptau eventualitatea evenimentelor neplăcute.

Am mâncat cu foamea celor 13 ore de răbdare şi de oboseală.

***

Scump plătisem călătoria aceasta. Veritabilul călător clandestin nu simte însă această scumpete. El face parte din clasa acelora, cari în aceste ocazii, sau în viaţa lor de toate zilele, tot în beciuri şi magazii dorm şi pe deasupra cunosc gustul loviturilor de biciu, aşa că nimic nu-l poate înfricoşa din toate neplăcerile acestor călătorii.

I. MUNTEANU

din țară

Dreapta sus: *In sala „Forum" din Capitală, s'a ținut o întrunire pentru „salvgardarea leului", la care au luat parte numeroase personalități din lumea economică și politică.*

Mijloc stânga: *Suveranul a vizitat de curând expoziția de pictură a maestrului Aescher, deschisă într'una din sălile Fundației „Dalles".*

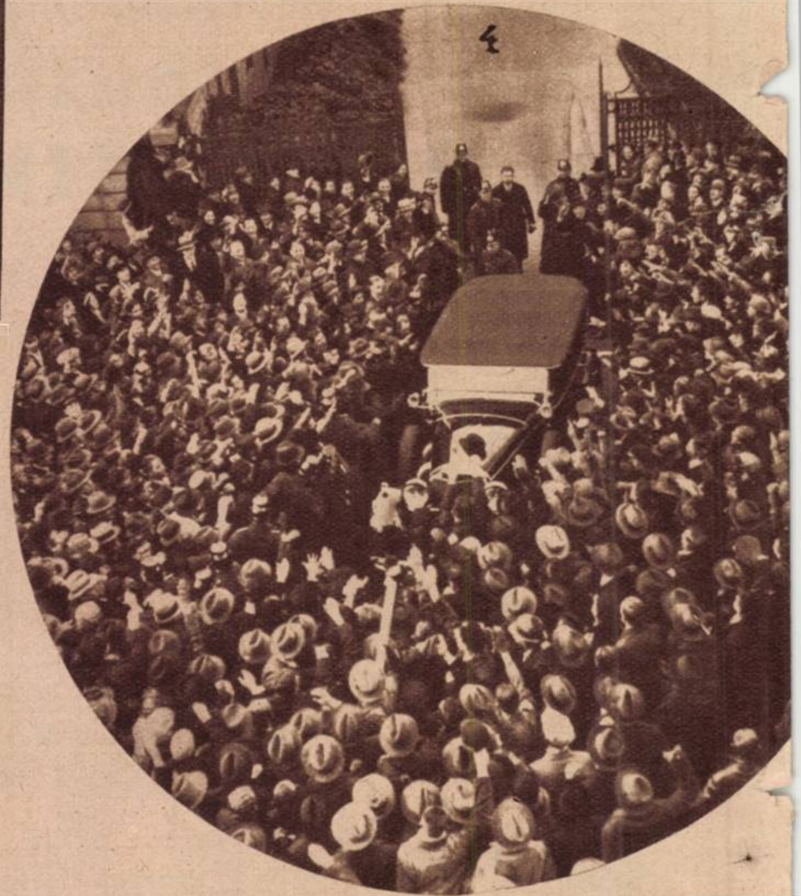
Mijloc dreapta: *La „Fundația Carol" s'a ținut un congres al asociațiilor femeilor din România, în care s'au discutat nouile proecte de legi ce se vor depune în Parlament, în legătură cu drepturile politice și civice ale femeii.*

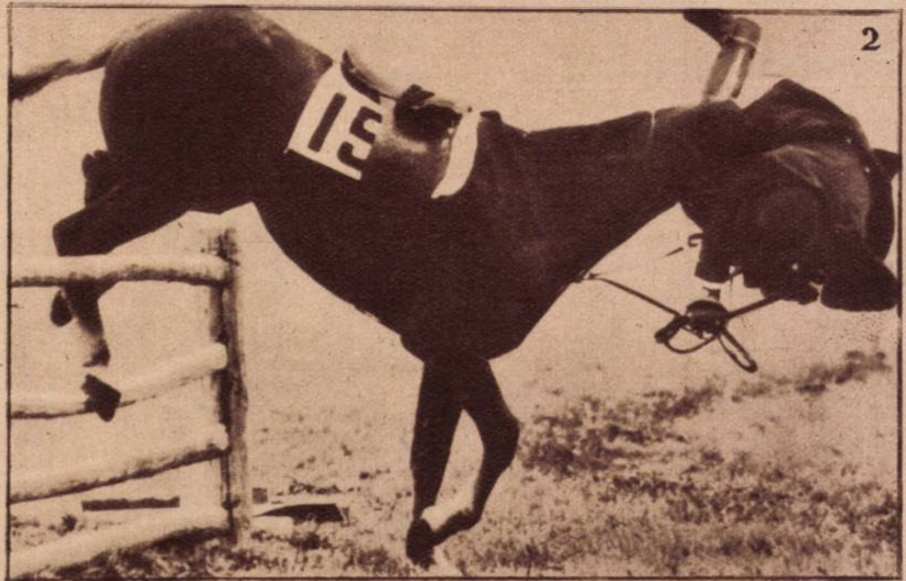
Stânga: *Tot la Fundația „Dalles" s'a inaugurat la 20 Noembrie crt., grandioasa expoziție „Efiro", în care sunt expuse cele mai variate și mai prețioase colecții de mărci poștale. In fotografia noastră, d. Viorel Tillea, în grup cu organizatorii expoziției.*

DIN STRAINATATE

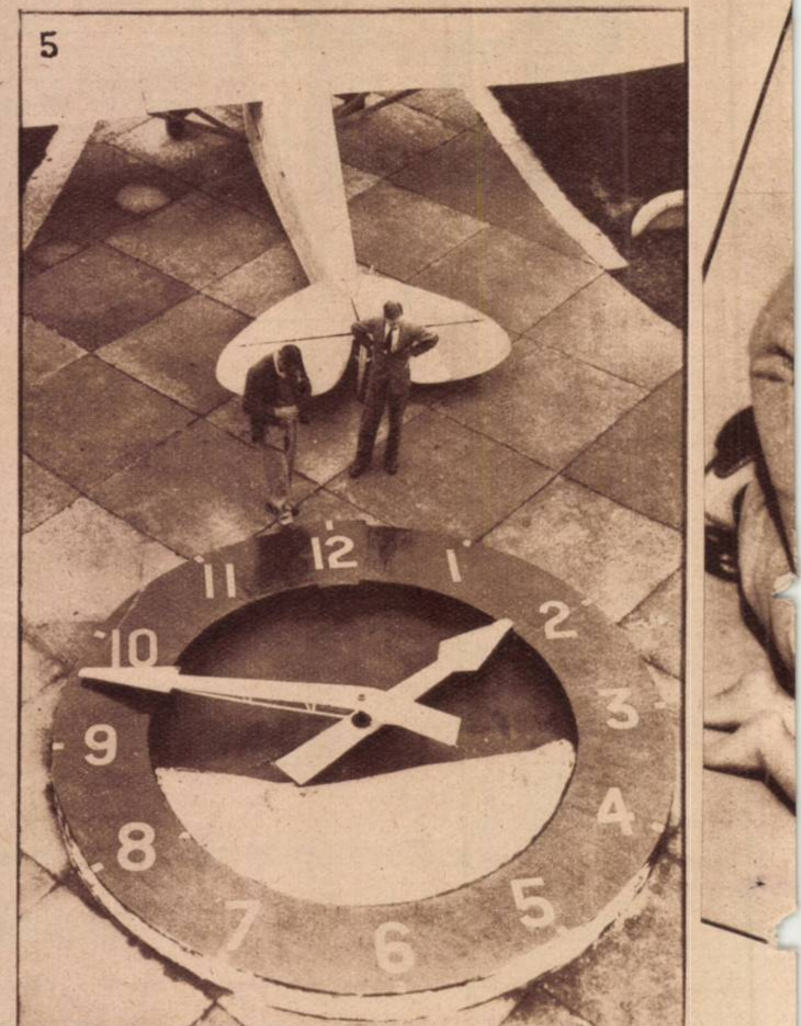
1. La o frizerie din Berlin, coafatul şi celelalte operaţiuni sunetele unei orchestre de jazz. 2. O fotografie rară: calul işi răst lărețul la un obstacol. Din fericire, atât jockeul, cât şi armăsarul, alergat intr'o cursă la Greenwich-Connecticut, — au scăpat cu ră 3. Şcoala comunală din Oberstdorf (Bavaria), a introdus ora oblig sky in cursurile ei. 4. Hitler, şeful partidului naţional-socialist di nia, a fost aclamat de o mare mulţime, cu ocazia ultimei sale au

se fac în
oarnă că-
— care a
ai ușoare.
iatorie de
n Germa-
diențe, la

Președintele Hindenburg. 5. Pe aerodromul din Heston, Anglia, a fost instalat un ceas uriaș, care indică aviatorilor în trecere deasupra localității, ora exactă. 6. Artista Helen Chandler, sgâriându-și numele pe „ușa celebrității". Intr'adevăr, actorii cari și-au înscris numele pe această ușă, au ajuns celebri. 7. Cel mai iute om al lumii, Charles Paddock, antrenându-și copilul dela vârsta de... un an. 8. Prima fotografie a alegerilor prezidențiale, la New-York. Străzile metropolei au fost însuflețite până târziu noaptea, de o mare mulțime. 9. Un inginer berlinez a descoperit o metodă prin care automobilele sunt ferite de furt, grație unor dispozitive, ce declanșează gaze lacrimogene, în momentul când se încearcă punerea în mișcare a motorului.

ATENTATE POLITICE

— Câteva cazuri din trecut —

HERRIOT, primul ministru al Franţei, are desigur numeroşi adversari politici, dar nu se poate spune că are duşmani personali. Căci, lăsând deoparte părerile politice, şeful de azi al guvernului francez e un om de treabă, un gospodar harnic, o minte preocupată şi de probleme de artă, un biograf al lui Beethoven şi insufleţit într'adevăr de dorinţa de pace. Şi cu toate acestea, în faţa trenului adversari necunoscuţi au pus bombe, ca să arunce în aer vagonul în care se afla primul-ministru. Autorii atentatului n'au fost prinşi. Se bănueşte că a fost o manifestaţie demonstrativă a autonomiştilor bretoni — dar ce mentalitate ciudată, copilărească dacă n'ar fi criminală, îşi poate închipui că prin distrugerea unui om, fie el şef al Statului, se poate distruge un întreg sistem politic sau o anumită concepţie de viaţă socială?...

Atentatul neizbutit împotriva primului-ministru Herriot a adus pe primul plan al actualităţii, mentalitatea monstruoasă a atentatorilor contra şefilor de guverne şi de Stat. E o stare de spirit foarte veche, primitivă, care s'a menţinut de-alungul veacurilor, împotriva tuturor învăţăturilor moralei şi a tuturor experienţelor istorice.

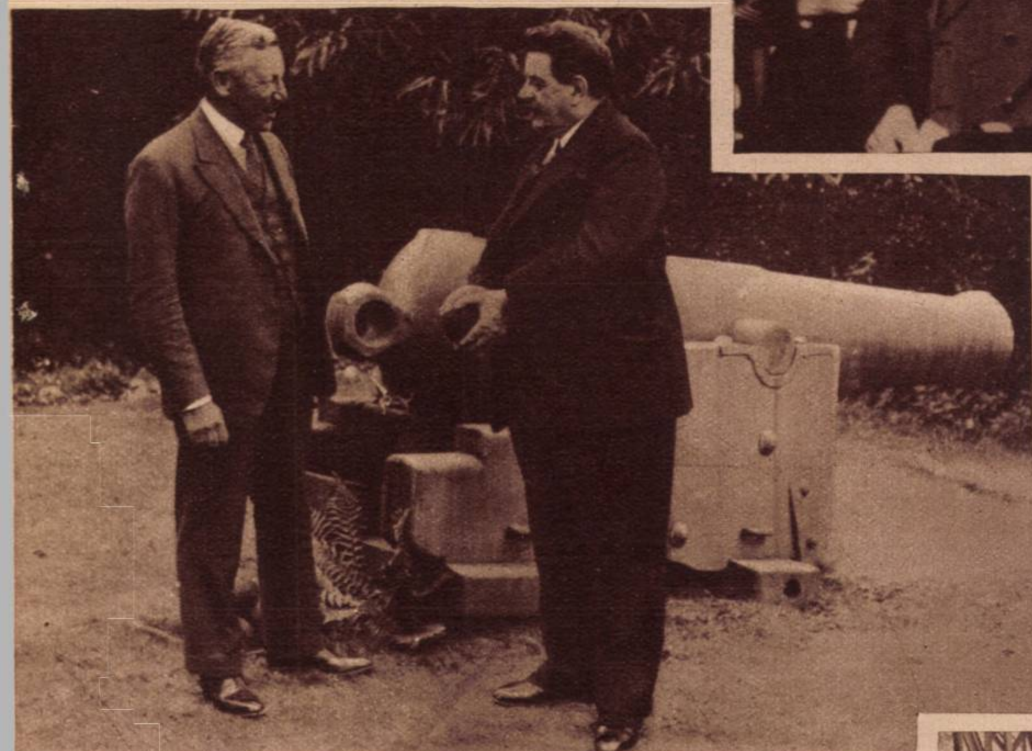
Numărul fanaticilor politici e atât de mare, încât va trebui să se alcătuiască odată un album, cu fotografiile şi biografiile lor. Vom aminti aci numai câteva figuri de atentatori şi asasini politici, lăsând deoparte categoria criminalilor din fanatism de sectă bisericească. Atentatorii politici sunt şi mai aproape de înţelegerea noastră, căci ei s'au ivit în număr mai mare acum un veac, mânaţi de interese şi credinţe înrudite cu cele cunoscute azi.

Sus: *Gorgulov la trei minute după atentatul contra preşedintelui Doumer.*

Dr.: *Atentatorul Gorgulov.*

D-l Edouard Herriot, primul ministru al Franţei (dr.) *contra căruia s'a încercat recent un atentat.*

INTR'O seară de iarnă a anului 1858, împăratul Napoleon al III-lea şi împărăteasa Eugenia se duceau în caleaşcă la Opera Mare. Deodată, panică! O canonadă puternică s'a deschis împotriva suveranilor. Două sute de victime dintre care doisprezece morţi, sub dărîmăturile vitrinelor. Peste câteva ore poliţia prinde pe atentatori: Gomez, Rudio şi căpetenia lor, „carbonarul" Felice Orsini. Un bărbat înalt, frumos, cu faţa nobilă, barba neagră, fruntea largă şi puternică influenţă asupra tuturor celor care veneau în atingere cu el. Pusese la cale atentatul împotriva lui Napoleon, care nu se ţinuse de cuvânt să ajute mişcarea de eliberare a Italiei subjugate. „Eram încredinţat, a declarat Orsini la proces, că moartea lui Napoleon va provoca în Franţa o revoluţie şi deci şi în Italia".

Ca toţi fanaticii politici care aşteaptă de la fapta lor rezultate sociale năstruşnice, Orsini a murit pe eşafod ca un martir, mândru de „ideia" lui. Când i s'a adus ultimul păhărel de rom, l-a ridicat în sus graţios, exclamând : „In cinstea dumitale, domnule director al închisorii, spre fericirea dumitale!" Inainte de a se urca pe eşafod a început să cânte melodia revoluţionară: „Pentru ţară să murim..." Şi vârându-şi capul sub ghilotină, a răcnit: „Trăiască Franţa! Trăiască Italia!"

Italia şi-a dobândit independenţa, dar cu totul pe altă cale decât crezuse Orsini...

TOT italian era şi anarhistul Gaetano Bresci. Locuia în Statele-Unite, la Patterson, o cetăţue a anarhismului şi îşi câştiga existenţa într'o fabrică de pălării. Intr'o zi îşi lasă copiii, soţia şi se duce în Italia cu intenţia mărturisită de a ucide pe regele Umberto. Ceeace face la 29 Iulie 1900 în Monza, unde descarcă trei focuri de revolver împotriva regelui care trecea în trăsură. Cum pe vremea aceia nu exista în Italia pedeapsa cu moartea, Bresci a fost închis într'o carceră subterană, cu desăvârşire întunecoasă. Primea numai apă şi pâine şi n'auzea glas omenesc, însuşi păzitorului fiindu-i interzis să schimbe un singur cuvânt cu osânditul. Astfel a murit Bresci. Fapta lui n'a folosit la nimic.

TOT atât de absurdă a fost fapta anarhistului Lucheni care a ucis în Elveţia pe împărăteasa Elisabeta a Austriei, în toamna anului 1898. S'a folosit de o pilă de cizmărie. Când a aflat de moartea victimei, asasinul a rânjit: „Aha ! Cu-atât mai bine!"... Nici la Geneva, unde s'a petrecut crima, nu există pedeapsa cu moarte. Lucheni e închis în puşcăria Saint-Antoine. E liniştit dar uneori devine furios şi distruge tot ce-i cade sub mână. Furiile lui nu se potolesc cu vremea, ci cresc şi se'nmulţesc. Pedepsele se'ngreuiază: i se reduce porţia de

Jos: *Podul dela Biatorbagy, după oribilul atentat al lui Matuska.*

hrană, de lumină, ziarele şi cărţile. Lucheni urlă ca o fiară, cerând să i se de drumul. O singură scăpare mai vede... Intr'o dimineaţă e găsit spânzurat în celulă.

DAR poate că istoria nu cunoaşte mai absurdă crimă pricinuită de o ideie, ca asasinarea, acum câteva luni, a blândului preşedinte al republicii franceze, Doumer, a cărui soartă a fost să treacă prin zilele tragice ale războiului unde şi-a pierdut trei băeţi. Acest om ridicat din clasa muncitorilor cu braţele, dovedind parcă prin exemplul vieţii lui, că oricine poate ajunge în Franţa prin meritele lui la cea mai înaltă şi glorioasă treaptă socială, a trebuit să piară nevinovat sub gloanţele unui atentator rus, Gorgulov, tot atât de fanatic şi absurd ca fraţii lui de mentalitate, pomeniţi mai sus.

Gorgulov n'a fost ignorant şi nici ins care a cunoscut munca silnică pentru dobândirea unei bucăţi de pâine. A fost om umblat prin universităţi şi chiar scriitor de povestiri. A fost medic...

Şi această minte pe care o socoteau toţi înzestrată cu cele mai de seamă bunuri ale culturii contemporane, era totuşi cufundată în beznele primitive în care colcăe miazmele crimei.

Pricina faptei lui Gorgulov e atât de naivă încât ne'ntrebăm dacă nu trebue cumva socotită ca un paravan al demenţei. Prin asasinarea preşedintelui Doumer, Gorgulov voia să... provoce un război între Franţa şi Rusia, pentru doborârea regimului bolşevic !...

Cel din urmă portar al celui mai mic hotel din Paris ar fi râs de această ideie a lui Gorgulov, dacă ar fi cunoscut-o înaintea crimei. Dar mintea lui Gorgulov nu se deosebea de a celorlalţi atentatori din trecut, la care trebue să adaogăm şi sinistra naivitate a atentatorilor de azi la viaţa lui Herriot.

W.

Cel mai bun diseur - Cea mai bună diseuză

Concursul „Realitatea Ilustrată"-„His Master's Voice"

„Realitatea Ilustrată" păstrează în arhivele ei — drept curiozitate — câteva mii de scrisori primite dela diverse persoane, din cele mai variate colţuri ale ţării, scrisori prin care se cer sfaturi asupra modului cum poate ajunge cineva vedetă, artist sau măcar figurant în cinematograf.

Printre alte multe drumuri spre glorie, averi şi celebritate, pe care le-a netezit „Realitatea Ilustrată" cititorilor ei, înscriem şi marele concurs vocal organizat împreună cu mondiala casă muzicală „HIS MASTER'S VOICE", graţie căruia vom alege din marea mulţime a anonimilor sau a celor mai mult sau mai puţin consacraţi, pe

Cel mai bun diseur — cea mai bună diseusă ai României

Ce prilej poate fi mai nimerit, pentruca cineva să se afirme pe terenul artistic, ajungând prin aceasta la glorie, avere şi celebritate, prin plăci de gramofon de mare succes, prin cinematograf sau pe scenă, decât prin participarea la acest grandios concurs?

Concursul va avea loc în Bucureşti, în a doua jumătate a lunei Ianuarie 1933, sub egida unui juriu din care vor face parte personalităţile cele mai de seamă ale vieţii muzicale şi intelectuale româneşti şi în asistenţa publicului, intr'o mare sală de spectacol, care se va anunţa ulterior.

Concurenţii şi concurentele se vor produce cu acompaniament muzical, atât în faţa publicului, cât şi la microfon, după care juriul va decide asupra alegerii.

Cei doi aleşi vor primi câte un premiu de

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar, cari le vor fi înmânaţi pe loc, câte un angajament în condiţiuni strălucite, pe termen de un an, la cunoscuta casă muzicală „His Master's Voice", unde li se va imprima vocea, câteva călătorii de primul rang la Viena, Berlin şi Paris, speciale pentru aceste imprimări, gloria şi averea mult visată, precum şi drumul deschis către scenă şi cinematograf.

In afară de acestea, cei doui aleşi vor mai putea obţine — la cerere — câte un angajament bine retribuit, în localurile selecte ale Capitalei.

Bucăţile ce se vor executa — obligatoriu — în faţa juriului, le vom anunţa în numărul nostru viitor, iar pe lângă acestea, candidaţii vor trebui să mai cânte şi alte bucăţi muzicale, — moderne desigur, — la alegere, arii ce se găsesc imprimate pe plăcile „HIS MASTER'S VOICE".

Amănuntele complete ale acestui concurs, le vom publica în numărul viitor.

UN NOU MARE CONCURS.— PREMII DE 20.000 LEI

„REALITATEA ILUSTRATA" de comun acord cu marea casă de parfumerii „BERYLLON", organizează un nou concurs original

In cutiile tuburilor de pastă „PERLODONT", — fabricată de firma de mai sus, — se găsesc imprimate pe câte o foaie volantă, patru versuri, care trebuesc complectate cu câte două cuvinte. Răspunsurile se vor trimite pe adresa „REALITATEA ILUSTRATA", strada Const. Mille 7, cu menţiunea pe adresa: pentru concursul „PERLODONT".

Fiecare cititor al revistei noastre poate participa cu atâtea şanse câte bonuri va trimite, la premiile de 8000-5000-2000 şi cinci a 1000 lei, pe care le oferim.

Tragerea premiilor va avea loc la o dată pe care o vom anunţa ulterior.

CIUDĂŢENII

PROFET IN ŢARA... ALTORA

SE cunosc păsări cari îşi depun ouăle în cuiburi străine. In politică nu e altfel.

Iată cazul lui Adolf Hitler, ciudatul „dictator” al politicii germane care în loc să pornească asupra Berlinului cu batalioanele „încârligate” şi bidoanele umplute cu bere, preferă să trateze comod în fotoliu cu diferiţi şefi de guverne şi să ceară, respectuos, audienţe mareşalului Hindenburg.

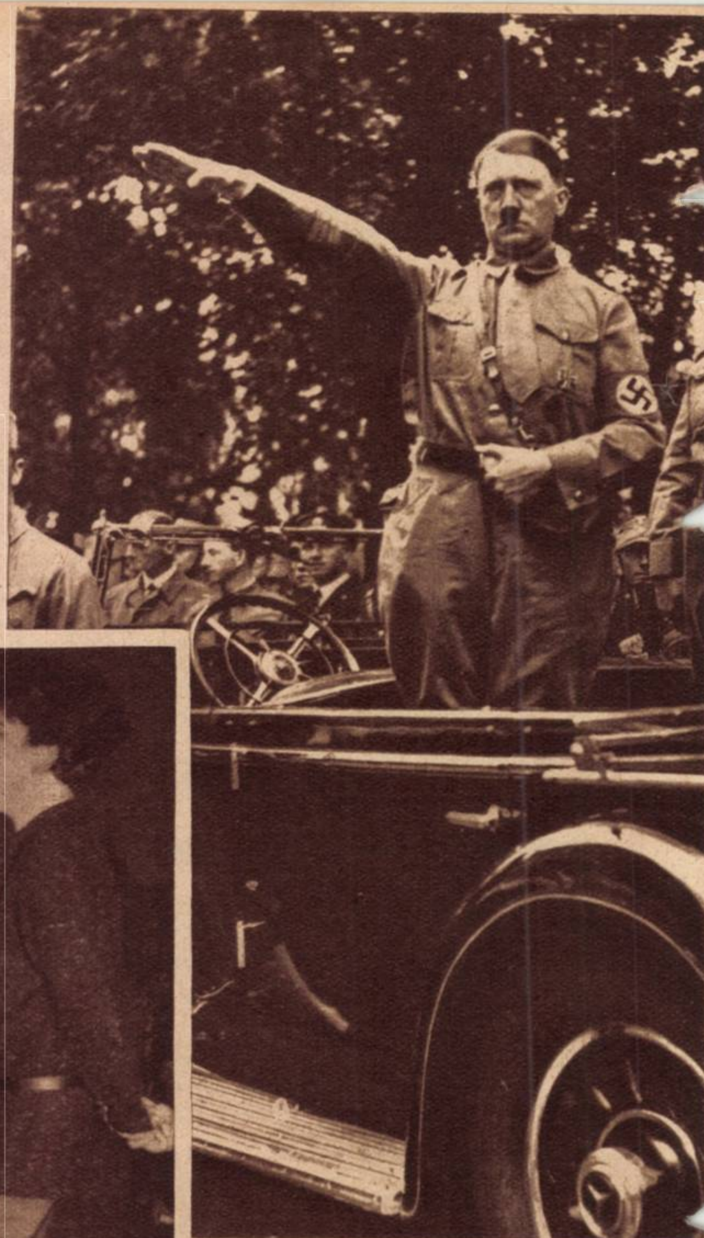
Dar pe lângă acest neobicinuit mod parlamentar de a „distruge parlamentarismul”, mai e în destinul lui Hitler ceva neobicinuit. El nu e supus german. Acest om, care a declarat că va schimba cu desăvârşire structura socială a Germaniei şi o va rândui din nou, pe gustul lui personal, ca o cameră de dormit sau un salon particular, este de fapt un străin şi un intrus.

Născut în Austria unde a învăţat zugrăveala odăilor şi vopsitul scaunelor, lipsit de o cultură mai largă, pe care a înlocuit-o cu experienţele militare din ultimul răsboi european, Adolf Hitler a rămas supus austriac. In răstimpul de aproape zece ani, cât i-au trebuit ca să-şi organizeze partidul, călătorind cu fondurile industriei de războí în toate colţurile Germaniei, nimeni n'a oprit pe acest om să-l întrebe de ce nu-şi cheltueşte energia în patria lui adevărată, în Austria? Abea acum un an, când Hitler trebuia să dobândească o însărcinare oarecum oficială, problema naţionalităţii lui s'a pus cu toată brutalitatea. Primul-ministru de pe atunci se afla într'o situaţie delicată: Cum să recunoască cetăţenia germană unui străin şi mai cu seamă cum să refuze recunoaşterea unui individ care l-ar putea acuza că refuzul e dictat de interese politice?... S'a găsit însfârşit un consiliu comunal „naţional-socialist” undeva, într'un colţ pierdut al Germaniei care să îndeplinească formele necesare încetăţenirii lui Hitler.

Şi iată cum Hitler a devenit „cetăţean” german — fără să înceteze de a fi, prin naştere, cetăţean austriac!...

Au mai fost, e drept, profeţi în ţara altora. Vom cita numai doi: pe Law, financiarul englez care a creat moneda franceză acum două veacuri şi Stalin, din naştere georgian adică din regiunea Caucazului, cucerită şi supusă de ruşi, azi dictator roşu în Kremlinul tuturor ruşilor.

Dar trebue să recunoaştem că între aceşti doi oameni şi austriacul Hitler este o oarecare deosebire — o deosebire în ce priveşte inteligenţa şi caracterul.

Sus: *Hitler, profetul... în ţară străină.*

Stg.: *D-na Pandele, oratoare combativă, care nu se poate împăca deloc cu soţul ei, deoarece acesta e permanent de aceeaş părere cu ea.*

Jos: *Stalin, dictatorul roşu.*

MOTIV DE DIVORŢ 1932.

CUNOAŞTEM cu toţi adevăratele, clasicele motive de divorţ: necredinţă, părăsire de domiciliu, insultă gravă. Dar viaţa e atât de complexă — cum să nu fie?... — încât legea n'a prevăzut câteva motive de divorţ mult mai grave decât cele amintite şi care menţin căsătoria într'o situaţie dramatică. aproape tragică.

Pentru azi, un singur caz, cât se poate de modern:

Doamna Pandele (întrebuinţăm un nume literar, ca să nu jignim adevărata persoană) e o personalitate activă şi energică. Pe când era domnişoară, avusese la şcoală situaţia de

Casa pe care a incendiat-o inginerul Willheim, arzând şi el până la carbonizare.

„monitoare” iar în sânul familiei de „conducătoare” a gospodăriei. Tocmelile ei cu precupeţii şi vânzătorii din maganize, ajunseseră celebre. Nimic nu-i desfăta vreodată mai mult inima, ca o discuţie însufleţită şi chiar piperată. Şi totcmai din această pricină e azi atât de nefericită 'n căsnicie. Bărbatul nu ţine la conflicte. Eu un om cu desăvârşire pacinic, prevenitor şi care la toate observaţiile şi ideile soţiei, n'are decât un răspus:

— Aşa e, dragă. Ai dreptate.

Aceste cuvinte au ajuns să scoată pe doamna Pandele din fire!... Toate încercările ei de a provoca o mică discuţie însufleţită — cum se 'ntâmplă în orice căsnicie de treabă — au căzut baltă. Zadarnic a dat acatiste şi s'a rugat fierbinte lui Dumnezeu, să-i dăruiască şi ei o mică ceartă şi intrigă 'n familie. Zadarnic. Soţul ei nu ştie decât atât:

— Ai dreptate, dragă. Aşa e.

Şi furia doamnei Pandele a atins astfel de culmi, încât şi-a dat seama că viaţa cu domnul Pandele sub acelaş acoperământ nu e cu putinţă. S'a repezit la un avocat şi i-a strigat:

— Nu mai e de trăit cu el, domnule, nu se mai poate. Simt că 'nebunesc: *el e totdeauna de părerea mea.*

Dar nici avocatul nu poate fi de vreun folos doamnei Pandele. In lege nu stă scris până acum că soţii se pot despărţi pe motivul că *nu se ceartă...*

UN MARTIR AL FRAUDEI

LA Viena s'a petrecut ue curând un caz ciudat de putere de jertfă. Fabricantul Willheim a murit prin ardere până la carbonizare, fiind asigurat pentru 100.000 şilingi (cam 2.000.000 lei). Societatea de asigurare a fost surprinsă de această întâmplare, care amintea cazul Marek.

Emil Marek, inginer din Mödling, în vârstă de 24 de ani, şi-a tăiat un picior cu propria mână. Multe indicii dovedeau că inginerul şi-a tăiat piciorul, cu intenţie. Dar justiţia l-a achitat şi astfel Marek şi-a încasat poliţa de asigurare. Inginerul era însă un slab de înger faţă de Willheim, căci Marek voia să se bucure el însuş de banii asigurării. Şi Willheim la început şi-a jertfit numai un picior (aruncându-se din tramvai). A trăit mai departe cu o proteză. Imprejurările economice l-au silit însă la o jertfă şi mai mare.

Unii se ucid prin asfixiere, alţii se ineacă, alţii se împuşcă. Astfel de moarte i se părea lui Willheim, tată a numeroşi copii, prea uşoară. El şi-a dat foc — ca să nu mai fie nicio dovadă contrarie în justiţie. Societatea de asigurare a stabilit că Willheim a ars în picioare, stând drept, şi că n'a făcut nimic să stingă focul de pe el. A ars ca o făclie, neclintit. Ultima lui dorinţă a fost: „Nu mă stingeţi”.

Omul a pierit pentru familia lui şi se poate spune că s'a aruncat într'adevăr, pentru soţie şi copii, în foc.

Familia a câştigat procesul împotriva Societăţii de asigurare.

Şi dacă Willheim şi-a dat foc cu bună ştiinţă cum afirmă Societatea, moartea lui a fost într'adevăr eroică. A plătit cei 100.000 de silingi destul de scump. — *Yz.*

Concursul nostru de Yo-Yo

AM publicat într'unul din numerele noastre trecute, un delicios articol al unui colaborator al nostru, care trata ravagiile yo-yo-maniei pe toate faţetele.

Ceeace e drept însă, trebue recunoscut: epidemia yo-yo-ului face din ce în ce victime mai numeroase şi cum un mare număr de cititori au ajuns cu timpul artişti ai acestei distracţii nevinovate, am fost solicitaţi să organizăm un concurs pentru campionatul de yo-yo în România.

Şi tot astfel cum am organizat marile campionate de ping-pong, la apariţia acestui joc în România, tot astfel patronăm şi acum un senzaţional concurs de yo-yo, care va indica pe cel mai bun jucător.

„Realitatea Ilustrată” institue un mare concurs pe ţară, cu yo-yo-uri speciale, fabricate pentru „Realitatea Ilustrată” şi purtând etichetele şi numărul de control al revistei noastre.

Viitorul campion va trebui să poată executa dacă nu totalitatea figurilor pe care le-am publicat, cel puţin majoritatea lor.

Concursul va avea loc în Bucureşti înainte de Crăciun şi va fi prezidat de o comisiune care va atribui şi marele premiu de

Lei 5000 (cinci mii)

câştigătorului, precum şi toate cheltuelile de drum şi întreţinere, pentru cazul când acesta ar fi din provincie.

Repetăm că la acest concurs participanţii nu se pot produce decât cu yo-yo-urile speciale ale „Realităţii Ilustrate” purtând eticheta ei şi numărul de ordine. Yo-yo-urile se pot procura dela concesionarul nostru, depozitul de jucării M. et M. Kestenband, din Bucureşti, str. Şelari Nr. 9 şi costă 10 lei bucata, plus 4 lei speze de expediţie în provincie. Banii pot fi trimişi în mărci poştale sau timbre, pe adresa de mai sus.

In numărul 306 vom da amănunte senzaţionale asupra acestui concurs care este menit să suscite interesul tineretului de ambele sexe.

O PIPĂ BUNĂ

de Ashelbé

UNA din paginile cele mai dramatice ale vieţii lui Petitvillain este cu siguranţă faimoasa afacere a falsificatorilor de monete, bine cunoscută în mediile poliţiste sub numele de „Afacerea celor 50".

Banda care se specializase în fabricarea şi punerea în circulaţie a monetelor false, n'a putut întocmi decât clişeele biletelor de cincizeci de franci mov şi albastre, cărora le-a urmat după scurt timp un nou tip de vignetă. Cei douăzeci şi opt de făcători de rele, cari alcătuiau banda, au fost cu toţii arestaţi, dar câte greutăţi pentru d. Petitvillain şi pentru prietenii lui, câte temeri înainte de a ajunge la acest rezultat.

Transcriu această aventură aşa cum mi-a povestit-o chiar maestrul meu, puţin timp după ce a scăpat din înspăimântătoarea lui situaţie.

— „Am fost pus pe urmele afacerii", îmi spuse marele detectiv, „ca totdeauna, de neprevederea unui complice, însărcinat să răspândească biletele false. La începutul operaţiilor, acesta se străduise să-şi plaseze marfa lui proastă în deosebite cartiere. Intr'o zi dădu bancnote false de cincizeci de franci, în prăvăliile din jurul Operei; apoi în ziua următoare la Belleville şi aşa mai departe. Ajungând îndrăzneţ, văzând că nu-i prins, făcu într'o zi neghiobia să dea biletele unul după altul, comercianţilor din acelaş cartier.

Unul dintre ei, care avea de făcut o plată la Banca Franţei, îşi văzu refuzate biletele, al cărui proprietar era. Fu depusă o plângere, se deschise o anchetă discretă şi se stabili o urmărire. Serviciile Băncii Franţei îmi indicară atunci amănunte imperceptibile, prin care falsul bilet de cincizeci de franci se deosebia de cel adevărat. Şi mie, travestit în băcan, mi se oferi, într'o zi, o bancnotă falsificată. L-am urmărit pe individ ore în şir, schimbându-mi în drum deghizarea, iar la dejun am intrat odată cu el la un negustoraş, într'o cârciumă din insula Saint-Louis.

Acolo, bând un pahar la tejghea, am putut să observ că hoţul meu, în loc să se aşeze chiar în local, trecu în spatele prăvăliei. In ziua aceea, n'am împins mai departe cercetările, dar după douăzeci şi patru de ore, travestit în om sărac, cum sunt atâţia cari hoinăresc la voia întâmplării, am intrat din nou în cârciumă. Când omul meu sosi, m'am apropiat de el şi i-am spus:

— Nu vreau să mă amestec unde nu-mi fierbe oala, dar dacă aş avea totuş să-ţi dau un „pont" bun, ai avea ceva de zis?

— Un „pont" bun, pentru ce întrebă celalt.

— Bine, uite, reluai eu, îţi propun o afacere. Se pare că un băcan la care te-ai dus ultima oară, a primit un bilet de cincizeci de franci care nu e bine vopsit. Atunci, a semnalat faptul... La urmă vor fi încurcături... Iţi dai seama că mie nu-mi pasă. Dar, fiindcă am auzit vorbindu-se de asta, îţi spun: „Fă-mă tovarăş la micile tale câştiguri, şi am să-ţi spun tot ce ştiu, aşa ca să nu te arunci orbeşte în gura lupului".

Interlocutorul meu tăcu puţin timp. Apoi întrebă:

— Dar cam pe unde stă băcanul tău?

— Ah, dar iartă-mă, zisei, trebue să dăm cărţile pe faţă. Dacă îţi spun unde e, nu mai ai nevoe de mine. Ia-mă întâi tovarăş şi ai să ştii tot atât cât şi mine... De nu, n'o să afli nimic.

— Şi apoi? întrebă omul meu.

— Apoi? Păi de, apoi e treaba ta, nu a mea. Numai să n'o potriveşti aşa, ca să te întorci tocmai la locul cu bocluc.

Omul ridică din umeri, declară la început că nu înţelege nimic, că n'are să-şi impute nimic, etc.... Am replicat că am vrut să-i fac un bine şi că dacă m'am înşelat, cel mai simplu lucru era să-şi închipue că n'am spus nimic. Apoi m'am pregătit să părăsesc cârciuma, când mi se adresă:

— Nu trebue să pleci atât de repede, aşteaptă-mă puţin, mă întorc numaidecât!

Trecu în odaia din dosul prăvăliei, ca şi în ajun. L-am aşteptat mai mult ca un sfert de oră. Insfârşit, omul se arătă din nou pe pragul uşii care ducea în odaia din dosul cârciumii. Fără să se clintească, îmi făcu semn să vin după el. Când am fost aproape de dânsul, închise uşa cu grijă, spunând:

— „Pentru convorbirile personale, nu-mi place învârteala de colo-până colo! Hai cu mine, tovarăşe".

Pe când vorbia, ridicase chipengul pivniţei şi cobori primele trepte ale unei scări. Pentru tot aurul din lume, n'aş fi şovăit să-l urmez.

Străbăturăm astfel cămările unde cârciumarul îşi aranja butoaiele şi sticlele de vin. O sală îngustă ne duse într'a doua pivniţă, fără răsuflătoare, luminată de o lampă proastă, aşezată pe o masă, în jurul căreia stăteau 3-4 tovarăşi îmbrăcaţi cu bluze negre de tipografi. Dealungul zidurilor erau aşezate forme de tipografie, acele rame grele de tuciu care slujesc la aşezarea textelor.

— Vă aduc un tovarăş! vesti interlocutorul meu.

Unul din lucrători întrebă cu glas aspru:

— Şi ce spune tovarăşul?

Atunci am repetat povestea mea, fără să schimb o virgulă, ascultat cu atenţie de ciudata echipă. Deodată, acela care mă întrebase şi care părea să fie şeful, se ridică, luă lampa şi o apropiă pe neaşteptate de obrazul meu.

Am vrut să dau înapoi, de teamă să nu fiu ars. Dar neliniştitorul personaj mă apucă de braţ şi mă sili să stau nemişcat.

— Agent scârbos, mormăi ei! Te recunosc, vândut ticălos. Eşti Petitvillain. Ah! ai vrut să faci cunoştinţă cu noi, hai? Ei bine, vei fi servit. Haideţi băeţi, aruncaţi-l în cămară!

După un minut eram legat sdravăn cu o frânghie, dela picioare până la umeri şi asvârlit

pe pământul unei a treia pivniţe, situată mai jos de aceea în care se desfăşurase scena. Trântit cu sălbătecie într'un ungher, auziam pe bandiţi îndepărtându-se, după ce închiseră peste mine o trapă care sună ca fierul.

În clipa aceea, am întrerupt povestirea maestrului:

— Ce clipă de spaimă trebue să fi fost pentru d-ta, maestre. Ce trebue să te fi frământat atunci!

— Doamne, reluă atunci omul acela cu proverbial sânge rece, — am început să-mi spun: Totul e să nu scap ultimul tren, în seara asta, ca să ajung la liniştita mea casă de ţară.

Ştii, scumpul meu prieten, eu pornesc dela principiul că afară de moarte, un om voinic şi hotărât poate să scape din toate boclucurile. Căzui aproape pe gânduri, când am simţit o ciudată senzaţie de umezeală. Printr'o sforţare violentă, am izbutit cu mâinile legate să ating pământul, aproape cu totul uscat adineauri şi acum inmuiat. Am auzit în acelaş timp, un uşor susur necontenit, ca un sgomot de aer înăbuşit. Am ridicat ochii, dar n'am putut vedea nimic în bezna adâncă.... Mi-am zis că e o cursă bună: pivniţa comunică cu Sena; se dă drumul unui mic stăvilar, şi apa intră ca la ea acasă.

D. Petitvillain se opri:

— Ce crezi d-ta, că am făcut — mă întrebă el, — ca să ies teafăr din acel loc fatal?

— Nu ştiu, i-am răspuns. Fără îndoială că ai strigat, ai chemat ajutor?

D. Petitvillain începu să râdă.

— Dece? spuse el. Amorul meu propriu mă opria să recurg la rugăminţi meschine... Am preferat ca numai corpurile constituite să vină să lucreze la eliberarea mea.

— Ce vrei să crezi prin corpurile constituite? Nu înţeleg... declarai eu.

— Iată, răspunse maestrul meu, închipue-ţi te rog scena: mă găsiam într'un fel de pivnicioară, comunicând cu râul, şi vedeam, — căci vederea mea mi s'a obişnuit puţin câte puţin cu bezna — vedeam că nivelul apei creştea dealungul zidului... Cum eram culcat la pământ, legat cu mâini de maestru, nu mă puteam feri de atacul apei. Mi-am spus: ori vre-o trăsătură de geniu îmi va îngădui să-mi scap viaţa, sau într'un sfert de oră voi pieri înecat prosteşte.

Apa ajunsese la o înălţime de zece centimetri şi scălda o parte a corpului meu în contact cu pământul, adică umerii, şoldurile, picioarele. Frânghiile care mă ţineau captiv erau şi ele cufundate în apă.

Cred că ştii foarte bine, că umezeala întinde cânepa. Aşadar, în chip cu totul firesc legăturile udate trebuiau să slăbească încetul cu încetul, de nu, legile fizicei nu erau decât o glumă. Dar din fericire, fizica este o ştiinţă exactă şi respectabilă; sforţarea pe care o făcui, nu întâlni aceeaş rezistenţă ca înainte. Am izbutit să scot un braţ din reţeaua de frânghii şi puţin după aceea, ele căzură la picioarele mele. Eram în picioare, dar aveam apă până la genunchi. După scurt timp, aş fi avut-o până peste cap: o linie de spumă verzue, înaltă de aproape doi metri, pe care abea o desluşiam de jur împrejurul zidurilor închisorii mele, trăda nivelul maxim al inundaţiei obicinuite. Trebuia deci să mă gândesc repede şi bine. Atunci m'am hotărît să fumez o pipă bună.

— Cum, o pipă bună? zisei eu aiurit; într'o asemenea clipă d-ta te gândiai să fumezi?

D. Petitvillain reluă cu răceală:

— „Voiam să mă folosesc, atâta timp cât tutunul meu era încă uscat.

Îndrăcitul începea să-şi bată joc de mine.

„Aprinsei deci o pipă bună, reluă marele detectiv, apoi, ridicând nasul, m'am silit să caut inspiraţia în rotocoalele de fum. Deasupra mea tavanul era aproape în întregime de zid. Totuş, în unul din cele patru colţuri, o porţiune părea că e numai de scânduri. Convingerea mea în această privinţă nu întârzia a se întări, că o grindă puternică în formă de Y fusese aşezată ca să slujească de stâlpi. Acel Y, trebue s'o spun îmi deveni dintr'odată simpatic şi în clipa aceea mă felicitam că n'am purtat niciodată bretele.

Exclamai uimit:

— Cum? Ce? Bretele?

— Nu ştii, zise d. Petitvillain, că eu nu port bretele, ci o curea de piele, care îmi ţine perfect pantalonii? M'am grăbit s'o scot şi m'am silit s'o asvârl ca pe un laţ între cele două picioare oblice, formând Y-ul tavanului. La fiecare mişcare eram silit să săr ca un ied şi apa mă stropia din belşug, dar ăsta era un amănunt neînsemnat. Esenţialul era că izbutisem să arunc catarama în aşa fel, încât s'o înţepenesc între două bârne. După mai multe sforţări zadarnice, am izbutit. Am tras atunci de curea, dar catarama prost înţepenită, se desfăcu. Reîncepui de patru ori. A patra oară, trăgeam tare de tot, dar cureaua se ţinea bine. Atunci, fără să-mi las pipa, ajutându-mă de cureaua care spânzura dealungul zidului, am izbutit să mă caţăr şi să ajung la Y-ul cherestelei, şi să mă agăţ de el, trecându-mi braţul ca să strâng bârna principală. Acolo, însfârşit, am observat că nu m'am înşelat: deasupra mea era o duşumea. O duşumea în stare destul de proastă, chiar duşumeaua cârciumii în care am pătruns cu atâta îndrăzneală.

Ţi-am spus că n'am lăsat pipa din gură? Cu o putere impresionantă, am început să suflu fumul prin crăpăturile duşumelei. Da, fum gros, rotocoale grele, pe care le îndreptam cât puteam mai bine, ca să le silesc să treacă piedica. Ah! aceasta a ţinut câtva timp şi, agăţat de bârnă, chinuit, am trebuit să fac apel la toată voinţa mea, ca să nu cad în apă, care atingea acum un metru.

Însfârşit, am auzit — cu câtă bucurie! — aceste cuvinte spuse în cârciumă:

— Ia spune, jupâne, arde în pivniţă?

— Da, da, reluă primul, de-acolo iese fum prin scândură! de bună seamă foc din pivniţă, dragă.

Vă închipuiţi că auzind aceasta, mi-am adunat toate puterile ca să suflu fumul din fundul pieptului. Paşi grăbiţi răsunară pe duşumea, glasuri se încrucişau.

— Îţi spun că e foc!

— Ba nu!

— Ba da!

— Ah, o să ardem aci ca şoarecii.

— Să chemăm pompierii.

— Du-te!...

Toate acestea, în ciuda protestărilor unui alt om, care trebue să fi fost patronul cârciumii, puţin doritor, iţi închipui, să destăinuiască tainele pivniţei sale. Totuş, consumatorul care dăduse alarma, alergă în goana mare la cel mai apropiat avertizor de foc şi după cinci minute, pompierii loviau cu topoarele tavanul pivniţei.

Spre marea lor uimire, mă scăpară de bocluc.

Ce să-ţi mai povestesc, sfârşi d. Petitvillain. Cu toate că eram pe jumătate leşinat, am dat în grabă salvatorilor mei cheia enigmei şi agenţii se iviră repede.

Astfel a fost prinsă banda celor cincizeci, iar sluga d-tale, fără să deschidă gura ca să cheme ajutor, a fost scăpat de ocrotitorii societăţii.

În rom. de P. B. M.

Max şi Alex. Fischer

Scrisorile mele către Zonzon

I.

LUNI 20 Iunie a. c., între orele şapte şi jumătate şi nouă şi jumătate seara, o încredinţasem pe Zonzon de o sută douăzeci şi trei de ori, că o iubiam. Ii jurasem de trei sute zece ori că o adoram.

Mi se păru totuş că în răstimpul acestei prime întâlniri, nu-i exprimasem îndeajuns dragostea mea.

Ea îmi făcuse cunoscut că i se putea scrie acasă, fără nici un neajuns. Binevoitor, portarul imobilului în care Zonzon locuia împreună cu părinţii săi, îi preda, după cât pare, ei însăşi corespondenţa. Fără întârziere, mă aşezai la biroul meu. Ridicai capacul călimării. Imi lăsai peniţa să alerge mult timp de sus până jos, pe o foaie mare de hârtie de scrisori:

„Fără tine, îngerul meu alb şi trandafiriu, sunt nespus de trist. Mi se pare, păpuşe mică, că viaţa e neroadă, şi că orele, până'n clipa când voiu vedea din nou pe mult iubita mea, vor avea şase sute de minute fiecare...

Etc., etc.

Ah! pentru ce ai luat cu tine blondul spumos al părului tău, frumoasa mea şi albastrul adânc al ochilor tăi, regina mea, şi roşul înfocat al buzelor tale, adorato, şi...

Etc., etc.

Nu, nu, n'am trăit până 'n ziua asta, fiindcă niciodată, nici odată n'am fost atât de fericit ca adineaori, aproape de tine de sufletul tău...

Etc., etc.

Repede, repede, mâine!...

Etc., etc.

Pleacă-ţi buzele spre mine, mica, buna şi frumoasa mea, şi lasă-le mult timp, mult timp într'ale mele.

Al tău, cu totul al tău, numai al tău,

Onésime"

Zonzon era manechin la surorile Oscar. Ne înţelesesem să ne vedem în fiecare seară, după ieşirea dela marea croitorie depe rue de la Paix. A doua zi la ora şapte şi jumătate, ea strigă de cum mă văzu:

— O! ce drăgălaşă era, Nésime al meu, scrisoarea pe care am primit-o azi dimineaţă!... Şi ce plăcere mi-a făcut!... Dacă eşti drăguţ, îmi vei făgădui că o să-mi scrii în fiecare zi... Aide, făgădueşte-mi repede, iubitule!

II.

E relativ uşor să scrii întâia scrisoare de dragoste.

„Frumoasa mea", „păpuşe mică", „îngerul meu alb şi trandafiriu", „regina mea", „Mica, buna şi frumoasa mea" adorato", „scumpa mea", „mult iubita mea"... Ai la dispoziţie întregul vocabular al limbii din „Ţara îndrăgostiţilor" *).

Dar vai! vocabularul acestei limbi e restrâns! La a şaptea scrisoare pe care o scrii aceleiaşi femei, treaba devine foarte complicată. Te întrebi: „Aoleu!.. Eri, alaltăeri, zilele trecute, n'am recurs oare la aceleaşi expresii?"

Luni 20 Iunie, după plecarea lui Zonzon, aşezându-mă la masa mea de lucru, ca să-i scriu, gândii: „Ce fericire! Voiu putea prelungi puţin, cu tocul în mână, clipele dulci petrecute cu frumoasa mea iubită..." Luni 27 Iunie, aşezându-mă pentru a opta oară la masa mea de lucru ca să-i scriu, gândiam: „Vai de mine, ce corvoadă! Ah! ce prost obicei am luat!..."

După zece minute de grele sforţări, nu reuşisem să înşir decât douăsprezece cuvinte. Eram să mă las păgubaş, când avui deodată o idee.

Zonzon, cu puţin înainte, nu mi-a înmânat la ultima revedere, un pacheţel legat cu o panglicuţă roz? Nu-mi spusese:

— „Sunt scrisorile tale, scumpele tale scrisori din săptămâna trecută, iubitul meu Nésime. Ar fi imprudent să le ţin acasă. S'ar putea ca tata să dea de ele! Păstrează-mi-le cu grijă, te rog. Ţi le voiu cere odată..."? Imi frecai mâinile cu mulţumire. Strigai:

— Onésime, amice, ca să ţii făgăduiala ce ai făcut-o lui Zonzon, de a-i scrie zilnic, dacă te-ai comporta cu o cinste scrupuloasă, ţi-ar trebui — socotind cel puţin câte douăzeci şi cinci minute pentru fiecare scrisoare — să consacri din nou, săptămâna asta, corespondenţei tale amoroase, minimum două ore şi cincizeci şi cinci de minute!... Ai acolo şapte scrisori scrise gata, „scumpele tale scrisori din săptămâna trecută"... E cam nedemn, dar pentru ce nu te-ai mulţumi să scrii, săptămâna asta, şapte plicuri, şi să trimiţi lui Zonzon, una câte una, aceste şapte scrisori, în ordinea în care i le-ai mai trimis odată?... Desigur că ea n'are să bage de seamă!...

III.

Incepând de Luni 27 Iunie, Zonzon luase obiceiul să-mi aducă regulat, în fiecare Luni, un pacheţel legat cu o panglicuţă roz: „Scumpele tale scrisori, Nésime al meu... s'ar putea ca tata să dea de ele... păstrează-mi-le... ţi le voiu cere odată".

Iar eu luasem obiceiul ca, în fiecare Luni, să scriu şapte plicuri şi să repartizez în ele cele şapte scrişori ale săptămânii, — nu fără să le fi dat, în prealabil, oarecare prospeţime, ştergându-le conştiincios cu miez de pâine şi călcându-le delicat cu un fier de călcat.

Eri, Luni 25 Iulie, în momentul când Zonzon depuse în mâinile mele depozitul săptămânal, mi se păru că avea o înfăţişare neobişnuit de gravă.

— Ce serioasă te-ai făcut, aşa deodată, Zonzonica mea, strigai. Ce s'a întâmplat oare?

— Ce s'a întâmplat?... ce s'a întâmplat?... S'a întâmplat... că.. nu mă mai iubeşti!

Protestai cu sinceritate. O strânsei în braţe. Ii sărutai fruntea, ochii, gura.

Ea se desfăcu din strânsoarea mea.

— Aşa este... nu mă mai iubeşti... sau mă iubeşti puţin... Am început să-mi dau seama de asta de câtva timp... Ajunge să citesc scrisorile tale.

— Scrisorile mele?

— Da, da, am zis: ajunge să citesc scrisorile tale! Scrisorile tale!... Altădată ele erau duioase, mângâitoare, arzătoare, drăgăstoase, pasionate... Acum... acum, ele sunt reci, distante, nepăsătoare!...

La început, am încercat o surprindere destul de vie. După aceea însă, am înţeles că fiind citite de cinci ori, de către Zonzon, cuvintele pe care le întrebuinţasem în prima săptămână a legăturii noastre, sfârşiră prin a pierde, pentru ea, mult din valoarea lor.

— Eşti nebună, draga mea... — murmurai ca să spun ceva — te asigur... nebună, nebună...

Zonzon se supără:

— A! sunt nebună? a! sunt nebună? Ei bine, fi atât de amabil, rogu-te, să legi îndată laolaltă cele cinci pacheţele de scrisori, pe care ţi-am cerut să mi le păstrezi... Şi ia-ţi imediat pălăria!

— Să leg cele cinci pacheţele de scrisori?... Să-mi iau pălăria?... Pentru ce asta, draga mea?...

— Spun... spun că, tot aşa de adevărat că mă numesc Zonzon, nu voiu mai primi, na! să mă mai săruţi, decât numai atunci când cineva, nu interesează cine anume, amicul tău Paul, amicul tău Jacques, sau amicul tău Pierre, după ce ar ceti în prezenţa mea, una câte una, cele treizeci şi cinci de scrisori ale tale, va declara că ultimele pe care mi le-ai adresat, sunt la fel de drăgăstoase, ca şi cele dintâi!... — Nu, nu, jos mâinile, Nésime! Lasă-mă! Ştii ce încăpăţânată sunt!...

Trad. de CONST. GALITZA

*) Vezi romanul „Clelia" al d-rei de Scudery. (Nota trad.).

Plaga comerţului

Un vânzător ambulant de clasa treia.

FATA cu haine subţirele şi pantofi scălciaţi a venit din fundul depărtat de suburbie, să-şi cumpere ciorapi dela „centru". Suta de lei o ţine păturită cu mare grijă, în geanta de piele roasă.

Multă vreme a hoinărit privind cu ochii încărcaţi de uimire, vitrinele elegante.

Ciorapul cu baghetă de mătase e cel care o atrage mai mult, dar costul lui trece peste suma pe care o poartă cu sine. Ce coincidenţă! Alături de ea, rezemat de bara de alamă a răsărit un băiat care ţine în mâini o pereche de ciorapi de cea mai fină calitate.

— Marfă de ocazie... o dau ieftin de tot...

— Cât?

— O sută douăzeci...

— Fata ia ciorapii, îi priveşte. Studiindu-i dacă nu cumva au vre-un defect şi-i oferă o sută de lei.

— Haide, pentru d-ta. Adu-i încoa să-i pun în jurnal.

Schimbarea din mâini le-a fost fatală căci peste câteva minute, când rămasă singură, fata vrea să-i admire din nou, face constatarea că au fost înlocuiţi cu o altă pereche, cârpăcită şi de-o culoare îndoelnică. Se vaită, caută, plânge, reclamă sergentului din post şi acesta-i răspunde mustrător:

— Bine ţi-a făcut, ca să te înveţi minte. Cine vă pune să cumpăraţi dela toţi pungaşii de pe stradă?

In ajunul sărbătorilor, negustorii ambulanţi răsar ca ciupercile.

Ce nu găseşti la ei?

Luaţi laolaltă, au cu sine varietatea mărfurilor unui magazin, dela flanela bărbătească până la ultimul articol feminin.

Te bucuri că ai cumpărat batistă cu jumătate preţ şi abia acasă observi că dungile colorate se vor şterge la prima spălătură, iar apret-ul prea puternic va desveli tot atunci calitatea inferioară a pânzei.

Cămăşi, chiloţi, mănuşi, tot ce vezi ridicându-se în stocuri mari pe cărucioare, sunt rămăşiţele pe care fabricile le varsă mai pe nimic.

Nici un obiect nu se strecoară fără defect.

Lumea se îmbulzeşte momită de eftinătatea preţului, iar negustorul care plăteşte chirie şi dări, priveşte spectacolul cu mâhnire gândind la măsurile pe care ocârmuirea ar trebui să le ia cât mai urgent pentru stârpirea acestei ruşinoase plăgi, care dăunează atât de mult comerţului cinstit.

Aproape că nu există branşă în negustorie, ca să nu fie concurată.

Prin preajma drogheriilor se vând perii de dinţi săpunuri şi bureţi, în apropierea „galanteriilor" panglici, piepteni, ace, etc.

Mergi pe stradă sau te-ai aşezat pe o bancă, într'o grădină publică şi un domn cu înfăţişarea serioasă, ţinând o valiză în mână, ţi-o deschide la moment, oferindu-ţi un costum de haine din cea mai fină stofă englezească.

Nu te descotoroseşti cu uşurinţă de el, chiar dacă-i mărturiseşti că nu eşti amator şi până la capăt puterea de convingere i-e atât de mare, încât ţi-e teamă să nu scapi o ocazie bună şi-i cumperi marfa... desigur infamă.

Incălţămintea îşi are şi ea negustorii cu taraba ambulantă. Găseşti

Sus: *Două mii de perechi de ciorapi cu defecte, au fost vândute de un „ambulant" ingenios, plasându-şi marfa într'un automobil, din care opera „desfacerea totală".*

Jos: *Ce să mai cauţi la piaţă, când „ambulantul" îţi aduce păsările la domiciliu, la preţ, derizoriu, dar gata bolnave.*

cu un preț derizoriu dela pantoful de bal, până la cel de box, pentru vreme rea.

Dar aici meșina înlocuește pielea iar mucavaua talpa și încercarea îți servește ca pildă pentru viitor.

Obiectele casnice nu sunt nici ele scutite de paraziții comerțului necinstit. Țipă cât le ia gura țigăncile cu coșuri grele de papură, pe umeri. Schimbă cratiți și farfurii cu haine uzate dar tot ce ți-a dat are valoare minimă, căci găurile și spărturile au să-și facă în curând apariția.

Prin mahalale periferice se opresc deobicei țiganii rudari. Poartă în căruțe trase de câte un căluț, câteva zeci de albii. Femeile se îndeasă, îmboldite de prețul mic cu care izbutesc să cumpere marfa.

Cu câteva zile mai înainte, aceiaș albie a fost luată tot dela negustorul din centru. Lemnul pocnise tocmai la jumătate și decât s'o arunce pe foc s'a mulțumit s'o vândă, când țiganul i-a oferit câțiva lei.

Omul a dus cumpărătura cu sine acasă, locul unde lemnul pocnise l-a prins cu cuie, apoi golul rămas l-a împlinit cu chit și săpun.

Și-acum iată albiile astfel reparate la bătaia mușteriilor.

Astfel omul sărac ajunge să nu fie cârpit niciodată, din cauza pungașiilor a căror victimă este la fiecare pas.

S'ar cuveni ca autoritățile în drept să se pătrundă cât mai neîntârziat de această nesănătoasă stare, luând măsurile de trebuință.

M. N.

UN FAKIR AUTOHTON

GHEORGHE MACHEDON din Alexandria, jud. Teleorman, nu s'ar fi gândit în viața lui să facă „artă" de orice fel, dacă eliberându-se din armată, n'ar fi rămas muritor de foame.

Tată n'are, mamă n'are, nevastă așișderea, pământ deloc, a pornit omul spre Capitală, atras de mirajul marelui oraș, dar mai ales de dorul unui codru de pâine.

Aci s'a pus problema: cum să-și câștige existența? Meseriaș prea bun nu e, de lucru n'a găsit nicăeri, să cerșească nu-l lăsa demnitatea lui de teleormănean și atunci a găsit o metodă practică de a-și câștiga pâinea.

Unde a găsit el profesorul, care l-a învățat „arta" cu care se produce, e un mister. Destul că Gheorghe Machedon din Alexandria vrea să-și câștige în scurtă vreme celebritatea lui Alexandru din Machedonia, dar nu cu sabia, ferească Dumnezeu — căci n'are nici un nod gordian de tăiat — ci un un cui gros, de vreo 15 cm. lungime, pe care și-l introduce în nas, agățând de el diverse greutăți, dovedind astfel extraordinara rezistență a oaselor sale craniane.

In goana lui după o bucată de pâine, Gheorghe cu hainele rupte și murdare, cu lingeria idem și tremurând de frig s'a produs și în redacția noastră, iar fotograful l-a fixat pe trei plăci, pe care le publicăm aci. Prima reprezintă operația introducerii

cuiului în nas, a doua, cuiul „stabilizat" în nară, iar a treia momentul cel mare, — un butoi atârnat de cui, — clipă în care, le reprezentațiile de circ, toba râpăe prelung. Și printr'un ciudat concurs de împrejurări exhibiția „artistului" a fost însoțită, în momentul culminant de toba unui perceptor, care intimida peste drum pe un negustor, în restanță cu plata impozitului.

Pe lângă această producție, Gheorghe Machedon mai mănâncă și sticlă de orice fel de calitate sau grosime, fără ca stomacul său să se resimtă câtuș de puțin, depe urma acestei alimentații sui-generis.

— „Unde stai Gheorghe?"

— „Nu știu cum îi zice străzii, d-le, dar stau la Iani Grecul, în Bariera Moșilor. Il cunoaște toată lumea".

Cititorii noștri au cuvântul... tradus prin fapte.

L.

Cadourile „Realității Ilustrate" de Sărbătorile Crăciunului

5 5 5 5 5 5 5 5

8 4 8 8 4 8

Revista noastră, din dorința de a face cât mai multe și mai mari surprize cititorilor ei, a hotărît să rezerve 2 locuri absolut gratuite, pentru marile excursii din iarna aceasta, cititorilor cari au rezolvat problema de mai sus. Problema întreagă se găsește de vânzare pe piață, într'un plic închis, având și explicații detailate asupra rezolvării ei.

Pot participa la acest concurs și beneficia de marile premii oferite toți cititorii noștri.

Condiția esențială este de a complecta bonul de mai jos cu deslegarea obținută, anexând și următoarele litere de carton: V, Z, B, N, P, spre a face astfel dovada, că au intrat în posesia plicului.

Deslegările se primesc până la 15 Decembrie, orele 6 seara.

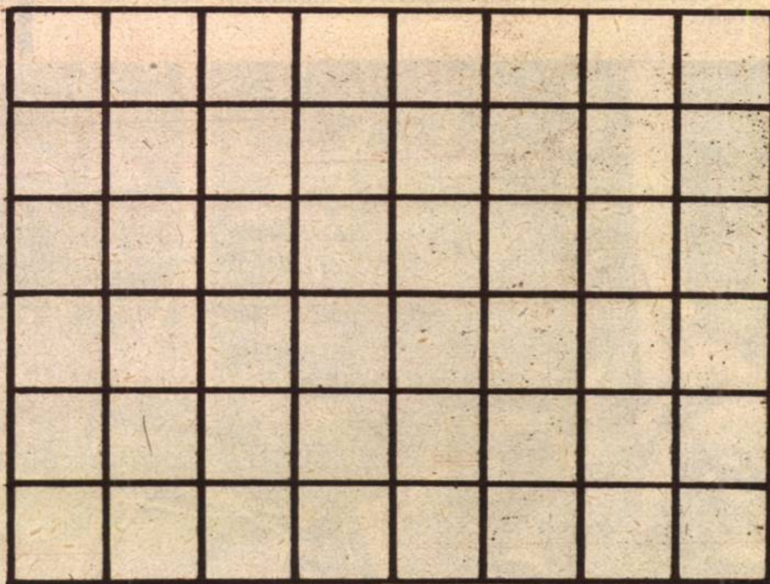
PREMII

Premiul I: Un voiaj București-Paris, cu excursia „Realității Ilustrate"; Premiul II: Un voiaj București-Viena cu aceeași excursie; Premiul III: Lei 2.000 în numerar.

N. B. — Pentru ambele excursii, câștigătorii noștri vor avea totul gratuit:

Găzduirea în hoteluri confortabile, micul dejun și 2 mese zilnic, serbare de revelion, circuite cu autocare în toate orașele, vizitarea muzeelor, automobile dela și la gară, bacșișuri, pașaport, vizele, etc.

Excursiile durează dela 23 Dec. 1932, până la 6 Ianuarie 1933.

(Pe careul de mai sus se va scrie deslegarea).

O problemă tragică: Euthanasia

Are medicul dreptul să ucidă?

Ziarele au povestit o dramă înfiorătoare: un medic din județul Brăila a fost acuzat că a ucis cu o injecție otrăvitoare pe o pacientă, care suferind de febră tifoidă, fusese — din greșeală — transportată la morgă, unde după o noapte de chin, în frig și în groază, starea ei devenise disperată.

Adesea ziarele ne aduc astfel de știri îngrozitoare. Mai zilele trecute am avut cazul unei mătuși, care și-a împușcat nepotul, amenințat să rămână orb și mutilat, în urma unei explozii.

Anii trecuți, o fată și-a ucis logodnicul care nu mai putea fi salvat și câți nu cer doctorului să administreze o injecție salvatoare celui condamnat de știința medicală, pentru a-i curma suferințele.

Discutam cândva cu regretatul profesor dr. Dimitrie Ionescu, această gravă problemă. El ne spunea că doctorul nu are dreptul să ucidă pe bolnavii ce-i condamnă, fiindcă de cele mai multe ori diagnosticul sau prevederea evoluției boalei, pot să nu fie sigure. S'au văzut cazuri când medicul a condamnat pe un bolnav și totuș s'a înșelat. Medicina nu este o știință precisă, ca matematica sau astronomia.

Este de remarcat că o imensă majoritate a medicilor resping dreptul ce li s'ar acorda de a-și ucide pacienții. Astfel profesorul Nanu Muscel, declara cândva că medicul nu poate nici să dea viață, deci nici nu trebue s'o ia.

Pe frontispiciul școlilor antice figura inscripția: „Primo non nocere" — adică: mai întâi să nu faci nici un rău, să nu strici, să nu cauzezi o înrăutățire a boalei — deci cu atât mai mult să nu cășunezi moartea.

S'a vorbit despre formarea unor consilii, din care să facă parte doctorul, judecătorul, etc. și care să decidă dacă este sau nu cazul să se pună capăt, prin ucidere, suferințelor unui bolnav ce nu mai are scăpare. Dar și în acest caz, tot medicul rămâne supremul arbitru, oricâte persoane și ori cine s'ar forma consiliul. Căci tot de verdictul doctorului va depinde hotărîrea consiliului. Un consiliu deci nu ar soluționa problema, care rămâne în acelaș stadiu, ca și atunci când am lăsa medicului libertatea de a-și asasina o parte din pacienți.

Și atunci intervine posibilitatea erorii: doctorul este om și ca atare este supus greșelii. De aci principiul general: nu se admite euthanasia.

La fel și cu pedeapsa cu moartea: o eroare a justiției nu mai poate fi îndreptată în cazul pedepsei cu moartea. Au fost cazuri într'adevăr surprinzătoare, când știința condamnând pe un bolnav, acesta, după grele și îndelungi suferințe, a scăpat vindecându-se complet. Fie chiar excepții, aceste cazuri existând, ele interzic prin însăș existența lor, dreptul medicului de a condamna la moarte și a executa sentința de moarte.

Gândiți-vă apoi câte complicații familiare și chiar sociale ar decurge din acordarea acestui drept medicilor, câte interese nu ar fi puse în cauză, câte procese de moștenire și de crimă, când medicul ar fi acuzat că s'a învoit cu moștenitorii, să-i scape mai repede de unchiul sau mătușa bogată, care nu mai vroia să moară.

Altă părere interesantă a emis cândva d-l doctor Obregia. Părerea d-sale are o deosebită importanță, dat fiind că profesorul Obregia este și un specialist în psihiatrie, știință care e în contact direct cu psihologia; orice psihiatru este deci un filosof. Doctorul Obregia este și d-sa contra euthanasiei, fiindcă doctorul e dator să susțină viața bolnavului, nu să i-o suprime.

— „Noi nu trebue să luăm oamenilor ceeace nu le putem da" spunea d-sa.

*

După cum vedem, înșiși medicii resping dreptul de a ucide. In asemenea condiții credem că partizanii euthanasiei exagerează când vor să acorde doctorilor un drept pe care ei îl resping. Ar fi și o imposibilitate, pentrucă ei ar refuza pur și simplu să pună în practică acest lucru.

Y. Y.

„Realitatea Ilustrată" alege „Parlamentul Copiilor"

IN cadrul marilor inițiative pe care „Realitatea Ilustrată" le-a luat pentru sezonul de iarnă, se impune pe primul plan o grandioasă operă de asistență socială, care va lua ființă sub titlul de „PARLAMENTUL COPIILOR".

Fiecare clasă a școlilor din București, incepând din clasa întâia primară, până'n a patra de liceu va delega câte unul sau doi reprezentanți, într'un mare congres al elevilor și elevelor, congres care se va întruni sub auspiciile oficialității, și cu concursul „Realității Ilustrate".

Rolul „Parlamentului copiilor" va fi următorul:

El are menirea să propună și să desbată cele mai practice și mai utile idei, grație cărora să se poată aduna și distribui înainte de sărbătorile Crăciunului, bani, alimente și vestminte călduroase, de iarnă, elevilor săraci, din toate școlile.

Delegatul sau delegații școlii, cari vor fi aleși prin vot, cu buletine tipărite în „Realitatea Ilustrată", sub controlul profesorului respectiv, pentru fiecare clasă, vor trebui ca pe lângă propunerile ce vor avea de făcut, să indice totodată, cu asentimentul conducătorului clasei, cari sunt colegii ce trebuesc ajutați efectiv, cu ocazia sărbătorilor.

Darurile strânse de „Parlamentul copiilor" vor fi distribuite apoi de un comitet profesoral, în cadrul unei mari festivități, înaintea Crăciunului, astfel ca și copiii săraci să se poată bucura la Nașterea Domnului.

Ședințele Parlamentului Copiilor vor fi prezidate de o înaltă autoritate profesorală din București și Ministerul Instrucțiunii, prin marele om de bine și înțelegător al nevoilor mulțimii, d. ministru Gusti, a promis tot sprijinul său oficial, acestei mari opere de caritate.

In numărul viitor vom da amănunte ample asupra modului cum va decurge alegerea și cum va lucra Parlamentul Copiilor. Sperăm că părinții vor îmbrățișa cu toată căldura inițiativa noastră, și ne vor da tot sprijinul lor, pentru îndeplinirea acestei opere. Deasemenea, rugăm pe toți domnii profesori și învățători din Capitală, să acorde un sprijin cât mai larg ideii noastre, aceasta pentru cea mai perfectă reușită a proectului.

CONCURSUL MUZICAL

„REALITEA ILUSTRATĂ - COLUMBIA"

Premii în valoare de 100.000 lei

„Realitatea Ilustrată", împreună cu marea casă de muzică „Columbia", organizează un concurs pentru alegerea celei mai bune bucăți muzicale, imprimate pe plăci „Columbia", în sezonul 1932—1933.

Casa „Columbia" propune pentru concurs 24 de bucăți muzicale, imprimate pe plăci, și dintre care noi enumărăm următoarele douăzeci: Ilona — muzică și cuvinte de Elly Roman; Mintemă — muzică de Ionel Fernic; Oh! Mona — muzică de Weens & Washburn; Rumba, rumba peste tot — muzica de Alverio Cozziani; Romangola, tango — muzica de F. Apollonio; Dă-mi o clipă de iubire, tango argentin — muzica de Carlos Gardel, Rosita, tango — muzică și cuvinte de Corologos; Suflet candriu, slowfox — muzica de I. Vasilescu; Napolitana, tango — muzica de Will Meisel; Tu nu ești cea din urmă, tango — muzica de Hoenigsberg; De ce mă minți, tango — muzica de Jean Lenoir; Mi-e dor romanță — muzica și cuvinte de N. Manzatti; Cântecul uitării, romanță — muzica de Palașev; Beau, tango — muzica și cuvinte de I. Fernic; Vreau o păpușe, tango — muzica și cuvinte de I. Fernic; Un cuib de ramuri, tango argentinian — muzica de L. Telleria; Lola, tango — muzica și cuvinte de Elly Roman; Gândește-te la mine, tango romanță — muzica și cuvinte de Elly Roman; Carmencita, tango — muzica și cuvinte de N. Manzatti; Cântă vioară, tango romanță — muzica de Elly Roman.

Aceste bucăți se vor putea asculta în toate magazinele de muzică din țară, și în special la magazinele „Columbia" din București, Calea Victoriei No. 48-50, și la sucursalele lor din Cluj, Piața Unirii 28, din Cernăuți, str. Flondor No. 12, din Timișoara, B-dul Reg. Ferdinand 7. Deasemenea, plăcile vor fi transmise la radio, la date ce se vor anunța la vreme, și pentru localitățile unde nu ar exista, casa „Columbia" le trimite ramburs, la cerere.

Oricare dintre cititorii noștri cari va numi bucata pe care o va alege un juriu, ca fiind cea mai frumoasă, va câștiga unul din numeroasele premii pe care „Realitatea Ilustrată" și casa „Columbia" le-au fixat pentru acest concurs, și pe care le-am enumărat în numerele noastre trecute.

Strângeți cupoanele acestui concurs și anul 1933 vă va aduce câte un mare premiu muzical.

X-O ROMANUL VIITORULUI

Leone Talmantini

9)

— O! Ce mâhnite ape... zise Olivia.

— Nu le mai cheamă nici o stea. Soarele și luna și-au pierdut aproape toată puterea. Sunt valuri totuș.... Eu le privesc mereu. Imi inchipui cum se zbăteau odinioară in uragan, cum alunecau repezi spre țărmuri pe care le asaltau cu puternica lor dezmierdare.

— O, ce sărace ape... plânse'ncet Olivia.

— Vrei să vezi luna care le cheamă?...

Și deschizând ușița unui tub alăturat, Xavier scoase ecranul dintre oglinzi in planuri.

— Ce albă și rotundă e... Vreau să văd Soarele, Xavier!...

— E cam timpuriu, domnișoară Olivia. Soarele apare bine peste trei ore... Acum abia răsare.

— Vreau să văd răsăritul Soarelui, Xavier. Un răsărit de Soare!

Inginerul inclină una din oglinzi, mișcă din loc a doua și potrivi perpendicular a treia. Pe ecran se ivi o pată mare, cărămizie, ca o rană de sânge inchegat.

— Soarele, domnișoară Olivia.

— E cu putință? iși impreună Olivia degetele prelungi, tremurânde.

— Da. E tot ce-a mai rămas din el. O bubă. Acum abia răsare. In miezul zilei e mai gălbui. Tot cerul in jur e mânjit de puroiul lui. Iți zici atunci: „Mai bine să apue..."

Și in tăcere, insingurați deodată, de parcă mii de ani s'ar fi intercalat și spații nemăsurate, cei doi oameni priviră, cu inima strânsă, răsăritul de Soare, ca o agonie peste talazele oceanului obosit.

— E frumos, nu? șopti inginerul gândind altceva, fără să-și ia privirile depe pânză.

— Mi-e frică!... zise deodată cu glas ascuțit Olivia și apucând mâna inginerului o strânse puternic, ca singura scăpare din frigul morții.

CAPITOLUL VII

Se lasă noapte!

Atunci, când Omenirea, prin geniul lucid al lui Whitt era in luptă cu Spiritul care inlănțuise dintru inceput puterile electrice nepăsătoare, logodindu-le, și creând Universul — au isbucnit intâile mișcări populare. Inginerul-șef al laboratoarelor chimice se străduia indârjit in direcția celor 7 conuri ale lămpii. Va izbuti oare, punând in funcție conul 8, să elibereze electronii din atomul cu incheeturile slăbite, cu substanța scămoșată?

Va ajungea până la auzul lui, mai mult din spusele Luciei, căci veștile de la Prezidenție nu-l mai interesau, că orașele s'au răzvrătit. Incepuse domnia anarhiei?... Nici nu era de mirare... In Marianna, locuitorii trăiau in teroarea unor moravuri nepotrivite cu firea și locul, echipele din Ceylan și Cap Verde de mult pizmuiau supremația Capitalei — care nu producea decât formule și dansuri.

Minerii și turnătorii din Marianna porniau la lucru in fornație de luptă, fiecare „batalion" cu placarde: *„Trăiască Munca!"*... *„Jos Formula"*, *„Vrem egalitate!"*, *„Trăiască republica independentă a Craterului!"*... In Ceylan, pe zidurile laboratoarelor de produse alimentare, fuseseră afișate următoarele inscripții: *„Trăiască Ceylan, Orașul Mirezmelor!"* — *„Cine conduce Omenirea? — Muzica și Parfumul!"*... Cap Verde, mai puțin răzvrătit, căci electricitatea nu ingădue nici un fel de dezordine, cerea prin toate megafoanele, la răspântiile etajelor, la incrucișarea ascensoarelor, in sălile mari ale generatorilor, de câte-va ori pe zi: *„Vrem congresul Orașelor!... „Trăiască Forța Electrică!" „Energia crează Dreptul!"*...

Comitetul Politic a fost convocat de urgență. N'a răspuns la semnalizarea Prezidenției decât doctorul Harvester.

— Numai dumneata, doctore? l'a intâmpinat Olivia, mult mâhnită de absența celorlalți. Și dumneata care nici nu te ocupi măcar de politică!...

— Mă interesează totuș, nu-ți inchipui cât de mult această ultimă zvârcolire a moluștelor umane, domnișoară Olivia!... zise doctorul râzând fericit și scuturându-și pântecele buhav. Sunt curios să văd ce idealuri vor mai iscodi in ajunul morții lor, aceste ventuze, stele și bureți de mare.

In biroul in care avusese loc ultimul consiliu al Comitetului, Olivia — in rochia scurtă, galbenă, cu mânecile până la cot se preumbla enervată. Era jignită, descumpănită de această dezinteresare și absență a șefilor de Orașe. Să pună oare pe Wann să semnalizeze incă odată și apoi incăodată, mereu — până când domnii ingineri vor binevoi să se supună convocării din Hawai? Era ridicol!.. Să se ducă ea insăși la Whitt, la Santio, la Filister, la Xavier, să-i roage cu glas umil:

— „Fiți atât de buni și veniți până la mine! Sunt prezidentă, mi se pare!... Provizorie, dar tot prezidentă! Am să vă comunic lucruri de cea mai mare insemnătate; intâmplări cât se poate de grave. Veniți? Ce comedie!....

Sonia, prietena, ședea in scaunul prezidențial, cu mâinile lungi intinse peste birou, ca in clipa de odihnă, care premergea sau urma dansului. Chipul ei alb, senin și rece nu mai urmăria ca o lună trupul oacheș al Oliviei. După o tăcere penibilă in care se auzi doar respirția astmatică a doctorului Harvester ca prin bronchii veștejite, Sonia propuse:

— Olivia, ce-ar fi să-l aduci pe Iran din Marianna in Hawai, la Prezidenție? L'am experimentat in ceasul când mi-a arătat atelierele din Marianna, puțurile și Craterul. Cred că ar fi mai energic decât semnalizatorul Wann... Iran e un marian viguros și credincios.

Olivia cu gândul aiurea, răspunse:

— Rămâne de văzut dacă ar voi Xavier să-l lase pe Iran sau dacă Iran ar primi să se mute in Hawai...

— O!... Dacă vorbesc eu cu Iran... zise Sonia incredințată.

Olivia iși privi cu uimire prietena, voind să ghicească ceva. Dar in seninătatea ochilor mari, albaștri ai Soniei, nu ingheța decât aceiaș seninătate.

Olivia, in această imprejurare cumplită din care nu știa cum să scape, făcu ceeace fac toate fetele: plânse.

Sonia in tăcere o privi indelung, ca un spectacol plăcut. Gândi:

„E mariannă".

Apoi zise'ncet:

— Toți marianii plâng. Și Iran.

Doctorul Harvester in fața acestei copilării disperate nu se putu reține și apropiindu-se, desmierdă zulufii negri, clătinați de plâns ai Oliviei.

— Nu plânge pentru idei politice, domnișoară Prezidentă! izbucni el. Crede-mă că sunt ochi intristați degeaba... Vrei să mă duc eu la membrii Comitetului?... Am să le trag o săpunelă, să mă pomenească... Ce, se joacă de-a viitori prezidenți?... Nu mai răspund la semnalizarea fiicei lui Pi? Le arăt eu lor!... Le trec o fiolă pe la nas de-i adorm ca pe niște curcani!... (Curcanii, domnișoară Olivia, erau niște galinacee care se mâniau așa, ca mine — și inainte de a-i tăia, oamenii ii îmbătau și-i adormiau cu rom).

Și făcând un semn prietenos cu mănuța albă ca un evantai minuscul celor două prietene, plecă repede.

Doctorul Harvester a vizitat intr'adevăr intr'o singură oră, transporat cu o cabină prezidențială, toți șefii din cele patru Orașe depe linia Ecuatorului. Inginerul Whitt l-a primit fără să se ridice dela masa de lucru și fără să inalțe ochii de pe șirul de eprubete, intercalate unor mici baterii.

— Doctore Harvester, — i-a zis la urmă cu glas iritat — ce să caut eu la Prezidenție, cu mâinile goale?... Mai... am de lucru. Lampa Pi nu funcționează incă desăvârșit. Și nici nu știu de câtă vreme mai am nevoie: de un ceas sau de un veac. Nu mă mai chemați!

Apoi cu glasul deadreptul furios, intorcând capul:

— Lucia, dessurubează și sparge becurile dela semnalizatori!...

Pe Santio, doctorul Harvester nici nu l-a găsit in biroul de comandă al Generatorilor. I s'a spus că e sus la utlimul etaj, la acumulatorii de mare rezervă. S'a urcat după el. L'a găsit intre uriașe magazii de acid sulfuric, in care gemeau plăci de plumb paralele de mărimea unor pereți. Dârdâind de frig, doctorul Harvester l'a intrebat, dar in loc de răspuns a primit altă intrebare:

— Doctore Harvester, de ce nu mutați delicvenții din Hawai cu două etaje mai jos?... Au să inghețe. S'a făcut mai frig, mult mai frig...

Numai Filister din Ceylan, deschis ca totdeauna și cordial, i-a mărturisit doctorului Harvester că nu 'nțelege rostul intrunirii Comitetului politic, câtă vreme *gazul 8* n'a fost incă descoperit. Dar dacă Olivia ține neapărat să-și exercite funcțiile și să se joace de-a prezidenta... E la dispoziția copilăriei ei oricând.

Pe Xavier, doctorul Harvester nici n'a izbutit să-l vadă. Iran a avut neobrăzarea să răspundă la intrebarea:

— „Unde e domnul inginer-șef?" cu această minciună indrăzneață:

— E plecat in vis. Doarme. N'am voe să-l deștept.

Semnalizatorul Wann din Hawai a primit ordin să vestească o nouă convocare pentru a doua zi la ora 23 (după spectacolul din Hawai) cu următorul ados: „Domnișoară Olivia depune puterile prezidențiale".

Au răspuns toate Orașele.

Câteva clipe inainte de deschiderea ședinței. Olivia a ascultat in odaia ei tânguirea indignată a Soniei, care fusese nevoită să danseze la Teatru mai mult pe 'ntunerec.

— Nu mi se mai dă oare nici lumină, Olivia?...

Doctorul Harvester a intrat brusc, vestind că toți membrii Comitetului așteaptă.

Intrând in biroul prezidențial, Olivia a salutat c'o ușoară inclinare a capului.

Tăcerea neobișnuită din jur, inghețǎ inima Oliviei. Nu se așeză in fotoliu, ci oprindu-se alături de biurou, zise hotărâtă, deși cu glas liniștit:

— Depun din această secundă puterile tatălui meu in mâinile dv. Eu mă retrag. Până la alegerea noului Președinte, nu-mi-se va lua cred in nume de rău, dacă-mi voi implini iar indatoririle de la Teatru și de la Școala de dans.

Inginerul Whitt, vădit enervat, zise cu glas ridicat:

— Nu'nțeleg ce rost are toată această zarvă a Orașelor. Nu'nțeleg bine, domnișoară Olivia, de ce ai primit și de ce acum părăsești locul vacant al Președintelui?... Mărturisesc că'n unele ceasuri mi se pare că sunt luat de toți in bătaa de joc... Nu, n'am aflat *gazul 8*, pentrucă acest gaz nu poate fi găsit. Dealtfel cred că e inexistent. Nu cunoaștem structura elementară a atomului și coeficienții de atracție ai electronilor și avem pretenția să desmembrăm elementele constitutive ale materiei și să vărsăm electricitatea care o incheagă intr'un borcan de acid sulfuric. E posibil?... Nu, eu nu pot duce la capăt lampa lui Pi, pentrucă mi se pare prematură. Această incercare a fostului Președinte se isprăvește tocmai acolo de unde ar fi trebuit să inceapă. Am incercat să trec de stadiul structurii atomului și s'o nimeresc orbește. De vreme ce electronii până 'n conul 8 mi se prezintă deslânați, am incercat să le tai legăturile, printr'o dezechilibrare a forței lor de atracție. Am trecut prin filamentul conului 8 curente foarte slabe electrice,

Rezultat: electronii se readunau in jurul nucleului din care ii depărtase prin şapte conuri, metoda lui Pi. Am trecut un curent slab negativ. Rezultat : electronii rămân fixaţi in opoziţie şi nu mai pot fi clintiţi, cu nici un fel de curent, de orice intensitate, nici inainte, nici inapoi. Se materializează definitiv intr'o constelaţie rigidă: atomul mort, inţepenit. Am trecut un curent slab strict pozitiv. Rezultat: identic cu experienţa curentului strict negativ. Consecinţă: Am lăsat deoparte lampa Pi şi cercetez funcţiile structurale ale atomului.

Şi inginerul Whitt puse pe birou lampa cu 7 conuri. Apoi cercetă cu atenţie fizionomiile tuturor celor din jur.

Şi cum tăcerea nu fu turburată de nici un cuvânt, de nici o exclamaţie, iar pe feţele inginerilor nu trecu nici o surpriză, inginerul Whitt urmă:

— Astfel problema *gazului 8* mi se pare nu numai o preocupare de alchimist, dar deadreptul neactuală!...

In aceiaş clipă, spre uimirea celor de faţă globurile mari şi coloanele de lumină din cele patru colţuri işi scăzură brusc lumina cu un grad.

Toţi ridicară privirile in plafon, a cărui lumină difuzată era mai simţitoare la variaţiile mici — şi adăstară o revenire la tăria dela 'nceput. Dar lumina nu-şi reveni. După câteva secunde ea mai scăzu cu un grad, apoi cu cinci grade deodată.

Semi intuneric nemişcat.

Olivia sună pe Wann, care se ivi in uşă, spre a primi ordine. Dar inginerul Santio interveni:

— Domnişoară Olivia, nu e nevoe de nici o semnalizare la Cap Verde.

Şi făcu semn lui Wann, care se retrase.

Apoi urmă:

— La Cap Verde lucrează acum numai doi generatori. Al treilea s'a oprit.

Şi după o pauză, in care se auzi numai răsuflarea astmatică a doctorului Harvester, inginerul Santio lămuri :

— N'am dat voe să se mai facă legătura cu acumulatorii de rezervă. Trebue să fim economi. Am mutat acumulatorii la fund, in cubul de bază, din dreapta. Apele ingheaţă. Au ingheţat până la cincizeci de mile in sus şi in jos de linia ecuatorului, pe care ne aflăm. Inaintăm in lunile de iarnă. S'ar putea să'ngheţe toată linia. Va trebui să ne mulţumim până'n vară, la desgheţ — dacă vom mai avea dezgheţ — numai cu forţa acumulatorilor. Valurile nu mai pot mişca trei generatori. Am concentrat forţa asupra ultimilor doi şi s'ar putea s'o concentrez in curând numai la unul şi apoi la nici unul. Lumina a scăzut cu şapte grade. Se vede incă destul de bine. Se va vedea mai puţin bine când vom recurge la acumulatori, pe care de asemenea va trebui să-i folosim in porţii mici. Aceasta e situaţia. Aşi fi voit să ştiu numai eu, cât mai multă vreme. Dar mă văd silit să vorbesc. Vă rog să mă iertaţi.

Doctorul Harvester după o clipă de panică trădată prin incordarea liniilor feţii şi inmărmurirea privirii fixate in ochii inginerului care vorbise, izbucni:

— Admirabil!... Vom deveni de aci inainte crustacee de grote!... La ce ne mai trebuia vederea?... In oraşele noastre de cristal, putem circula ca'n tuburi, fără ochi. Ne vom simţi dela distanţă cu auzul şi mirosul, ne vom vedea in apropiere, cu pipăitul. Şi ne mai având siguranţa umbletului de loc, ne vom târi pe brânci, ca melcii.

Inginerul Xavier se apropie incet, gânditor şi luând lampa cu opt conuri, o privi cu luare aminte. Apoi zise Oliviei:

— Domnişoară, desăvârşirea lămpii de descompunere a atomilor, mi se pare că e o problemă foarte actulală. Incredinţaţi această sarcină altcuiva.

Olivia privi pe Santio, singurul care având incă in mâna lui izvoarele energiei ar putea duce mai departe incercările lui Pi şi ale Whitt.

Dar Santio, răspunse, ghicind din privire gândul Oliviei:

— Eu sunt prea ocupat, domnişoară Olivia, cu generatorii electrici şi acumulatorii de rezervă. N'am timp de experienţe fizice. Incredinţaţi această sarcină inginerului Xavier, care deşi conduce Marianna, e totuşi un specialist din Hawai.

— Vrei să'ncerci, inginer Xavier?... intrebă Olivia. Dar Whitt, fără a da răgaz şefului Mariannei să răspundă, zise violent, cu o privire care-i imbrăţişa pe toţi:

— Nu băgaţi de seamă că toate aceste jucării de laborator trebuesc lăsate pentru vremuri mai bune?... Rezervele noastre de forţă sunt pe isprăvite. Avem datoria să le folosim pentru nevoi mai practice şi mai urgente. Fiecare ceas pierdut, e o crimă. Vorbeşte Santio! Spune tare că trăim ultimele zile de lumină şi vom pieri foarte curând, ingheţaţi in intuneric. Nu, domnilor, nu mai avem vreme să ne jucăm de-a lanterna magică. *Pierim in beznă.*

Olivia abia putu şopti, stăpânită de forţa lucidă a voinţii lui Whitt:

— Ai vreun plan, inginer Whitt?.. intrebă ea nesigură.

Santio, cu fruntea in jos dar cu privirea piezişă, atentă la mişcările celor din jur, zise calm:

— Inainte de elaborarea oricărui plan, trebue să asigurăm funcţiorea Generatorilor pentru tot timpul ingheţului sau poate pentru totdeauna. După aceea abia, putem elabora orice alte planuri, ori câte vom voi. Domnule Xavier, Craterul mai poate furniza căldură pentru trei cazane, ridicând apa la 105 gr. in 24 de ore?...

— Nu cred, răspunse Xavier. Toate lucrările din Marianna sunt miniaturale, de cel puţin un veac. Generatorii sunt uriaşi, ei au rămas pe măsură terestră.

Inginerul Whitt interveni, de data aceasta mai stăpân pe el.

— Omenirea trebue să părăsească neintârziat locuinţele submarine şi să intre şi mai adânc in scoarţa Pământului. Ideea nu este a mea. Este a istoriei Omenirii, se află pe linia firească a evoluţiei noastre: Cât mai aproape de sâmburele Pământului. Ca de atâtea ori, nici de data aceasta Omenirea n'a fost prevăzătoare. Părăsim fundul mărilor in ultimul moment, sub ameninţarea morţii, precum tot sub pericolul foamei şi ingheţului, am părăsit suprafaţa globului. De aceia zic: Repede! Cât mai avem puteri! In inima Pământului!

Şi adresându-se Oliviei:

— Ne trebue un Comitet de trei cari să raţionalizeze distribuţia de energie in cele patru oraşe. Toată forţa dispensabilă trebue indreptată spre o singură ţintă: centrul globului. Intr'un fel, părăsirea apelor şi aclimatizarea din nou la condiţiile terestre (deşi subterane) va insemna o regenerare a rasei umane. Oraşele cele noui vor fi zidite aproape asemenea celor din epoca terestră. Vom putea cultiva plante şi animale, ne vom readapta la muncile muşchiulare, vom umbla, vom alerga, ne vom redobândi insuşirile fizice pierdute şi nu vom avea nevoe să renunţăm la nici una din perfecţiile sociale şi intelectuale submarine. Vom fi mult mai prevăzători cu forţele incadescente din Centru. Nu le vom mai risipi şi vom avea după aceea tot răgazul să cercetăm mijlocul de a capta forţa electronilor din materie.

Olivia işi dete seama că luciditatea lui era o forţă. Să fie cumva misterul lui Xavier o slăbiciune?..

In tăcerea care urmă cuvintelor lui Whitt, se va auzi glasul de o mucalită seriozitate a doctorului Harvester:

— Şi acum Xavier, după ce am auzit basmul geologic al prietenului Whitt, povesteşte-ne şi tu nălucirile tale astronomice, ca mulţumiţi să ne ducem pe urmă fiecare pe acasă...

Nu râse nimeni.

Xavier tăcea.

Olivia, aproape jignită de tăcerea inginerului din Marianna, intrebă:

— Nu are nimeni de obiectat nimic proectului Whitt?... Nici dumneata, domnule Xavier, care ai, mi se pare, cu totul alte vederi?...

Xavier grăi, calm:

— Nici eu, domnişoară. Proectul Whitt e raţional. Dar pentru că am ajuns la o răscruce de drumuri, cred că fiecare din noi e in stare să iscodească un raţionament al lui. Bunăoară, eu am de mult credinţa că omenirea a făcut o mare greşeală că a intrat in fundul mărilor şi n'a consimţit să piară pe uscat, ca atâtea alte vieţuitoare, care s'au stins in diferite timpuri geologice intru cât omenirii nu i-a dat in gând sau n'a avut puterea să se mute in altă Constelaţie. Aci mi se pare că mă'ntâlnesc cu fostul preşedinte Pi, care de asemenea visa un zbor in ceruri şi de dragul cărui vis am ridicat, mărturisesc, o hartă aproape exactă a câtorva din cele mai apropiate Constelaţii şi am făcut şi oarecari cercetări asupra a două sau trei planete inzestrate cu sori. Preşedintele Pi cunoştea această astrologie a mea, fără de nici un folos pentru civilizaţia submarină şi aşa imi lămuresc intr'un fel simpatia lui neindreptăţită pentru mine. Nu vreau să spun că proectul Whitt nu e mai uşor de infăptuit, mai aproape de noi, mai omenesc, decât prejudecata mea. Dar mi se pare un risc prea mare ca Omenirea, ameninţată acum de ingheţ şi intuneric, să joacă pe o singură carte a lui Whitt sau a altcuiva.

Olivia, cu ochii mari deschişi, nerăbdătoare, intrebă:

— Ai vreun proect, inginer Xavier?...

Inginerul Xavier privi pe cei din jur şi zise simplu:

— Proectul meu e să sburăm in stele.

Filister interveni cu o nervozitate neobişnuită.

— Nu. A sbura in stele e un basm pe care nu-l mai cred nici copiii.

— Aşa e?... zise Xavier intorcând spre Filister ochii lui mari albaştri.

— Şi acuma daţi-mi voe să mă duc acasă!... râse din toată inima doctorul Harvester.

Indreptându-se către uşă, se mai opri odată. Intinse mâna către Olivia şi zise:

— Vrei să treci pe la mine, domnişoară Olivia? ...Am şi eu un basm de povestit şi vreau să-ţi arăt nişte balene mici ca jucăriile şi

niște peștișori teribili de inteligenți: Vorbesc cu ochii ca oamenii!...
Și pleacă râzând cu hohote.
Santio, după plecarea lui Harvester, zise jignit:
— Nu, nu toate ironiile și îngâmfările astea nu folosesc la nimic. Dacă nu se ia o hotărîre precisă, imediat, propun deschiderea ecluzelor și supapelor — și înnecarea Orașelor. Va fi ultimul nostru act inteligent. Inginer Whitt, de ce forță electrică și câți oameni ai nevoe, pentru înfăptuirea întâiului Oraș subteran?
— De toată forța de care mai dispunem și de toți oamenii valizi.
Inginerul Xavier nu mai așteptă să fie întrebat. Zise de la sine :
— Pentru a sbura în stele nu se cere nici o forță electrică și nici un om. Un avion mic de aluminium și rachetele de propulsie. Atât.
— Whitt întrebă:
— C'un avion de aluminium se poate mântui Omenirea?...
— Omenirea nu, dar un bărbat și o femee, poate. Ceeace e tot una, mi se pare.
Whitt întrebă:
— Și crezi că are vreo însemnătate pentru Omenirea neliniștită de apropierea morții aventura aeriană a doi inși?...
Inginerul Xavier tăcu.
Toți ceilalți făcură o mișcare de nerăbdare. Părea că inginerul Xavier cu propunerea lui își bătea joc de întregul Comitet politic.
In ochii Oliviei sticliră abia zărite două lacrimi, pe care le topi numai decât în lumina lor neagră. Se reculese și zise cu glasul ei de alto:
— Deci nu mai avem înaintea noastră nici o altă propunere. Toți oamenii, toate forțele electrice și motrice vor sta cu începere din acest ceas, sub ordinele inginerului Whitt.
Și ridicând privirile către Xavier, zise :
— Și dumneata, inginer Xavier, construește-ți avionul de aluminiu și rachetele de propulsie și vestește-ne ziua când ești hotărît să părăsești Pământul.
Xavier se apără cu amândouă mănuțele albe.
— Eu?... O! Nu... N'am spus niciodată că sunt hotărît să părăsesc Pământul. Am exprimat o ideie posibilă. Atât.
Olivia nu se putu opri să nu-i răspundă.
— Dar dacă nu zbori dumneata, atunci...
— Nu mai sboară nimeni?... De ce?... E o încercare. Cel puțin tot atât de îndrăzneață ca a inginerului Whitt, deși mai puțin costistoare. Cineva tot va trebui să sboare!
Olivia rămase o clipă descumpănită.
Whitt zise:
— Ideia inginerului Xaxier nu trebue părăsită. Cu atât mai mult cu cât nu sustrage nici un om și nici un volt proectului de construcție a Orașului Subteran.
Simțindu-se cu desăvârșire părăsită și cu totul în afară de marea luptă care se da între cei doi oameni din care cel mai tainic se retrăgea mereu, Olivia abia mai avu puterea să șoptească:
— Inginer, Santio, cel puțin în serile de balet îngădue ca Teatrul să fie bine luminat. Cu începere de mâine seară, voi dansa iar. Inginer Filister, ca cel mai în vârstă dintre noi, va lua toate măsurile de cuviință pentru organizarea Congresului Orașelor și alegerea grabnică a unui Președinte.
Sună.
In ușă se ivi translatorul:
— Wann!... Semnalizează că fiica lui Pi și-a depus puterile în mâna comitetului, iar inginer Filister din Ceylan va convoca în curând Congresul Orașelor pentru alegerea noului Președinte.
Și repede, în salturi scurte, ca un vechi dans trist, se îndreptă spre ușa care da în apartamentele ei.
Plângând cu hohote, Olivia căzu în brațele Soniei care o aștepta, dezmierdătoare.
Și astfel Orașele s'au întunecat.
Cuprins și el de suflul morții care se apropia, inginerul Xavier hotărî să întreprindă un sbor spre astre. Aeronava X — după numele inginerului — trebuia să străbată distanțele cu ajutorul unor rachete. Dar Olivia temându-se că inginerul Xavier voește să se sinucidă trimite pe Sonia la Marianna, aceasta, seducând pe Iran, izbutește să strice ultima mie de rachete ale Omenirei. Aeronava X nu va mai putea sbura. Intretimp Xavier se ducea la Olivia care-l chemase.

CAP. VIII.

INNECAREA ORAȘELOR?

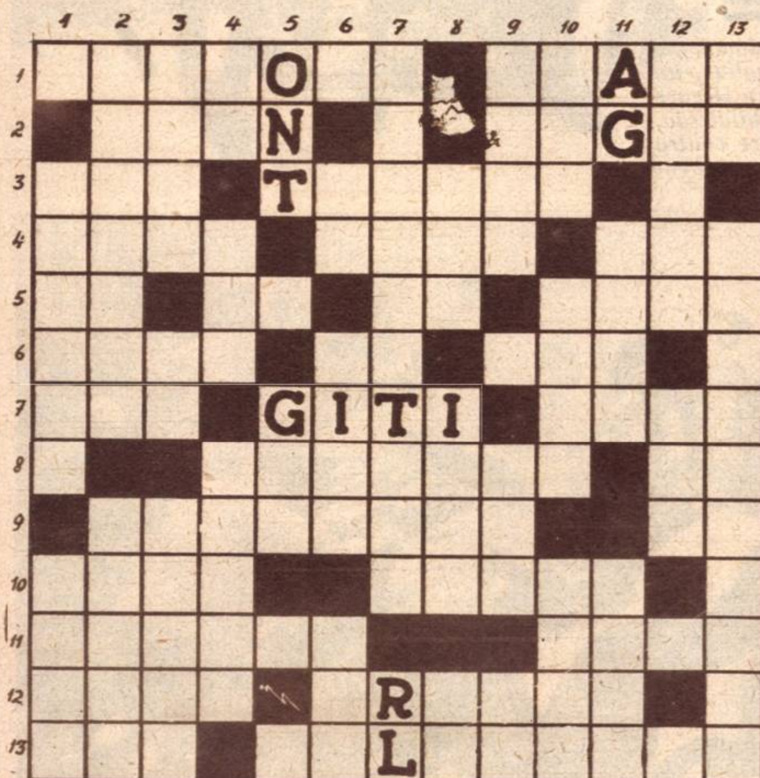
In odaia Olivei, Xavier luptă cu el însuși. Cu greu își păstrează sângele rece. In cuvintele simple dar atât de calde pe care fata le rostește, inginerul Mariannei *simte*. Nu, nu e curiozitatea viitoarei tovarășe a lui Whitt, ci mai curând o îngrijorare care nu s'ar putea lămuri ușor. Ce vrea Olivia?...
Nu e nevoe de mărturisirea ei, căci mândria fiicei lui Pi, prea puternică și firească nu se lasă trădată de simțire. Nici Olivia nu așteaptă vreo mărturisire din partea lui Xavier, omul demult răsvrătit împotriva Orașelor submarine. O! Dacă Olivia ar isbuti să ațâțe în el măcar o parte din orgoliul care i-a dat lui Whitt putere de muncă și l-a urcat în culmea forței sociale, ar fi atât de fericită: ar fi o dovadă că ființa ei nu e străină lui Xavier, că n'o amestecă fără deosebire cu celelalte cântărețe și dănțuitoare; și mai arde poate în adâncul inimei lui o preferință, o duioșie nebănuită din marea patimă care fericește încă atâtea femei.
Bănuitor, Xavier a vorbit Oliviei cu acel glas rece care justifică o logică.
— Dece pleci? Dece pleci? a întrebat Olivia cu glasul ei de alto.
— Mă surprinde domnișoară Olivia. Nu ești informată asupra situației adevărate a rezervelor electrice?... E de ajuns să treci prin Cap Verde sau Ceylan sau Marianna, ca să vezi că Orașele sunt aproape în întunerec, chiar dacă în Hawai se mai face oarecare risipă de lumină. Mă'ntreb cu multă îndoială dacă îndârjirea inginerului Whitt va mai găsi forța mecanică necesară să sape galeriile vreunui Oraș subteran, înainte de a pieri cu toții în frig și întunerec. *Trebue* să 'ncercăm zborul cu rachetele ultime pe care le mai avem. E tot ce mai putem face.
Și adăugă după o clipă:
— Pentru ceilalți oameni, cari au început să știe...
Olivia era jignită de această mincinoasă judecată. Iși închipuia cumva Xavier, că vorbia în Comitetul politic sau la Congresul Orașelor?...
Deaceia glasul ei aproape băețesc dobândi și mai multă asprime, răspunzând:
— Inginer Xavier, îmi spui lucruri prea cunoscute. Ți-aș fi recunoscătoare, dacă mi-ai da oarecari lămuriri asupra pricinei care te-a făcut să-ți schimb atât de curând hotărîrea de a nu clinti un deget și de a nu încerca niciodată să treci înaintea lui Whitt. Te-aș simți cu sentimente mai prietenoase...
— O! domnișoară Olivia, sentimentele nu mai încântă de mult pe bărbații lucizi; cu sentimentele se mai joacă din greșeală numai fetele și prea puține femei submarine. Cu Whitt nu m'am luat niciodată la întrecere și eu însumi, știi bine, că i-am ajutat să-mi ia înainte...
— De ce ai ieșit deodată dintre tuburile dumitale cu priveliști?...
Xavier tăcu o clipă. Apoi răspunse:
— De frică, domnișoară Olivia. Mi-e frică de moarte. Frica e mai puternică decât rațiunea mea. Sbor ca să scap de moarte — să scăpăm...
Olivia râse, apoi zise supărată:
— De ce-mi vorbești ca unui copil? Ești un om ascuns, inginer Xavier, un anarhic și un egoist singuratec, cum n'a mai cunoscut de mult Omenirea colectivă — și ar trebui să te disprețuesc, să te urăsc pentru această sgârcenie și lipsă de iubire de oameni. De ce ascunzi hărțile cerului, pe care le-ai desenat neștiut de nimeni?... Nimeni nu le poate vedea, nu le cunoaște. Și dacă ași voi să ți le răpesc spre a le dărui Comitetului politic, ar trebui să mă înarmez cu lămpi electrice secrete, cu cadrane magnetice pentru materiale ascunse, să ciocănesc toate zidurile locuinței dumitale, să aflu un gol...
— Câtuși de puțin, domnișoară Olivia. Hărțile cerului, care nu interesează de altfel de mult pe niciun locuitor din Orașele submarine și nici măcar Comitetul politic, sunt în odaia cea mai luminoasă, pe unde trece oricine vine pe la mine. E deajuns să sting luminile, ca hărțile să se ivească scăpărând pe pereți. Ele au fost scrise cu fosfor, nu pentru a le ascunde ochilor cuiva, ci pentru a putea fi folosite în noaptea spațiului interstelar. E simplu.
Olivia privia pe Xavier cu ochi mari. Gândi: „Nu Sonia nu va găsi hărțile cu niciuna din uneltele de cercetare ale lui Whitt..." Dar înroșindu-se deodată de fapta urîtă și fără folos pe care o pusese la cale, zise cu furie:
— Inginer Xavier, ești un monstru, căci te ascunzi chiar acolo unde te arăți. Știi bine că nu vei putea zbura prea departe cu rachetele!...
Inginerul răspunse cu seninătate:
— Nu am nevoe să zbor atât de depart: numai până la întâia planetă cu apă, aer și Soare.
— Cum te vei înapoia?...
— Cum am plecat.
— Și dacă nu te vei înapoia?...
— E ca și cum nu ași fi plecat. Același destin mă așteaptă aci.
— Și vei putea muta Omenirea în planeta (pe care o vei fi descoperit) numai cu ajutorul unui aivon de aluminiu și câtorva rachete?...
— Nu m'am gândit încă atât de departe. Trebue să plec și să nemeresc într'o stea. Atât.
Olivia gândi: „Eu pentru el nici nu exist! El nu mă vrea!"...
Apoi cu privirile în jos, grăi cu glas metalic, îndârjită:

(Va urma)

Jocurile realităţii

Concursul nostru pe luna Decembrie

„Printre muze“

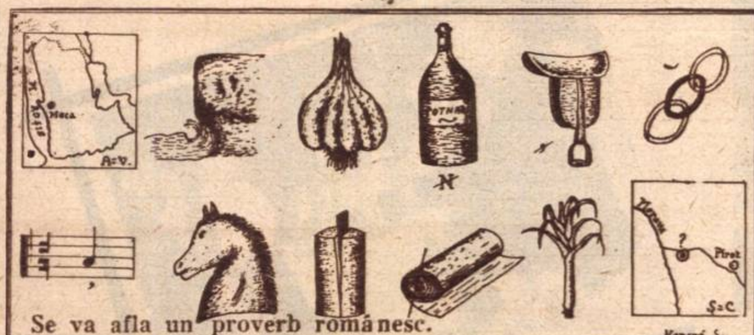
ORIZONTAL: I) Muză, mama lui Linos şi a lui Orfeu. — Muza elegiei; II) Instrument muzical. — Făcu să ţâşnească fântâna Hipocrena, consacrată muzelor; III) Rege al Indiei. — Muza comediei şi a idilei; IV) Un anumit fabricat. — Propriri vechilor atenieni. — Numeral; V) Pronume. — Diviziune a istoriei. — Fiinţă. — Melodie; VI) Mare diviziune terestră. — Tocit pe margini. — Ceas. VII) Personagiu mitologic. — Mers al lui... Pegas. VIII) Muza muzicei. — Rezult; IX) Muza poeziei lirice. — Interjecţie. X) Istoric de artă francez. — Particular unui popor; XI) Zeul cerului. — Muza istoriei; XII) Ileana Cosânzeana. — Muza Astronomiei; XIII) Rege iudeu. — Muza tragediei.

VERTICAL: I) Armonie, inspiraţiune. — Fiică a lui Jupiter şi a Mnemozinei; II) Fiu al Latonei, zeu al artelor frumoase, profetiei, poeziei, etc... — Oraşul lumină; III) Inspiraţiune poetică (fig.). — Lac sudanez. — La acoperit casele; IV) Numele grec al Cybelei. — Fică a lui Jupiter; V) Numele mai multor sfinţi din Larousse(!); VI) Interj. — Cadenţă muzicală. — Romancier francez... tot din Larousse; VII) Astronom grec... din Şeineanu; VIII) Murdărie. — Intărât. — Şef decapitat. IX) Demn de epopee. — Zeul... fluerului ciobănesc (?). — Lac. X) Nemiloasă. — Poezia, muzica, etc... — Mici şi zăpăciţi. XI. Plan stabilit. — Arababură. XII) Suporturile saniei. — Vechiu cântăreţ grec; XIII) Bun de ros. — Muza dansului şi a cântecului.

N. I. Lungu-student

REBUS

de *Honoré Sens*

Se va afla un proverb românesc.

PREMIAŢII pe luna Septembrie

Prin tragere la sorţi s'au distribuit următoarele premii:

1. *Lei 1500* în numerar, d-lui Vicu Elefterescu, Călăraşi.
2. *Un litru de apă de Colonia*, d-lui C. A. Viişoreanu, Craiova.
3. *Două sticle cu şampanie*, d-rei Constanţa Sebo, Bucureşti.
4. *O pereche de ciorapi „Ady”* d-rei Dora Bârsan, Sălişte.
5. *O cravată elegantă*, d-lui Honoré Sens, elev, Iaşi.

N. B. — *Câştigătorii sunt rugaţi să ne trimită câte o carte poştală, indicându-şi adresa exactă.*

RED.

Noulle noastre premii

Deslegătorilor din numerele 305, 306, 307 şi 308, li se vor oferi, prin tragere la sorţi, următoarele premii:

PREMIUL I-iu: 1500 lei în numerar.

PREMIUL II-lea: Două sticle cu şampanie.

PREMIUL III-lea: Un litru de apă de Colonia.

PREMIUL IV-lea: O pereche de ciorapi „Ady“.

PREMIUL V-lea: O cravată elegantă.

Vom mai acorda, de asemenea, şi cinci volume literare din Editura „Adevărul“.

PREMII pentru toţi cititorii

Indemnaţi de câţiva cititori şi după propria noastră părere, ne-am decis să recurgem la o nouă modalitate de a acorda premiile care să satisfacă pe toată lumea, răsplătind cum se cuvine meritul personal.

Şi anume:

Incepând cu răspunsurile primite la concursul din numărul de faţă vom înscrie pe toţi participanţii într'un registru, adăogând de fiecare dată, la acelaş nume, numărul jocurilor deslegate. Când se va ajunge la un total de 51, participantul va primi un pachet cu volume literare!

Iată acum procedeul care trebue urmat: fiecare este liber să se înscrie când vrea. In momentul înscrierii va achita însă modesta sumă de 5 lei, în mărci poştale. Va fi apoi înscris în cataloagele noastre (numele exact şi adresa) şi va primi şi un număr de ordine, pe care-l va păstra până ce va câştiga premiul, adică până la împlinirea sumei de 51 jocuri deslegate. Intre timp, va mai achita şi restul, adică încă 5 lei, tot în mărci poştale.

Inscrisul ne va indica de fiecare dată, când trimite deslegări, numărul său de ordine, spre a-l putea găsi în registre.

Pe măsură ce vor ieşi la liman, participanţii vor primi premiul oferit.

Avem speranţa, că noua modalitate se va bucura de consensul unanim. Munca şi meritul fiecăruia va fi răsplătit cum se cuvine, lăsând în voia hazardului numai celelalte premii (1500 lei şi restul). Acestea se vor acorda lunar, ca şi până acuma.

REDACŢIA

CUPON DE JOCURI
No. 305

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

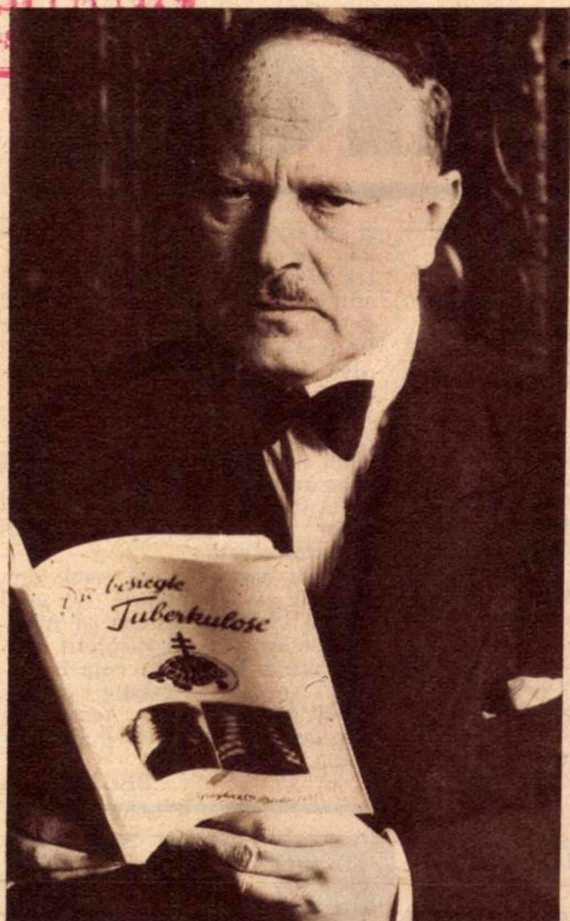
BON Nr. 7

de participare la concursul muzical
„Realitatea Ilustrată“
„Columbia“

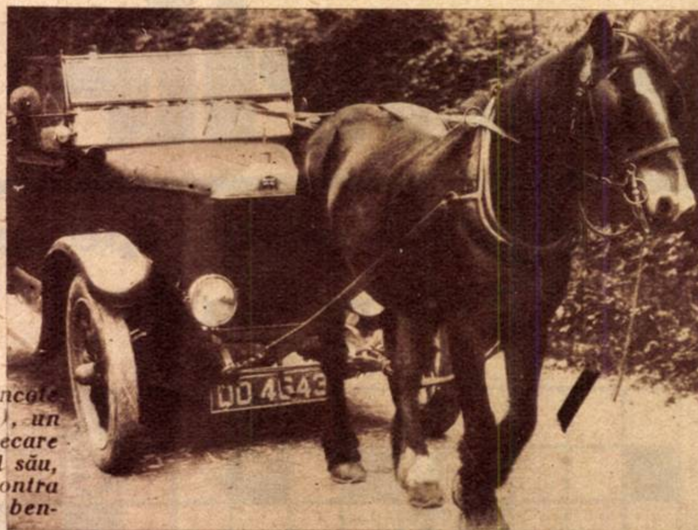
Păstraţi aceste bonuri şi trimiteţi-l împreună, la sfârşitul concursului

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — Director Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul“ S. A.

DIN TOATĂ LUMEA

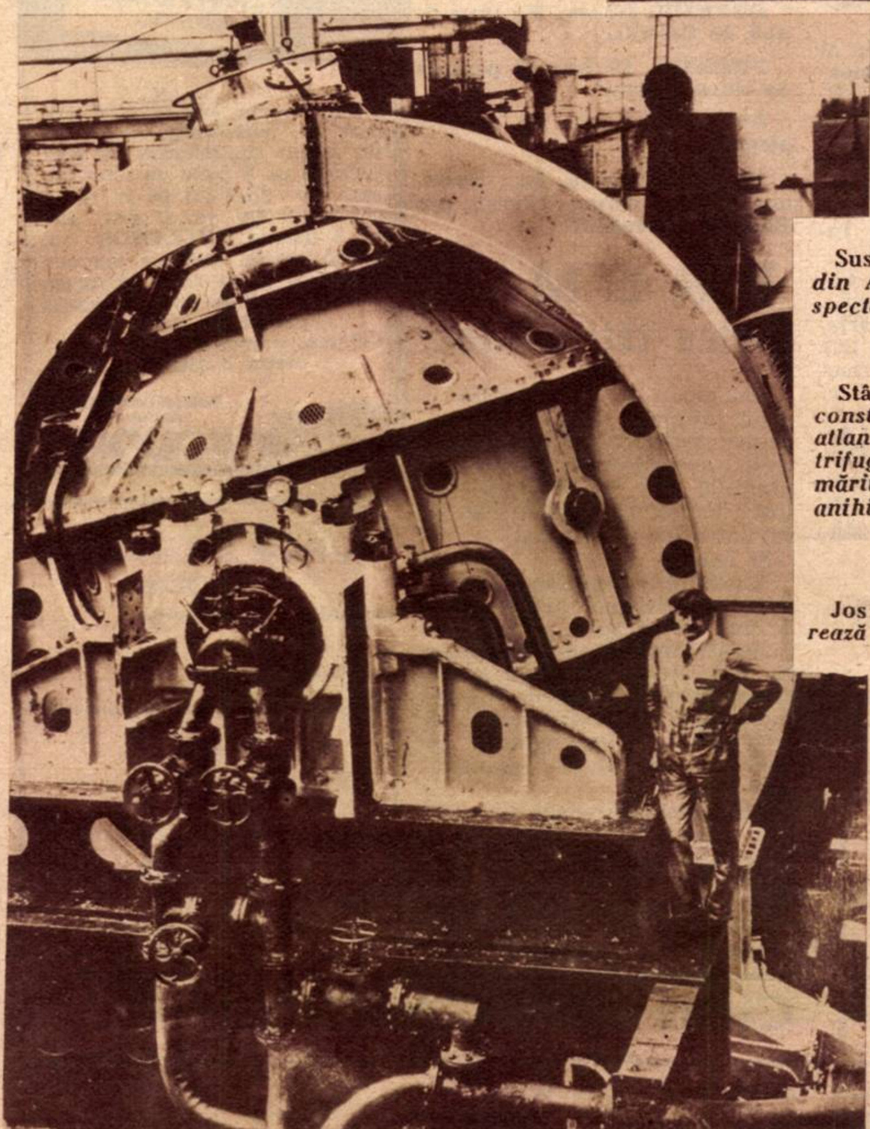
Sus: O REVOLUȚIE IN TRATAMENTUL TUBERCULOZEI? *Fotografia noastră reprezintă pe prof. dr. Friedrich Frantz Friedmann,, a cărui noui mijloace de apărare contra tuberculozei au fost cu succes experimentate în peste patru milioane de cazuri, în toată lumea.*

Dreapta: *In Woodmancote din Glowcester (Anglia), un fermier își înhamă în fiecare zi un cal la automobilul său, în semn de protestare contra impozitelor mari asupra benzinei.*

Sus: *Spectatorii „concurează" și ei. La o cursă de motociclete din Anglia într'un moment dificil pentru concurent, tinerii spectatori împing vehiculul.*

Stânga: TECHNICA IMPOTRIVA RAULUI DE MARE! *Această construcție este un stabilizator care va fi montat pe noul transatlantic italian „Contele de Savoia" și care bazat pe puterea centrifugală rămâne în permanență în unghi drept cu suprafața mării. Prin acest stabilisator, balansarea vaporului va fi aproape anihilată.*

Jos: *Soția lui Wilhelm al II-lea, Principesa Hermina, inaugurează o expoziție de Crăciun, din Berlin.*

REALITATEA ilustrată

ANUL VI. Nr. 306
8 DECEMBRIE 1932

10 LEI

TINEREŢE

Elvira Godeanu şi George Vracca

(Foto Guggenberger şi Mairowitch)

Dâmboviţa...
APA MORŢII

PE bulevarde au apărut anticari, ce-şi expun, legate de grilaje, cărţile vechi.

Dar adevărata patrie a anticarilor a fost cheiul gârlei; tot ce e vechi, tot ce e mort, s'a îndreptat fatal par'că, spre ţărmii Dâmboviţei...

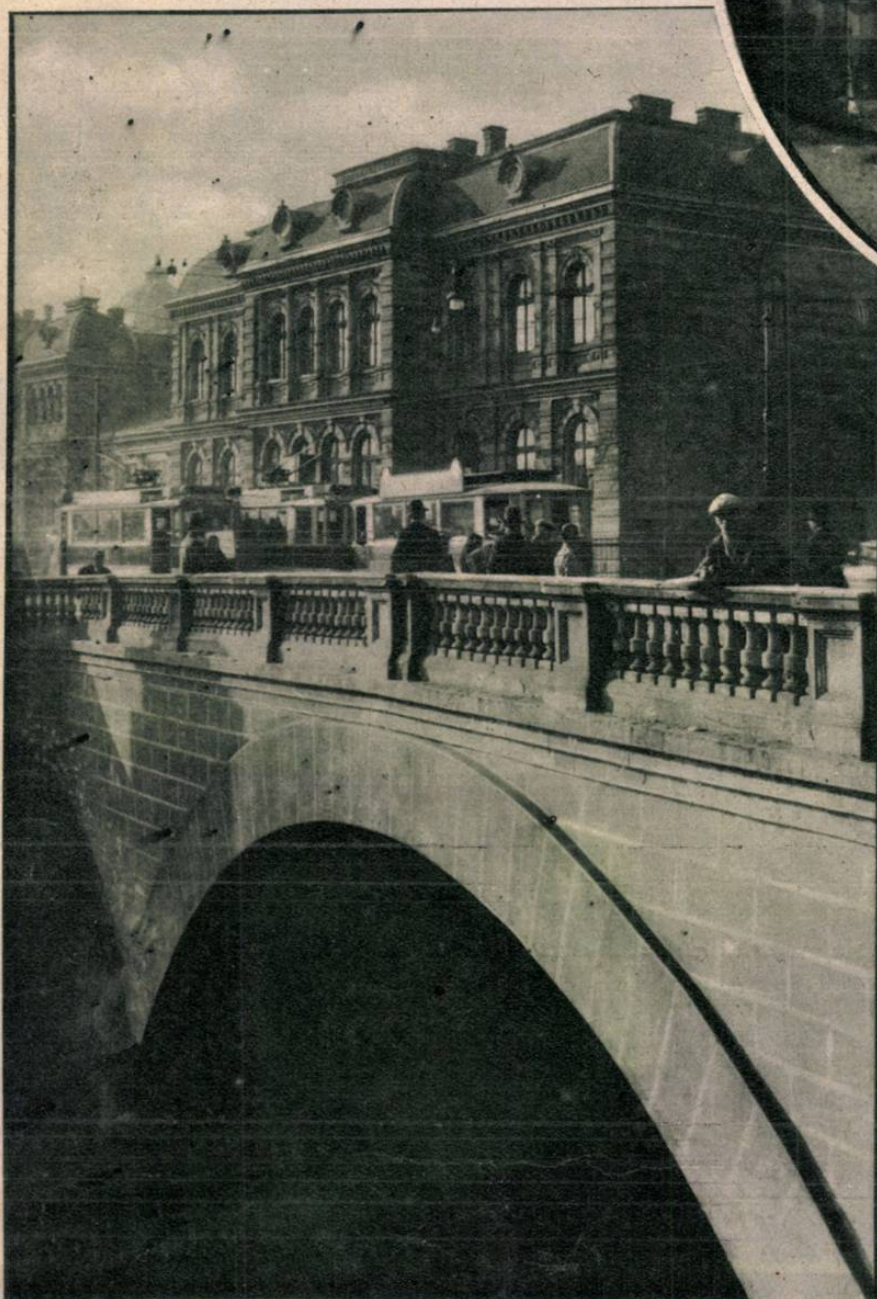
Vă amintiţi credem de vremea, când cheiul Dâmboviţei, spre „Circul Sidoli", avea ceva comun cu cheiurile Senei: tarabele de anticari.

„DULAPURILE ANTICARILOR"

Afară de cei câţiva anticari, instalaţi în prăvălii minuscule, pe bulevard sau pe strada Brezoianu, majoritatea comercianţilor de cărţi vechi erau înghesuiţi pe cheiul Dâmboviţei, unde se înşirau dulapurile lor detracate, ce le serviau drept magazine.

Fiecare dulap era prevăzut cu un fel de streaşină demontabilă, sub care bătrânul anticar se adăpostia pe vreme rea. El sta toată ziua în zăduf sau în ger şi nu odată vântul mai puternic dobora „magazinul" şi rostogolia cărţile în noroi. Bătrânul evreu îşi smulgea atunci dezolat barba, fiindcă anticarul iubeşte cărţile cu pasiunea celui mai pasionat bibliofil şi cartea căzută în noroi este o pângărire a dragostei lui.

Sus: *Institutul Medico-Legal (Morga) situat tot pe malul Apei Morţii, ca şi aşezămintele Brâncoveneşti* (stânga). *Sub podurile Dâmboviţei îşi au culcuşul vagabonzii Capitalei, când nu mai găsesc loc la azilul de noapte.*

L-ai chemat să-ţi golească podul de maculatură inutilă, strânsă aci poate de câteva decenii. Cu câtă melancolie răsfoeşte anticarul volumul de preţ, rătăcit aci, volumul îngroşat de umiditate, scofâlcit ca un cadavru, cu foile rupte şi copertele roase de şoareci!... Il şterge de praf uşor, cu gestul care mângâe, de par'că panseazǎ o rană: l-a învăluit în hârtie şi îl leagă cu infinite precauţiuni, ca să nu i se pulverizeze în mână...

Căci anticarul cunoaşte prin intuiţie conţinutul unui volum. Meseria îl obligă să facă tot felul de raporturi, din care să extragă valoarea justă a volumului. El ştie gustul publicului mai bine poate decât un director de teatru şi respectă volumul de care l-a întrebat d. Iorga sau d. Bianu.

Anticarul e un colaborator umil, dar preţios, al intelectualului. Câte opere pierdute pentru umanitate, nu au fost scoase din nou la lumină, de anticarul iscoditor de pimniţi, poduri şi lăzi uitate, cari au ţinut atâta vreme cărţile în fundul lor!

ANTICARUL

Nu putem vorbi despre acest auxiliar modest al culturii, fără să ne amintim figura decanului anticarilor, a bătrânului Zwiebel, mort în mijlocul cărţilor sale.

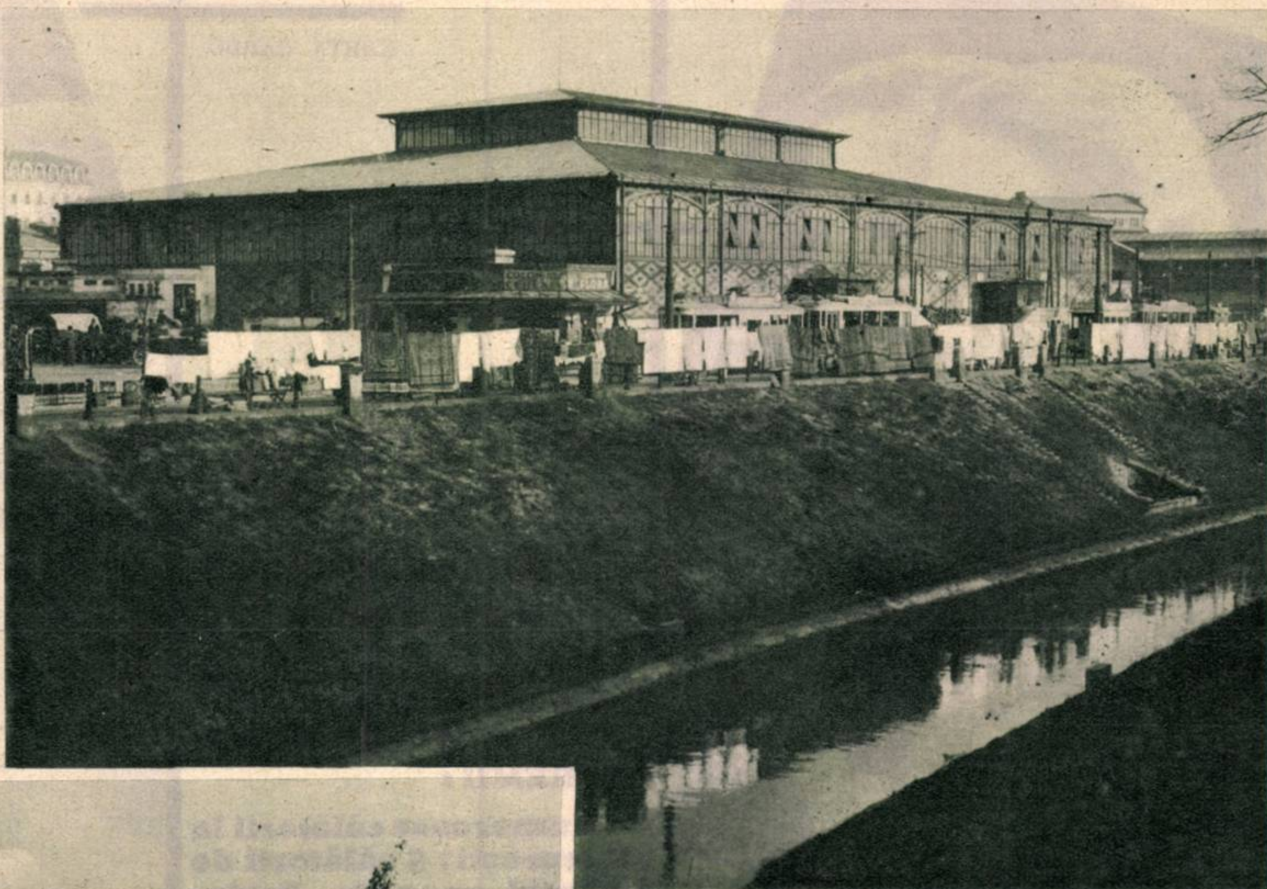
Il vedeai la Academie, — pe care o venera, — înmărmurit de extaz în faţa coridoarelor cu pereţii tapetaţi cu volume imense, aşezate în regulă, — căci Zwiebel a fost unul dintre adevăraţii bibliofili de la noi.

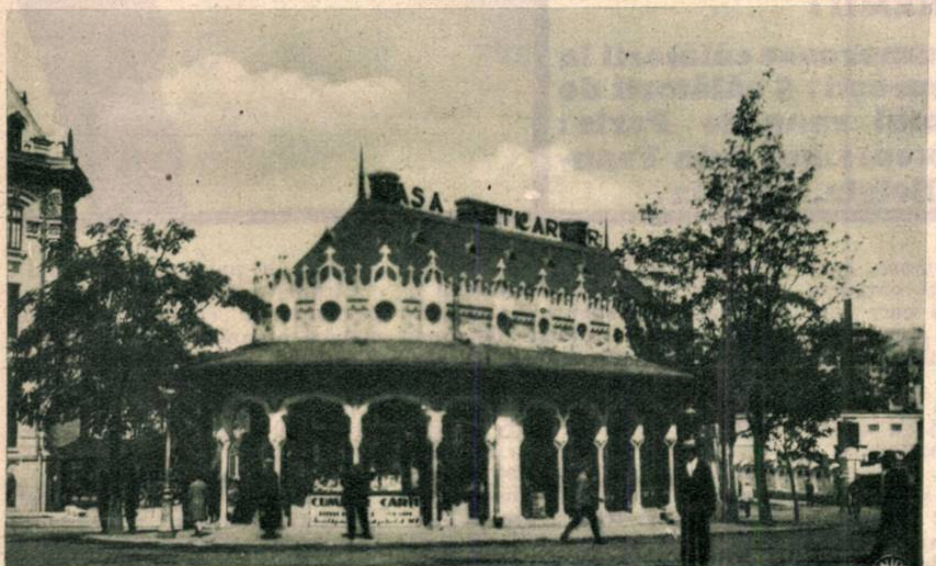
Când găsia volumul rar, în cine știe ce pimniță infectă, îl aducea Academiei, căreia el i-a dăruit chiar colecții prețioase. Îl pasiona jocul acesta de a scotoci și a scoate la lumină bogățiile pierdute ale științei și literaturii. Iar „domnii profesori” erau prietenii lui...

Profesiunea de anticar se moștenește din tată în fiu. Sunt și azi astfel de șoareci ai bibliotecilor, la cari profesiunea aceasta s'a transmis prin câte trei generații!

Și poate că există o tradiție și mai veche, în această meserie exclusiv evreească: este pasiunea atavică pentru textul scris. E poate ceva din adorația ebraică a cărților sfinte, din acea adorație a „Thorei”, — cartea sfântă — descrisă cu atâta emoție de Jérome și Jean Tharaud. E spiritul de intelectual subtil al anticului Rabbi, spirit degenerat azi la acești negustori de vechituri, în respectul pentru exteriorul unei cărți...

Dreapta: *Piața de carne a Halelor Centrale, care se oglindește în luciul gălbui al Apei-Morții;* jos: *Casa Anticarilor, situată și ea în imediata apropiere a Dâmboviței.*

Ei bine, cu tot tradiționalismul rigid al rasei, anticarii au rupt cu tradiția comerțului lor. Ce vreți? — trăim în vremuri atât de noui!... Se ridică zgârie-nori de etaje, cheiurile se deblochează de marfa negustorilor ambulanți, orașul își pierde pe rând aspectele pitorești...

Unul din aceste aspecte erau desigur maghernițele anticarilor de pe cheiu.

CORABIA CU CĂRȚI

Azi însă, cei trei Pach, — Julius, Herman și Marcu, — fiii lui „tata Pach”, care și el făcea anticărie, așa cum făcuse părinele său, au părăsit cheiul!... Pentru anticari, evenimentul a fost mai teribil ca un uragan.

— „Ai auzit?... Și Marcu Polak și Moriț Goldenberg sunt în afacere! Eu nu mă bag, nu mă amestec: aicea este dughiana unde a murit tata, aicea stau!...”

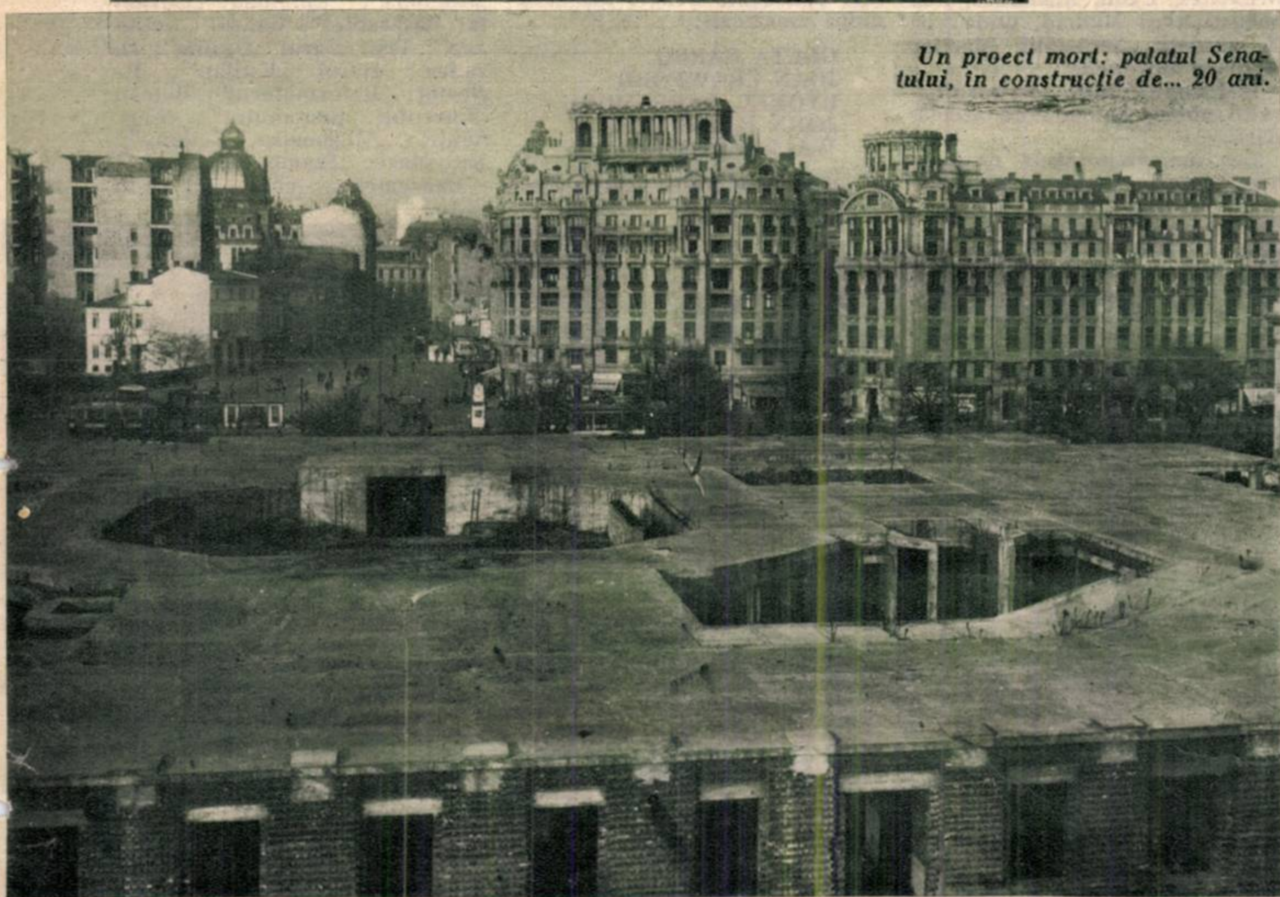
Și totuș, azi s'au mutat cu toții în pavilionul anticarilor.

I se zicea pe atunci, înainte de a fi construit, „palatul anticarilor”.

„Palatul” a eșit un simplu pavilion, cu baza ovală ca o corabie cu cărți.

Dar câtă alergătură și bătae de cap pe bieții anticari, până să strângă suma cu care să ridice un cămin al lor, un cămin cochet și modern, cu electricitate și cu tot mobilierul practic!...

Lucrările au costat un milion și jumătate!... Un milion și jumătate, când oamenii grăbiți de azi nu mai au vreme să citească și când comerțul merge atât de greu!... Georges Ohnet s'a depreciat de tot de când a eșit „La Garçonne” și „Kira” lui Istrati, iar pe acesta nu le mai citește nimeni, de când cu amantul unei oarecare Lady... Paul Bourget nu mai face nici doui bani!...

Un proect mort: palatul Senatului, în construcție de... 20 ani.

BANCO

GRETA GARBO

JOAN CRAWFORD

CONCURSUL de ASEMANARE „Realitatea Ilustrată"-Metro-Goldwin

poate participa oricine fără deosebire de sex, rang social sau vârstă.

PREMII:

Numeroase călătorii la Bucureşti; 5 călătorii de primul rang la Paris: 5 excursiuni prin Franţa, Belgia, Spania.

Concursul de asemănare lansat de „Realitatea Ilustrată" şi casa cinematografică „Metro-Goldwin-Mayer" a suscitat după cum era de aşteptat, un succes extraordinar în toate oraşele ţării, unde s'au organizat concursurile regionale, precum şi în Capitală. S'au primit nenumărate fotografii dela concurenţii cari vor să ia parte la această senzaţională întrecere de asemănări.

Intr'adevăr, care femee modernă nu are trăsături asemănătoare acelora ale celebrei suedeze Greta Garbo, — prototipul femeii fatale, — sau cu Joan Crawford, exuberanta sportivă a ecranului american?

Care intelectual n'are o cât de mică asemănare cu excelentul actor Lyonel Barrymore, care burghez nu seamănă oarecum cu Wallace Berry şi care „tip bine" nu are liniile particulare ale cuceritorului John Barrymore?

Iată dece câteva mii de oameni din toată ţara, aşteaptă cu nerăbdare concursurile regionale şi cel final din Capitală, care va da aleşilor posibilitatea să plece în mod absolut gratuit şi în cele mai bune condiţiuni la Paris, Bruxelles, Lyon, Ardennes, San Sebastian şi Madrid, unde vor fi oaspeţii „Societăţii Marilor Hoteluri Europene".

Iată condiţiunile extraordinarului nostru concurs de asemănări:

Cea mai importantă casă cinematografică americană, Metro-Goldwin-Mayer a turnat în studio-urile ei din Hollywood o versiune originală a senzaţionalului roman datorit doamnei Viky Baum, „Menschen im Hotel", intitulând filmul „GRAND HOTEL". Această bandă, — care va fi cel mai mare succes al actualei stagiuni cinematografice şi va fi prezentat în premieră la marile cinematografe CAPITOL şi ROXY, din Capitală, — este interpretată de cele mai cunoscute vedete ale ecranului american:

GRETA GARBO
JOAN CRAWFORD
LYONEL BARRYMORE
JOHN BARRYMORE
WALLACE BEERY

ale căror fotografii *pentru acest concurs*, le publicăm alăturat.

Cititorii noştri cari vor să participe la concursul de asemănări organizat de „Realitatea Ilustrată", vor lua parte la următoarele condiţiuni:

In fiecare mare oraş din ţară, concursul este organizat de cea mai importantă gazetă a localităţii, după cum urmează:

Arad: ziarul „Ştirea"; Bacău: „Curierul Bacăului"; Botoşani: „Informatorul"; Brăila: ziarul „Ancheta"; Chişinău: „Cuvântul Basarabiei"; Galaţi: „Acţiunea"; Iaşi: ziarul „Opinia"; Oradea: ziarul „Estilap"; P.-Neamţ: „Reformatorul"; Roman „Curentul Romanului"; Cernăuţi: „Allgemeine Zeitung"; Satu-Mare: „Szamos".

Deasemenea concursul va fi

LYONEL BARRYMORE

WALLACE BEERY

JOHN BARRYMORE

organizat și în orașele Brașov, Cluj, Constanța, Ploești, Sibiu, Soroca, Timișoara, Târgoviște, Buzău, Călărași, Craiova, Focșani, Pitești, Tg.-Mureș, T.-Severin, etc.

Afișe speciale anunță deasemenea concursul nostru și doritorii de a lua parte la el, își vor trimite fotografiile (una din față și alta din profil) împreună cu cuponul de participare, fie ziarului respectiv, din localitatea în care locuesc, fie direct redacției „Realității Ilustrate" str. Const. Mille 5—7—9, — menționând pe plic „pentru concursul de asemănări", — între 1 și 15 Decembrie curent.

In fiecare oraș în care are loc concursul, se vor institui jurii compuse din personalități de e seamă ale vieții artistice și intelectuale din localitate, care vor examina fotografiile primite și în fața cărora candidații vor apărea în cadrul unei serbări organizate de ziarul respectiv, între 16 și 18 Decembrie.

Juriul va alege la această serbare, persoanele care seamănă cel mai mult cu actorii susnumiți, ale căror fotografii le publicăm aci, iar cei aleși vor pleca la București, unde vor rămânea câteva zile pe cheltuiala „Realității Ilustrate", locuind în hoteluri de primul rang și luând masa la cele mai excelente restaurante ale Capitalei.

CONCURSUL FINAL, LA CARE VOR LUA PARTE TOȚI CANDIDAȚII DIN PROVINCIE, PRECUM ȘI CEI DIN CAPITALĂ, VA AVEA LOC INTRE 20 și 23 DECEMBRIE, IN CADRUL UNEI SERATE DE GALĂ, INTR'O SALĂ CARE SE VA ANUNȚA ULTERIOR.

Alegerea va fi făcută de un juriu select, — din care fac parte personalități din tot ce are Capitala mai distins, în ceeace privește viața ei artistică și intelectuală, — pe baza celei mai apropiate asemănări între candidați și personagiile concursului, iar în cazuri de balotaj, se va alege candidatul cel mai apropiat de vârsta, și greutatea actorului cu care seamănă.

FOTOGRAFIILE ALEȘILOR VOR FI PUBLICATE IN TOATE MARILE ZIARE ȘI REVISTE ALE ROMÂNIEI, IAR EI VOR FI PREZENTAȚI PUBLICULUI ATÂT IN ACEEAȘ SEARĂ CÂT ȘI PE SCENELE MARILOR CINEMATOGRAFE „CAPITOL" și „ROXY", UNDE VA AVEA LOC PREMIERA DE GALĂ A FILMULUI „GRAND HOTEL", AL LUI „METRO-GOLDWIN".

CEI CINCI ALEȘI AI ACESTUI MARE CONCURS VOR PLECA DIN CAPITALĂ IN ZIUA DE 11 IANUARIE 1933, LA PARIS, UNDE VA AVEA LOC ULTIMA ALEGERE DINTRE TOȚI CANDIDAȚII EUROPENI, IN SALA DE RECEPȚII A FRUMOSULUI HOTEL „CLARIDGE", APARȚINÂND SOCIETĂȚII MARILOR HOTELURI EUROPENE.

Călătoria până la Paris se va face cu clasa II-a și vagon de dormit, iar mesele pe parcurs se vor lua în vagonul restaurant.

Marile premii ale ultimei alegeri, sunt cinci călătorii de câte 21 de zile, în grup, oferită de „Societatea Marilor Hoteluri Europene" (Société de Grands Hotels Européens) dela Paris la Bruxelles (Hotel Palace), Ardennes (Chateau d'Ardennes), Lyon (Hotel Palace), Nisa (Hotel Negresco), Madrid (Hotel Ritz), San Sebastian (Hotel Continental) și înapoi la Paris, având întreținerea completă și călătoria cu tren de lux, pe seama cunoscutei societăți de mai sus.

Iar dacă aleșii acestui grandios concurs vor întruni pe lângă asemănarea cu cele cinci vedete, un talent asemănător talentelor acestora, vor putea obține și câte un angajament strălucit, retribuit princiar la cea mai importantă casă de filme din America, „Metro Goldwin Mayer".

Sfătuim pe cititoarele și pe cititorii noștri cari au o oarecare asemănare cu actorii ale căror fotografii le publicăm în aceste pagini, să nu scape prilejul de a se afirma prin această asemănare, care poate însemna pentru mulți, norocul visat în viață.

Adresați-vă deci, pentru orice informațiuni, ziarului care organizează concursul în localitatea dv. sau eventual direcțiunii „Realității Ilustrate", depunând totodată și fotografiile respective, împreună cu câteva date per sonale asupra vârstei, adresei, calităților artistice pe care le întruniți, înălțimei, etc.

Poate participa la acest concurs orice persoană care întrunește condițiunile de mai sus, fără să se ție seamă de situația socială, vârstă sau stare civilă.

INSCRIEȚI-VĂ DECI CÂT MAI CURÂND POSIBIL LA EXTRAORDINARUL CONCURS DE ASEMĂNĂRI AL „REALITĂȚII ILUSTRATE" CEA MAI MARE COMPETIȚIUNE A ANULUI.

CUPON DE PARTICIPARE

Concurs internațional de asemănări cu cele cinci vedete din „Grand-Hotel" film Metro-Goldwyn-Mayer.

A se anexa o fotografie din față și una din profil

Semăn cu : Greta Garbo, Wallace Berry, Joan Grawford, Lionel Barrymore, John Barrymore (a se tăia numele neutilizate) și vreau să particip la concursul sus menționat.

Numele ....

Pronumele ....

Vârsta ....

Adresa ....

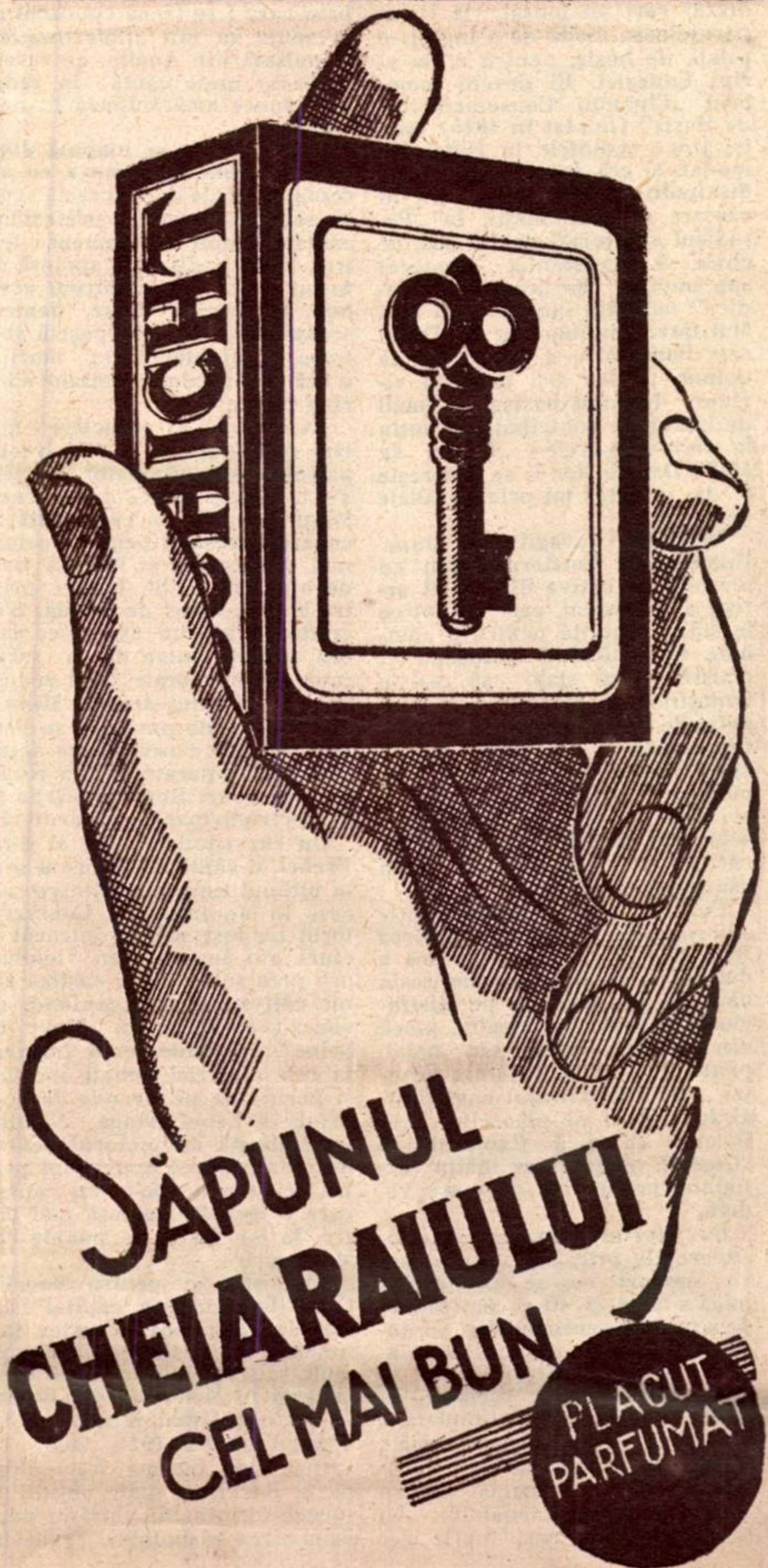
Data ....

Semnătura,

Recunosc casei Metro-Goldwyn-Mayer dreptul de a face uz, cum va crede de cuviință și pentru publicitatea ce-i va părea utilă, de numele și fotografia mea, fără ca eu să pot ridica vre-o reclamație, în această privință.

Un grup de excursioniști ai „Realității Ilustrate", participanți la călătoria Cernăuți—București, fotografiați în Gara de nord.

STUPEFIANTE...

Amintirile unui model

BOEMII din Cartierul Latin al Parisului — scriitori, pictorii, dansatorii şi cântareţii — îşi află rareori inspiraţia necesară în efortul realizărilor, ceeace face ca o mare majoritate să recurgă siliţi la stimulente artificiale. Intocmai ca romancierul Murger, unii îşi excită facultăţile, consumând până la 4-500 gr. de cafea (un abuz ce determină în genere iritaţii epidermice) alţii, urmând exemplul pictorului Utrillo, îşi caută ideile în fundul unui pahar de alcool, iar alţii nu-şi pot pune imaginaţia în mişcare, decât după consumarea unei doze dintr'un soporific oarecare — şi despre aceştia din urmă intenţionez să mă ocup în articolul de faţă.

Baudelaire a fost printre cei dintâi cari au lansat la Paris pernicioasa modă de a înghiţi o pilulă de haşiş, pentru a da aripi fanteziei. El deveni membrul „Clubului Consumatorilor de Haşiş" (fondat în 1845) care îşi ţinea şedinţele la Hotel Pimodan şi era frecventat de toţi discipolii şcoalei romantice, în căutare de halucinaţii. In „Paradisul artificial" poetul susţine chiar că stupefiantul cunoscut sub numele de „cannabis indica" face din om un *semi zeu*. Mai târziu, imitând pe De Quincey, Baudelaire a început să ia opium, pentru a-şi provoca viziuni. In fond haşişul şi sucul de mac n'au contribuit cu puţin la fermecătoarele-i „*Fleurs du Mal*". Dar tot lor li se datoreşte şi la moartea lui prin paralizie generală.

Intinsele ravagii ale stupefiantelor în Cartierul Latin au alarmat pe câţiva din marii artişti ai Parisului, cari fac tot ce le stă în putinţă pentru a combate răul, ajutând modelelor şi artiştilor mai slabi să reziste tentaţiilor vânzătorilor de stupefiante. Marele pictor Edouard Chimot dă în tablourile sale o largă tratare lamentabilelor aspecte ale viciului. Reproducem aci câteva din impresionantele-i schiţe cu mult mai elocvente decât tot ce s'a scris până acum asupra acestui flagel.

Cocaina şi o crudă decepţie amoroasă au determinat căderea Reginei Flory, o actriţă care a dat la un moment dat impresia că avea să detroneze pe Mistinguette. La 18 ani, Regine plecă din Marsilia, oraşul său natal, pentru a veni în capitala Franţei, atrasă de mirajul bogăţiilor, al luxului şi al plăcerilor. Aci începu ca mică figurantă la „*Cigale*" pentru a se înălţa vertiginos pe culmea de mare vedetă.

Dar eforturile excesiv de obositoare ale artei sale, combinate cu supeuri ce se prelungiau până'n zori şi cu o succesiune de aventuri sentimentale, se dovedirà un impozit ruinător asupra nervilor săi şi Regine se văzu nevoită să recurgă la „coco" pentru a se stimula. Se şi spunea că era „neurastenică", atunci când inaugură teatrul Mogador, construit special pentru ea. In ciuda fenomenalului său succes, actriţa avea foarte des accese de melancolie şi într'o zi făcu chiar o încercare de sinucidere, sărind în Sena. Salvată de un trecător, fu internată într'un sanatoriu la Passy, unde prietenii săi o siliră să înceapă un tratament de desintoxicare.

Ceva mai târziu, M-lle Flory deveni amica lui Sir Alfred Butt, directorul teatrului Drury Lane din Londra care, îndrăgostit nebun de ea, o înconjura cu un lux orbitor, dându-i 100.000 de franci pe lună, numai pentru micile-i cheltueli. Legătura aceasta se termină brusc atunci când Butt se căsători cu o domnişoară din aristocraţia londoneză, tăind Reginei pensia. Ca o tigroaică înfuriată actriţa veni la Londra pentru a cere o explicaţie. Drept răspuns, primi dela autorităţile imigrării un ordin, prin care i se făcea cunoscut că prezenţa sa era „*indezirabilă*". Expulzată din Anglia, ea reveni la Paris unde căută în zadar să-şi înece amărăciunea în narcotice.

Regine Flory se înapoiă după puţină vreme la Londra cu aeroplanul şi de data aceasta reuşi să se facă primită pretextând căutarea unui angajament teatral. După o discuţie aprinsă cu fostul său iubit, în biroul acestuia, la Drury Lane, femeea scoase un pistol din poşetă şi-şi trase un glonte în cap, murind o oră mai târziu, la spitalul Charing Cross.

Există însă şi caractere mai tari cari, după ce au contractat pasiunea stupefiantelor, reuşesc s'o înfrângă. Astfel a fost cazul Mimi-ei Barthe, o cântăreaţă de cabaret, arestată pentru consumul de heroină şi închisă timp de opt luni la St. Lazare printre hoţi şi femei de stradă. S'ar crede că într'un asemenea mediu, şansele cuiva de a scăpa contagiunei morale, sunt reduse la zero. Şi totuş această Mimi a fost salvată de pasiunea sa pentru artă. Ea a revenit pe scenă complet vindecată şi şi-a recâştigat în scurt timp reputaţia sa de „privighetoare bulevardieră".

Un caz similar e cel al d-rei Frehel, o cântăreaţă care a avut în ultimul timp răsunătoare succese în Montmartre. Conservatorul i-a fost strada, întrucât la cinci ani însoţia un violonist orb prin suburbii, şi câştiga zilnic câţiva gologani cântând cu vocea-i copilărească „Fleur de Seine". In adolescenţă frecventa cele mai rău famate localuri şi baruri de pe Grande Jatte, o insulă a Senei, lângă Neuilly, imortalizată de pictorul Seurat. Aci şi-a găsit ea materialul pentru reprezentaţiile-i cu apaşi, care o făcură faimoasă mai târziu, în localurile de noapte din Montmartre.

Dragostea ei pentru Maurice Chevallier este un capitol istoric, dar pentrucă povestea furtunoasei lor iubiri a fost mai mult sau mai puţin fidel înregistrată în Memoriile lui Chevalier, n'o voi mai repeta. La începutul anului 1914, face un turneu prin Europa, trece chiar pe la Bucureşti unde obţine un succes formidabil. Curând după isbucnirea răsboiului, Frehel se duce la Constantinopol unde e foarte apreciată.

Mai târziu însă, cu năvălirea a sute de cântăreţi şi dansatori ruşi, pe cari revoluţia îi gonise din ţara lor şi-şi căutau refugiu în oraşul Cornului de Aur, gloria ei păli. Mâhnirea şi dorul Parisului puseră stăpânire pe ea şi începu să ia cocaină, pentru a-şi goni nostalgia şi plictiseala. După câteva luni, căzuse în cea mai neagră mizerie, renunţând adesea la pâine, pentru a-şi procura otrava albă. Veni apoi armistiţiul şi dându-i de urmă, prietenii săi deschiseră o subscripţie pentru a o readuce la Paris, unde după un tratament riguros îşi redobândi sănătatea şi prestanţa iar astăzi este una din cele mai simpatizate actriţe din capitala Franţei.

In 1913 când am venit eu pentru prima dată la Paris, M-lle Germaine Sombray era idolul music-hallurilor. Numele ei strălucia în lampioane electrice dealungul bulevardelor şi flutura pe buzele fiecărui „bon vivant". Celebrităţi artistice îşi disputau privilegiul de a sta la masa ei în restaurantele la modă. Scăldată în aur, adorată şi sărbătorită, „La Belle Sombray" era suverana capitalei plăcerilor. Astăzi, cârpeşte rufele puşcăriaşilor în spitalul St. Lazare, bătrână la 39 de ani şi lipsită cu totul de mijloace, o victimă a iubirei şi a morfinei. Uitată de nestatornicul public ea e bine cunoscută poliţiei ca hoaţă şi morfinomană.

La vârsta de 16 ani, Germaine fugi de acasă din însorita Provenţă pentru a veni la Paris. Căpşorul său încântător şi liniile perfecte ale unui trup extrem de graţios, îi procurară imediat un angajament în trupa de dansatoare dela Folies Bergeres iar în doi ani atinse culmea faimei. Dar, obosită de a se expune goală sub ochiul publicului, ca un festin de carne omenească, ea începe să aspire la o adevărată realizare de artă şi ocazia i se prezintă atunci când Charles Meré, un dramaturg de care se îndrăgosti, îi dădu rolul principal în piesa sa „Femme Masquée" ce se juca la „Theatre du Gymnase".

Germaine îşi creeă rolul cu intuiţia sigură a unei comediane de geniu şi în scurtă vreme atinse culmea succesului. Era omagiată de presă, înconjurată de admiratori şi poseda o vilă somptuoasă pe Avenue du Bois de Boulogne. Parisul o adora şi dacă fericirea e o virtute, Germaine era virtuoasă. Actriţa primia omagiile ca pe nişte desmierdări, iar desmierdările aşa cum florile primesc ploaia de seară. Trăia ca şi cum n'avea să moară niciodată, savurând avidă prezentul, de parc'ar fi fost o eternitate.

Dar într'o seară, pe când ieşia dela teatru şi se urca în trăsura sa, îşi găsi iubitul în braţele unei actriţe rivale. Germaine nu luase dragostea niciodată în serios; mai înainte de a-l întâlni pe Charles Meré, ea urmase exemplul lui Ninon de l'Enclos, care punea un termen de trei luni fiecăreia din legăturile sale sentimentale. Acum însă, totul se schimbase. Aventura ei cu dramaturgul atinsese o jumătate de an — destul pentru a lua proporţiile unei pasiuni. Urmă o scenă care avu ca rezultat plecarea idolului său cu noua iubită, iar Germaine, de disperare se împuşcă.

Rana nu era mortală dar actriţa a fost ţinută într'un spital câteva luni de zile. O durere imensă luă locul fericirei de

până atunci şi pe patul suferinţei, femeea aceasta, ruinată sufleteşte, învăţă să-şi aline chinurile fizice şi neliniştile spiritului cu ajutorul stupefiantelor. Părăsită de omul pentru care concepuse pentru prima dată o adevărată dragoste, Germaine îşi pierdu ambiţia şi pasiunea pentru artă. Drept e că vre-o câţiva ani a apărut pe scenele diferitelor teatre de provincie dar scânteetoarea-i spontaneitate se topise — stupefiantele îi uciseseră puternicul talent dramatic. In cele din urmă, refuzându-i-se şi aceste angajamente provinciale, căzu din ce în ce mai jos.

In 1928 Germaine fu arestată pentrucă furase o carte dintr'un bazar dela Palais Royale. Delictul acesta nu era atât de grav cât faptul că în poşeta ei se găsise la percheziţie o duzină de ordonanţe — prescrise de un eminent doctor — pentru morfină. La proces, doctorul declară că reţetele fuseseră furate din cabinetul său, iar judecătorul deşi admise argumentul, dădu drumul Germainei, condamnând-o numai la 1000 de franci amendă. Ea părăsi apoi Parisul şi încercă să se refacă. In tovărăşia lui Charles Richter, unul din vechii ei prieteni, se retrase la Lisieux un oraşel foarte liniştit din Normandia. Intr'o zi pe când asistau la liturghia din bisericuţa Sainte Thereze, Richter văzu spre marea sa uimire, că Germaine se retrăsese într'un colţ mai întunecos, înfigându-şi un ac hypodermic în coapsă. Când îi reproşă această recădere, femeea isbucni în lacrimi spunând că pasiunea era greu de înfrânt şi, mai înainte de a părăsi biserica, jură înaintea altarului Sf. Theresa că avea să renunţe pentru totdeauna la stupefiante.

Dar din nefericire, Germaine reveni la Paris unde reintră în vechea-i societate de morfinomani şi curând, îşi uită jurământul. Atunci când doctorii îi refuzau prescripţiile ea işi procura narcotice dela micii contrabandişti ce mişună în Montmartre şi Montparnasse. Părăsită de tinereţe, faimă, avere şi prieteni „La Belle Sombray" căzu în marea mocirlă pentru a nu se mai ridica niciodată.

In ultimul timp, nefericita femee a fost arestată pentru furt: îşi însuşise o haină de blană de la Galeries Lafayette şi un şirag de perle dela Louvre. A fost apărată de unul din foştii săi admiratori, Jean Baux, poetul avocat devenit celebru în afacerea Landru, dar procesul s'a încheiat cu o condamnare la trei luni închisoare la St. Lazare.

Apariţia ei la palatul de justiţie a fost de un tragic cu neputinţă de descris; ireal de slabă şi de palidă, părea mai curând o umbră decât o fiinţă umană. Odată cu tinereţea şi frumuseţea ei se topise şi ceata de admiratori. Nu se găsi o mână care să i se întindă afectuoasă sau măcar cu compătimire. Privind-o cum părăsia tribunalul, târîndu-şi picioarele şi făcând vizibile eforturi pentru a nu se prăbuşi la pământ, cu greu ai fi crezut că această nenorocită fusese odată cea mai luminoasă stea de pe firmamentul teatral al Parisului.

* * *

Tirania stupefiantelor a înscris în lista sa multe nume faimoase şi cum Cartierul Latin este centrul vânzătorilor de soporifice, aceste distinse personagii sunt bine cunoscute în colonia artei.

Octave Mirbeau, criticul care a relevat pe Cezanne şi pe Maeterlinck, se închidea câte patru luni la rând în apartamentul său şi înfăşurat într'un halat decorat cu desemne exotice, fuma o pipă după alta, până la douăzeci şi patru pe zi, fără a mânca altceva decât un ou moale. Scriitorul spunea că după aceste douăzeci şi patru de pipe, cădea într'o stare de completă uitare de sine şi căpăta o dispoziţie ilară, dar că puţin după aceea, avea un sentiment de gol şi de tristeţă imposibil de redat în cuvinte.

Narcoticul favorit al lui Guy de Maupassant a fost eterul. D-rul Maurice de Fleury un prieten personal al scriitorului, spune în lucrarea sa „Introducere la Medicina Spiritului" că Maupassant se servise ani dearândul de stimulente artificiale şi că el mai mult decât oricine ar fi trebuit să se abţină dela stupefiante, având printre ascendenţii săi în linie directă, mai multe cazuri de demenţă. Când doctorul l-a felicitat pentru talentul cu care a conturat gelozia, în „Pierre et Jean", Maupassant i-a spus că o scrisese dela un capăt la altul sub acţiunea beţiei cu eter.

Alphonse Daudet şi Doctorul Charcot au fost cavaleri ai morfinei dar ei utilizau stupefiantul doar din când în când pentru uşurarea unor suferinţe fizice iar nu pentru a-şi excita fantezia, cum făcea Stanislas de Guaia, spre exemplu. Edouard Dubus poet şi eseist, care scria pentru „Cri du Peuple", „Pilori" şi „Mercure de France" a căzut la vârsta de 31 de ani, victimă a pasiunei sale pentru morfină. Găsit într'o zi fără cunoştiinţă pe Place Maubert, el fu dus în grabă la Hopital de la Pitié, unde muri două zile mai târziu.

* * *

După ultimile statistici ale poliţiei, la Paris se află mai mult de 30.000 de consumatori de stupefiante cunoscuţi, cari îşi procură fără cea mai mică greutate elixirile din Montparnasse şi Montmartre, fie că e vorba de opiu, sau de haşiş, cocaină, eter, morfină şi heroină. Disimulate în şiraguri de mărgele, stupefiantele se vând în plină stradă, iar şofeurii au mai toţi într'un colţ al taxiului lor câteva doze de otravă albă. Un comerţ intins cu aceste substanţe îl fac uşierii localurilor de noapte; chelnerii cafenelelor le vând clienţilor înfăşurate în jurnale; muzicanţii le ascund în instrumentele lor, iar florăresele, în cotoarele buchetelor.

Intr'o seară din luna Noembrie a anului trecut, inspectorul de poliţie Schwartz observă că un tânăr foarte elegant trece de la o masă la alta lăsând câte un buchețel de flori la semnalul unui zâmbet sau al unei încuviinţări din cap; fiecare din aceste buchețele conţinea un pachețel de cocaină. Tânărul René Sutty fu înşfăcat de oamenii poliţiei, tocmai când părăsia localul şi când i se făcu o percheziţie la locuinţă, au fost găsite sub patul său patru tinichele mari de „poudre folle".

Incolţit de Badin, comisarul cartierului, Sutty îşi învinui sora, cunoscută sub porecla de „la belle Jeanette" şi continuându-se investigaţiile, se descoperi că drăgălaşa pariziană reuşise să-şi cumpere o limuzină şi o vilă superbă lângă Compiègne, cu banii câştigaţi prin comerţul de stupefiante. Nu mai departe decât acum câteva luni s'a descoperit un veteran al răsboiului mondial, care-şi câştiga viaţa vânzând pe Piaţa Clichy „zăpadă" pe care o ascundea în cavitatea piciorului său de lemn, şi mare e numărul coafeurilor din acest district, cari câştigă mai mult vânzând „coco" — ascuns în borcane de cremă — decât tăind părul. ALICE PRINT

UN NOU MARE CONCURS.— PREMII DE 20.000 LEI

„REALITATEA ILUSTRATA" de comun acord cu marea casă de parfumerii „BERYLLON", organizează un nou concurs original. In cutiile tuburilor de pastă „PERLODONT", — fabricată de firma de mai sus, — se găsesc imprimate pe câte o foaie volantă, patru versuri, care trebuesc complectate cu câte două cuvinte. Răspunsurile se vor trimite pe adresa „REALITATEA ILUSTRATA", strada Const. Mille 7, cu menţiunea pe adresa: pentru concursul *„PERLODONT".*

Fiecare cititor al revistei noastre poate participa cu atâtea şanse câte bonuri va trimite, la premiile de 8000-5000-2000 şi cinci a 1000 lei, pe care le oferim.

Tragerea premiilor va avea loc la o dată pe care o vom anunţa ulterior.

Cel mai bun diseur - Cea mai bună diseuză

Concursul „Realitatea Ilustrată"-„His Master's Voice"

„Realitatea Ilustrată" păstrează în arhivele ei — drept curiozitate — câteva mii de scrisori primite dela diverse persoane, din cele mai variate colțuri ale țării, scrisori prin care se cer sfaturi asupra modului cum poate ajunge cineva vedetă, artist sau măcar figurant în cinematograf.

Printre alte multe drumuri spre glorie, averi și celebritate, pe care le-a netezit „Realitatea Ilustrată" cititorilor ei, înscriem și marele concurs vocal organizat împreună cu mondiala casă muzicală „HIS MASTER'S VOICE", grație căruia vom alege din marea mulțime a anonimilor sau a celor mai mult sau mai puțin consacrați, pe

Cel mai bun diseur — cea mai bună diseusă ai României

Ce prilej poate fi mai nimerit, pentrucа cineva să se afirme pe terenul artistic, ajungând prin aceasta la glorie, avere și celebritate, prin plăci de gramofon de mare succes, prin cinematograf sau pe scenă, decât prin participarea la acest grandios concurs?

Concursul va avea loc în București, în a doua jumătate a lunei Ianuarie 1933, sub egida unui juriu din care vor face parte personalitățile cele mai de seamă ale vieții muzicale și intelectuale românești și în asistența publicului, într'o mare sală de spectacol, care se va anunța ulterior.

Concurenții și concurentele se vor produce cu acompaniament muzical, atât în fața publicului, cât și la microfon, după care juriul va decide asupra alegerii.

Cei doi aleși vor primi câte un premiu de

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar, cari le vor fi înmânați pe loc, câte un angajament în condițiuni strălucite, pe termen de un an, la cunoscuta casă muzicală „His Master's Voice", unde li se va imprima vocea, câteva călătorii de primul rang la Viena, Berlin și Paris, speciale pentru aceste imprimări, gloria și averea mult visată, precum și drumul deschis către scenă și cinematograf.

In afară de acestea, cei doui aleși vor mai putea obține — la cerere — câte un angajament bine retribuit, în localurile selecte ale Capitalei.

Bucățile ce se vor executa — obligatoriu — în fața juriului, le vom anunța în numărul nostru viitor, iar pe lângă acestea, candidații vor trebui să mai cânte și alte bucăți muzicale, — moderne desigur, — la alegere, arii ce se găsesc imprimate pe plăcile „HIS MASTER'S VOICE".

Amănuntele complete ale acestui concurs, le vom publica în numărul viitor.

Excursiile la Viena, la Berlin și la Paris ale „Realității Ilustrate"

Majoritatea participanților la excursie pentru Paris, încântați de reușita admirabilă a excursiei la Berlin, orașul cel mai interesant din Europa, au cerut schimbarea rutei spre Paris.

Anunțăm așa da noul itinerariu al celor trei călătorii de plăcere de sărbători.

I. Berlin-Paris: lei 10.450 (Durata 15 zile)

dela 22 Decembrie ora 20 la 5 Ianuarie ora 11.50, cu oprire de trei zile la Berlin, cu vizitarea orașului cu autocare elegante, muzee și instituții, camere elegante la Hotel Central cu confort de primul rang, restaurant luxos, ghizi, bacșișuri, etc. și 7 zile la Paris, circuit, muzee, excursie la Versailles și Malmaison, serbare de revelion, încartiruiri la hotel cu tot confortul, pe marile bulevarde, toate mesele, ghizi, conferențiari, bacșișuri, pașaport, vize, etc.

II. Berlin-Paris-Nisa-Veneția: lei 11.850

cu oprire de trei zile la Berlin, confort de primul rang, 7 zile la Paris, vizitarea orașului Marsilia, 3 zile la Nice cu excursii prin împrejurimi, Monte Carlo și Coasta de azur, Milano cu vizitarea orașului și a renumitei catedrale și Venezzia 2 zile. Intreținere complectă, ghizi, muzee, excursii, pașaport, vize, bacșișuri, etc.

III. Berlin: lei 7850

dela 23 Decembrie ora 9 dimineața la 4 Ianuarie ora 11.50, cu încartiruire la Hotel Central, lux, confort, Restaurantul Imperator, vizitări interesante, ghizi, pașaport, vize, bacșișuri, etc.

IV. Viena: lei 5500

dela 26 Decembrie la 3 Ianuarie, prin Cehoslovacia. Hoteluri confortabile, întreținere absolut complectă, circuit cu autocare, vizitarea castelului Schönbrun, muzee, ghizi, pașaport, vize, etc.

Informațiuni precise la „Realitatea Ilustrată" secția Excursii, et. I, strada Const. Mille 7—11. Telefon: 3.24.70.

La 10 Ianuarie o excursie de studii în POLONIA și CEHOSLOVACIA până la 18 Ianuarie cu prețul de

LEI 4500

1 zi la Lwow, 2 zile la Varșovia, 1 zi la Cracovia, 3 zile la Praga, cu întreținere complectă, hotel, restaurant, circuite cu autocarele în toate orașele, muzee, pașaport, vize, etc.

Inscrierile au început.

Leo Trotzky, fostul dictator al Rusiei vorbind la Kopenhaga, despre „Revoluția din Octombrie";

SBURATORUL NEAMULUI

DE un an încheiat, trupul lui Romeo Popescu se odihneşte în cripta familiei, înapoia unui perete de cristal ce lasă să se vadă sicriul. Pe crucea care străjueşte lăcaşul lui de veci stă anînat, într'o adâncitură scobită în marmoră, chipul liniştit al marelui sburător. In basorelieful acesta de bronz, sculptorul Bordenache nu a turnat numai o imagine credincioasă a făpturii omeneşti care a fost Romeo Popescu, ci însăş plămădeala lui sufletească adevărată, făcută din curaj, din înţelepciune, din nobleţă şi din credinţă.

Evocarea vieţii şi personalităţii lui Romeo Popescu este un prilej de mare înălţare sufletească. Intreaga lui viaţă este o luptă dârză, fără şovăire, împotriva tuturor adversităţilor. Şi totuş Romeo a fost omul care nu şi-a murdărit inima cu nici o ură, împotriva nimănui, niciodată. Un singur lucru nu era în stare să facă: răul; încolo, puterile lui nu cunoşteau margini.

Slaba dotare a aviaţiei noastre a fost o permanentă piedică de ordin technic în calea realizărilor lui Romeo Popescu. Performanţele sburătoreşti nu cer numai o valoare a pilotului, ci şi una a materialului. Dacă Romeo Popescu era într'adevăr un pilot de mare clasă, apoi materialul, pe care l-a avut la îndemână pentru sborurile lui, a fost departe de ceeace i-ar fi trebuit. Aşa se explică nenumăratul şirag de accidente, care brăzdează cariera celui mai mare pilot al neamului românesc.

Cine nu cunoaşte fantastica aterisare forţată depe cheiul dela Genova, în care Romeo Popescu s'a strecurat printre catargele vapoarelor şi a reuşit să salveze echipajul său dela o moarte sigură? Este o simplă consecinţă a întrebuinţării unui material de reformă, cu care totuş Romeo a plecat ca să ridice moralul aviatorilor noştri, foarte scăzut depe urma unui accident groaznic, întâmplat unui echipaj românesc în munţii Tatra.

Una din ultimele fotografii ale căpitanului Romeo Popescu, dela a cărui moarte se împlineşte un an la 9 Decembrie 1932.

Cine nu cunoaşte amerisarea lui Romeo Popescu pe Ialomiţa, într'un cot al apei, cu hidroavionul românesc Getta? Motorul se spărsese, bielele ieşiseră prin carter, amerisarea era obligatorie, accidentul inevitabil. Căci jur împrejur, cât vedeai cu ochii, se întindea şesul Bărăganului. A fost nevoe de măestria fără seamăn a acestui mare pilot, pentruca totul să se termine cu bine.

Cine nu-şi aminteşte când Romeo Popescu, pilotând un alt avion românesc, s'a pomenit înconjurat de flăcări, la opt sute de metri înălţime? El a reuşit să ateriseze un moment înainte de a se produce explozia şi a scăpat astfel viaţa mecanicului său.

Cine nu-şi aminteşte când Romeo Popescu, executând o acrobaţie cu un avion Spad, a rămas în pană de motor, la optzeci de metri de pământ, cu capul în jos? Cu un sânge rece de care numai el era capabil, s'a prăbuşit de bună voe până lângă acoperişurile hangarelor, pentruca în această cădere avionul să câştige iuţeala necesară şi astfel să-l poată conduce în cea mai impecabilă aterisare pe aerodrom.

Cine nu cunoaşte cele două aventuri — una dimineaţa şi alta seara, amândouă în aceeaş zi — cu avionul de vânătoare I. A. R.? Dimineaţa, abia pornit depe aerodrom, la treizeci de metri deasupra unor coclauri, motorul se opreşte brusc. Pentru a aterisa era nevoe, după datele serviciului technic, de un teren de minimum două sute de metri. Romeo Popescu profită de prezenţa a două căpiţe cu fân, intră în ele retezându-le vârfurile şi reuşeşte să frâneze avionul, aterisând într'un spaţiu de cincizeci de metri, cu un avion care era socotit un bolid primejdios. Seara, cu acelaş avion, pe când vrea să se coboare după câteva tururi de acrobaţie, observă cu groază că una din comenzile avionului este înţepenită. Romeo Popescu reuşeşte să reechilibreze avionul prin nişte variaţiuni ale regimului motorului şi după dramatice peripeţii, ajunge să ateriseze pe aerodrom cu formidabila iuţeală de două sute patruzeci de kilometri pe oră.

Cine nu cunoaşte...? Dar lista extraordinarelor aventuri ale asului printre aşi este infinită. Am citat prea puţin din împrejurările cari au format o constantă fatalitate pentru Romeo Popescu. Acest neîntrecut sburător, care lasă la moartea lui o moştenire bogată de activitate aeronautică naţională, a fost urmărit de un necontenit nenoroc. Am putea spune că însăş gloria lui Romeo Popescu este opera acestui neasemuit nenoroc, peste care Romeo a ştiut să se ridice întotdeauna, prin însuşirile lui, evidenţiându-şi formidabilul său temperament de mare pilot.

Astăzi, când Romeo Popescu doarme de mult somnul de veci, când nimic din ceeace destinul a ursit nu se mai poate schimba, când nici o bănuială de interes personal nu se mai poate schiţa măcar, mă socotesc deslegat să povestesc o întâmplare inedită şi caracteristică din viaţa lui Romeo.

Era sub ultimele zile ale Regenţei, la începutul lui Iunie. Romeo Popescu plecase către Paris cu avionul Farman-Titan. O furtună năprasnică, ce l-a prins în munţi, l-a obligat să ateriseze la Haţeg. Din pricina ploii care îl orbia, aviatorul nu a văzut că terenul pe care se aşează este mlăştinos. De îndată ce avionul a început să se reazeme ceva mai temeinic pe mlaştină, roţile s'au afundat, frânând brusc şi maşina s'a lăsat cu botul în noroi. Elicea s'a rupt, motorul s'a strâmbat dela locul lui şi orice posibilitate de a continua drumul era exclusă. Romeo a telegrafiat imediat la Bucureşti, să i se trimită o elice de schimb şi un mecanic.

In timp ce elicea şi mecanicul sosiau cu trenul la Haţeg, un automobil minuscul alerga din toate puterile, spre locul unde era împotmolit avionul. De teamă că nu va sosi la vreme, călătorul dela volan nu s'a oprit, în optsprezece ceasuri de mers, decât ca să umple în goană rezervorul cu benzină; şi apoi a pornit-o mereu înainte, neobosit, cu ochii dilataţi să străbată întunerecul, luminoşi ca acei de pisică în noapte. In zorii zilei de 5 Iunie 1930, călătorul misterios a ajuns la mlaştina în care, îngropat în glod până peste glesne, Romeo Popescu muncia la repararea avionului.

Urmează un scurt conciliabul între noul sosit, Romeo Popescu şi ofiţerul care îl însoţia în echipaj. La cuvintele mesagerului misterios, o flacără nouă se aprinde în ochii vii ai lui Romeo şi ai tovarăşului său. Li se citeşte pe faţă o hotărâre mare.

Infrigurarea micului grup de oameni nu mai cunoaşte margini. In câteva clipe elicea este schimbată, motorul îndreptat pe cât se poate. Romeo se sue în aparat şi într'un elan fără stavilă, smulge avionul din mlaştină şi se înalţă cu el în văzduh, aterisând pe o coamă de deal din apropiere. Acolo îl ajunge cu automobilul restul echipajului, care se îmbarcă imediat. Apoi începe în aer goana pe care automobilul misterios o dusese pe pământ, dela Bucureşti până la Haţeg.

In accidentul cu mlaştina, avionul a suferit mai rău decât socotia Romeo Popescu. Pilotarea lui a devenit o chestiune de viaţă şi de moarte. De trei ori maşina a schiţat tendinţa de a intra în vrille, deasupra văgăunilor din munţii Apuseni. Sborul nu mai putea continua astfel. Chiar dacă Romeo ar fi isbutit, printr'un miracol, să ajungă la destinaţie, tot nu ar fi putut să-şi îndeplinească ţelul care îi înflăcăra ochii.

Exista o singură posibilitate: aterisarea la Arad, o reparaţie mai bună şi continuarea sborului spre München.

Din nefericire, reparaţia durează mult. In faptul serii, drumul la München nu poate fi calificat decât ca o aventură. Totuş, devotatul echipaj porneşte fără ezitare. Iată-l în aer. Sus, tot mai sus, în direcţia visată. Dar reparaţia se dovedeşte a fi fost iarăşi neîndestulătoare.

Sub tracţiunea disimetrică a motorului, avionul dansează primejdios. Nu este vorba de primejdia echipajului — el şi-ar da bucuros viaţa pentru isbândirea unei acţiuni de care depinde fericirea unui întreg popor — ci este vorba de primejdia Aceluia care va trebui să se ridice în zori cu această maşină şovăitoare. Inţeleptul Romeo îşi dă seama că a continua astfel, înseamnă a compromite o idee mare.

Imediat se întoarce la Arad, dă o telegramă la München, cerând ordine pentru a doua zi la Viena; şi, întrebuinţând o parte din noapte pentru repararea avionului, isbuteşte să fie dimineaţa în Viena.

In acelaş moment, un alt avion, la fel cu al său, trece la câteva sute de metri peste aerodromul dela Aspern-Viena, ducând cu el spre patrie pe Regele Neamului....

Fatalitatea, care a urmărit întotdeauna pe Romeo Popescu, i-a furat cea mai mare bucurie a vieţii: viitorul Suveran al României nu a fost purtat spre tronul lui pe aripi româneşti...

Cel din urmă sbor al lui Romeo Popescu a fost la 9 Decembrie 1931.

Voise să cucerească, pentru ţara lui, recordul lumii de iuţeală pe o distanţă de cinci sute de kilometri. Până în clipa fatală, străbătuse patru sute şaizeci de kilometri. Incă şapte minute de sbor şi victoria ar fi fost a noastră. Dar cele şapte minute i-au fost precupeţite de soartă...

Motorul avionului n'a mai ţinut: s'a sfărâmat, s'a topit, s'a aprins. Romeo a putut simţi, pentru cea din urmă dată, duşmănia neobosită a fatalităţii.

Un singur pas în gol şi paraşuta l-ar fi legănat uşor, ca o floare albă, pogorâtă din ceruri. Dar avionul, vitregit de conductorul lui, s'ar fi prăbuşit vijelios, s'ar fi prefăcut în ţăndări... Romeo, pilotul neîntrecut al celor mai extraordinare aterisări forţate, tocmai el să părăsească maşina, pentru isbânda căreia se luptase ca un titan? Romeo Popescu, apărătorul generos al geniului aeronautic românesc, el să fie călăul primului avion naţional de vânătoare?

In splendidul lui devotament, excepţionalul pilot a încercat să salveze maşina. Aterisarea s'a făcut pe zăpadă, în câmpul Bărăganului, lângă Lehliu. Avionul a fost aşezat cu măestrie pe giulgiul alb, care investmânta câmpul. Nimic nu făcea să se prevadă grozăvia clipelor următoare. Abia când pilotul îşi terminase misiunea şi avionul alerga pe zăpadă s'a împlinit fatalitatea.

Un ciot de ghiaţă în cale. Un salt imens în aer. O răsturnare pe dos. Trupul pilotului ţintuit sub avion. Capul afară. Marginea maşinii apăsând gâtul viu. Nici o mişcare cu putinţă. Nici un ajutor.

Sub apăsarea ucigaşe, viaţa se scurge fără grăbire din făptura firavă a celui mai mare sburător al neamului. La capătul celor şapte minute, cari îl mai despărţiau de glorie, sufletul lui Romeo, împăcat cu soarta, picură de sub aripile greoaie de avion şi se înalţă dincolo de toate recordurile lumii pământeşti...

GEORGE ŢINTĂ

Trupul neînsufleţit al lui Romeo Popescu a fost depus în biserica Sf. Gheorghe, ale cărei felinare s'au cernit în semn de mare doliu.

Şi de cum s'a aflat că rămăşiţele pământeşti ale sburătorului neamului s'au aşezat pentru odihnă vremelnică în ctitoria boerească din Calea Moşilor, valuri de lume au început să curgă din toate colţurile Capitalei, din centru ca şi din cele mai îndepărtate mahalale, bărbaţi în blănuri sau în pardesie, cu care se pregătiau să treacă iarna, femei cu bijuterii sau cu fişiuri pe cap, provinciali veniţi anume pentru acest scop la Bucureşti.

Toţi au defilat prin faţa catafalcului aceluia care a fost cel mai mare sburător al României. Fără vre-o măsură specială de ordine, panglica vie şi pestriţă ocolia la infinit catafalcul, în ordine strânsă şi multe lacrimi au umezit dalele de piatră ale vechei biserici.

De câteva ori învălmăşala a fost atât de mare, încât numai garda de onoare, înţepenită parcă la cele patru capete ale catafalcului a putut impune respectarea sfântului lăcaş. Fiecare vroia să mai vadă pentru ultima dată, chipul aceluia care a purtat pe aripile maşinilor de sburat, gloria aviaţiei româneşti.

Toţi camarazii, până la unul, au plâns în faţa cadavrului aceluia, în care se puseseră cele mai mari speranţe ale viitorului.

Stânga: *Romeo Popescu pe catafalc, în biserica Sf. Gheorghe din Bucureşti*; jos: *Romeo în carlinga avionului, înainte de pornirea într'un record de înălţime.*

Şi două zile încheiate, panglica de oameni nu şi-a slăbit o clipă strânsoarea în jurul catafalcului din biserica, cu luminile cernite.

Inmormântarea lui Romeo Popescu a fost cea mai grandioasă manifestare a dragostei, pe care un popor o poate purta unui ales al său.

Zeci de mii de oameni au urmat carul funebru, în timp ce avioanele încrucişau în văzduh, dând ultimul salut al aviaţiei, aceluia care a fost mândria ei.

Spre cinstea Capitalei putem adăuga că în timp ce carul funebru ajunsese prin B-dul Brătianu, la statuia Lascar Catargiu, mii de oameni mai porneau încă din grădina Sf. Gheorghe, în urma cortegiului.

... In dangătul clopotelor, trupul lui Romeo Popescu a fost depus la cimitirul Belu, spre veşnică odihnă, dar spiritul lui va trăi ani şi ani, în sufletele camarazilor săi, ca un îndemn la muncă şi la datorie.

B.B.

In mijlocul paginei: *Romeo Popescu (dr.), George Ţintă, însoţitor (stg.) şi mecanicul (mijl.) pe aeroportul Băneasa, după terminarea recordului românesc de durată.* Dreapta: *Avionul cu care a plecat căpitanul Romeo Popescu la München.* Jos: *Hidroavionul „Getta", cu care căpitanul a amerisat pe un cot al Ialomiţei.*

